

št. 132 (21.369) leto LXXI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vsasi Žakriž nad Cerknimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, od 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženih Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SREDA, 10. JUNIJA 2015

tudi na družbenih omrežjih

primorskiD primorski_sport

postani naš sledilec

5.0.6.10

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

Sproščeno
vzdušje
je dobra
popotnica

SANDOR TENCE

Vsek predsednik republike ima svoj značaj, stil in osebno držo. O Sergiu Mattarella velja prepričanje, da je zadržan in po svoje tudi sramežljiv, v resnici pa najbrž ni tako. Še posebej, če sodimo po včerajnjem srečanju na Kvirinalu, na katerega je Mattarella povabil nekatere vidne osebnosti ter institucionalne zastopnike iz vrst slovenske manjšine. Na sestanku sta izstopali predsednikova radovnost in želja, da bi iz ust svojih gostov slišal mnenja in stališča o zadevah, ki so bila na dnevnem redu pogovora. In ne samo o teh.

Predsednik države ima v Italiji, kot vemo, precej omejene pristojnosti, a ne do takšne mere, da ne bi lahko vplival na dogajanja. Njegova vloga je moralna in spodbujevalna do vlad in parlamenta. Spomnimo se le na Carla Azeglia Ciampija, ki je zelo pomagal, da smo Slovenci dobili zaščitni zakon. Uvodoma smo zapisali, da ima vsak predsednik svoj stil. Vsi italijanski predsedniki zadnjih let so bili tako ali drugače bližu naši manjšini. Od Sandra Pertinija do Giorgia Napolitana, od Oscarja Luigi Scalfara vse do Francesca Cossige, čeprav je nekoč rekel, da je rezjančina ruskega izvora.

Mattarella je s svojo radovnostjo včeraj pokazal, da mu ni vseeno, kako je s počutjem italijanskih državljanov slovenskega jezika in narodnosti. To je dobra popotnica za njegov sedemletni predsedniški mandat.

ŠOLSTVO
V senatu
hude težave
za Renzija

RIM - Vlada Mattea Renzija se je že ob prvi preizkušnji v senatu v zvezi s šolsko reformo znašla v težavah. Pristojna senatna komisija je namreč ocenila, da reforma, ki jo je že odobrila posavska zbornica, ni v sovočju z ustanovo. Glasovanje je bilo sicer izenačeno (deset za in deset proti), reforma pa je zatočeno zamrznjena. Odločilne so bile odstotnosti nekaterih senatorjev vladne koalicije in dejstvo, da je Renzija pred nekaj dnevi zapustila peščico parlamentarcev. V vladi večini pravijo, da je šlo za spodrljav, v opoziciji pa opozarjajo, da je to smrtni udarec za šolsko reformo.

Na 11. strani

RIM - Predsednik Mattarella se je srečal s Slovenci

»Manjšina avantgarda pri spodbujanju dialoga«

Kvirinal zelo ceni sodelovanje z Italijani v Istri

RIM - »Bodite še naprej avantgarda tako v odnosih med Italijo in Slovenijo, kot tudi pri dobrih praksah sodelovanja, začenši z evropskimi čezmejnimi projekti.« Besede, ki jih je italijanski predsednik Sergio Mattarella izrekel na včerajnjem srečanju na Kvirinalu, zvezijo kot spodbuda slovenski manjšini, da vztraja na poti odprtosti in dialoga, pri čemer pa mora vedno imeti pred sabo čut za ohranitev svojega jezika in identitete. S tem v zvezi je Mattarella zaščitni zakon iz leta 2001 označil ne le kot pravno sredstvo za Slovence, temveč za celotno skupnost Furlanije-Julijske krajine. Predsednik zelo ceni sodelovanje slovenske in italijanske manjšine v Istri.

Udeležence sestanka je na Kvirinalu osebno povabil predsednik republike.

Na 3. strani

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Predstavili sezono 2015/2016

V znamenju hrepenenja

Ob sedmih domačih produkcijah tudi veliko gostovanj - Prvič podelili nagrado Primorskega dnevnika

TRST - Kaj se skriva pod plastmi živordečih čebul, ki kraljujejo na plakatih nove sezone Slovenskega stalnega gledališča? Kateri je pravi obraz sodobnega človeka, kam naj krene hrepenenje, da se nam ne bi, ko bi do konca olupili tisto čebulo, prikazala pošast? Na ta in podobna vprašanja bo skušala odgovoriti prihodnja sezona Slovenskega stalnega gledališča, ki so jo včeraj predstavili v palaci Gopčevi. Tiskovna konferenca je bila tudi priložnost za razglasitev zmagovalcev prve nagrade Primorskega dnevnika.

Na 10. strani

Župani na Tržaškem
o zvezi občin

Na 4. strani

Trst: krajše čakalne
dobe na urgenci

Na 4. strani

Rižarna 50 let
nacionalni spomenik

Na 5. strani

V goriški vili Louise
ustvarjalni inkubator

Na 12. strani

ŠOLSTVO
V senatu
hude težave
za Renzija

RIM - Vlada Mattea Renzija se je že ob prvi preizkušnji v senatu v zvezi s šolsko reformo znašla v težavah. Pristojna senatna komisija je namreč ocenila, da reforma, ki jo je že odobrila posavska zbornica, ni v sovočju z ustanovo. Glasovanje je bilo sicer izenačeno (deset za in deset proti), reforma pa je zatočeno zamrznjena. Odločilne so bile odstotnosti nekaterih senatorjev vladne koalicije in dejstvo, da je Renzija pred nekaj dnevi zapustila peščico parlamentarcev. V vladi večini pravijo, da je šlo za spodrljav, v opoziciji pa opozarjajo, da je to smrtni udarec za šolsko reformo.

Na 11. strani

Petek 12. junija 2015

RIBJA DEGUSTACIJSKA VEČERJA Z EDIJEM KANTE IN NJEGOVIMI VINI

Sprejem gostov na terasi	Glavna jed	Desert
Mešane ovčte ribe: sardele, sardoni, rakci Hobotnica v solati s krompirjem Sipice v solati s papriko Marinirane sardelle, Želenjava na žaru Vitovska	Tunin file na postelji pražene zelenjave in sezamovih semen Rdeče – Cuvée	Črni gozd z vloženimi cečnjami Meringata z ananasom Brut KK
Bis Prvih Jedi		
Ribja juhica istrske tradicije (brez kosti) Malvazija Domači rezanci z morskimi bogomoljkami in bučkinim pestom Sauvignon		
	50 € po osebi, z vključenimi vini	

Informacije in rezervacije 0481 410121 - Ul. 1. maja 14, Jamlje
www.hotelpahor.com - info@hotelpahor.com

www.pvcnagode.si

pvcnagode

Odkrijte višjo kvaliteto bivanja

PVC Nagode d.o.o.
Podjetje za izdelavo in montažo PVC in ALU stavbnega pohištva Postojna - Slovenija Tržaška c. 87a
Tel.: 00386 5 700 05 50
Fax: 00386 5 720 35 56
info@pvcnagode.si

WINOTTI by pvcnagode OKNA, VRATA, SENCILA, KOMARNIKI IN NOTRANJA VRATA

KÖMMERLING

PORTOROŽ - Po sklepu vlade o pripravi državnega prostorskoga načrta

Načrt za pospešitev razvoja portoroškega aerodroma

Vzletno-pristajalno stezo nameravajo podaljšati od 1200 na 1400 metrov

SEČOVLJE - Vlada je prejšnji teden sprejela sklep o pripravi državnega prostorskoga načrta (DPN) za letališče Portorož. Razvoj letališča v okviru sedaj veljavnih prostorskog aktov namreč ni več mogoč, meni direktor Aerodroma Portorož Robert Krajnc, ki pričakuje, da se bodo pospešile aktivnosti, ki bodo letališču omogočile nadaljnji razvoj.

Letališče Portorož je eno od treh javnih letališč za mednarodni zračni promet v Sloveniji. Zaradi svoje lege lahko pomembno vpliva na razvoj gospodarstva, zlasti razvoj turizma primorske regije in posredno cele države. Hkrati pa razvoj in širitev letališča v okviru zdaj veljavnih prostorskog aktov ni mogoč ter ni dolgoročno usklajen. DPN bo podlaga za ureditev manevrskih površin kot tudi za obnovo in dograditev infrastrukturnih objektov, naprav in sistemov letališča ter objektov, naprav in sistemov navigacijskih služb zračnega prometa. Hkrati bo ta prostorski akt podlaga za obnovo objektov, ki so potrebni za vzdrževanje in hrambo letal ter objektov, ki so namenjeni drugim spremljajočim dejavnostim. Prav tako bo načrt omogočil razvoj letališke in cestne infrastrukture na območju letališča, so podarili. Delovno skupino za pripravo DPN za letališče Portorož sestavlja člana z ministrstva za okolje in prostor ter ministrstva za infrastrukturo.

Kot je ocenil prvi mož aerodroma Krajnc, bo z načrtovanim razvojem zagotovljeno delovanje mednarodnega letališča. To pa bo omogočilo večji pretok potnikov in blaga, prostorske in infrastrukturne zmogljivosti za povečano rast potniškega in tovornega prometa, razvoj letaliških dejavnosti, vezanih na servisiranje in vzdrževanje malih in srednjih letal, razvoj turizma ob obali in gospodarskih dejavnosti neposredno ob in na območju letališča. DPN bo omogočil tudi gospodarsko rast samega letališča, pogoje za potrebe obrambe in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter skrb za varovanje okolja. Zagotovljena bo tudi večja stopnja varnosti, rednosti in nemotnosti zračnega prometa, učinkovitejše pa bo tudi vodenje zračnega prometa in upravljanje z letališčem.

Med najpomembnejšimi načrti je podaljšanje vzletno-pristajalne steze iz sedanjih 1200 na 1400 metrov. »Podaljšanje

steje je za najbolj razvito turistično destinacijo v Sloveniji trenutno glavna razvojna prioriteta, saj obstoječa steza ne omogoča pristajanja letal takih velikosti, da bi bilo to zanimivo za turistične operatorje,« opozarja Krajnc.

Boljši denarni tok in stabilno poslovanje pa bi po njegovem družbi omogočila tudi postavitev hangarjev za hrambo letal, saj v tem segmentu trenutno na trgu ni ponudbe. Investicija v izgradnjo hangarjev bi pomenila odlično možnost za pridobitev gostov z višjo kupno močjo, ki bi svoja letala hranili na portoroškem letališču.

Kot spominja Krajnc, je DZ leta 2010 sprejel resolucijo o nacionalnem programu razvoja civilnega letalstva, po katerem Aerodrom Portorož predstavlja prometno infrastrukturo strateškega pomena za državo, »zato pričakujemo, da se bodo aktivnosti za dosego zastavljenih ciljev pospešile in portoroškemu letališču omogočile prepotreben nadaljnji razvoj.« (STA)

Pristajalno stezo naj bi podaljšali na 1400 metrov dolžine

AERODROM PORTOROŽ

LJUBLJANA - Intervju z Ivanom Jakovčičem

Dvojezična Istra

»Manjšinske pravice ne smejo biti odvisne od števila pripadnikov manjšine«

LJUBLJANA - »Župan dvojezičnega Rovinja Giovanni Sponza, ki je italijanske narodnosti, dobi sedemdeset odstotkov glasov. To pa zato, ker smo politično idejo pretvorili v delo. Če greste med Istrane in jih deset vprašate, kaj misljite o tej ideji, vam bosta dva rekla, da je to katastrofa. Osem vam bo o njej govorilo pozitivno. Takšno je danes splošno prepričanje v Istri, »pravi evroposlanec Ivan Jakovčič. Če bi razpisali referendum o multietnični in multikulturalni naravi Istre, bi po njegovem dobili osemdesetodstotno potrditev za vse, kar so delali 25 let. »To ni majhna zgodba. Zakoni in vlade imajo radi številke. Če je manjšina dovolj velika, ima nekaj pravic. Dejstvo je, da Italijani niso velika manjšina niti v Rovinju. V vsej Istri je nekaj manj kot deset odstotkov Italijanov. Pa vsa Istra deluje dvojezično,« je v intervjuju za Dnevnikov Objektiv dejal še nekdanji predsednik Istarske županije.

»Nismo se držali logike številk, ampak logike kulture, logike odnosov in logike moralne obvezne naše generacije. Ko sva z Furiom Radinom pred 25 leti začela z zgodbo o dvojezičnosti Istre, nisva govorila samo o zaščiti Italijanov, ampak o zaščiti neke logike in kulture življenja, kjer so Srbi, Albanci, Makedonci in Črnogorci del iste zgodbe. Seveda so razlike. Hrvati in Italijani tukaj živijo

Evropski poslanec
Ivan Jakovčič

stoletja, oni pa desetletja, ampak sedaj pač živimo skupaj. V Pulju smo zgradili romske otroške vrtce. Romi so v Pulju superintegrirani. Imajo svojo radijsko oddajo, svoje mikrobiznise, ki jih mi podpiramo. Ni vse idealno. Sem realist. V Vodnjalu so problemi. V Pulju pa,« je novinarju Ervinu Hladniku Milharčiču še povedal Jakovčič.

LIPICA - Z investicijo 5,6 milijona evrov največji projekt prenove v zadnjih desetletjih

V kobilarni začenjajo z obsežno prenovo

Lipico je včeraj obiskal gospodarski minister Zdravko Počivalšek - Zaradi gradbišča pričakujejo 20- do 25-odstotni upad števila obiskovalcev

LIPICA - V Kobilarni Lipica te dni začenjajo z obsežno, 5,6 milijona evrov vredno prenovo. Gre za največji projekt prenove v zadnjih desetletjih. V tem času bo del kobilarne gradbišče, zato računajo na 20- do 25-odstotni upad ogledov, izpad pa bodo skušali pokriti s sponzorskimi sredstvi in donacijami, je povedal v.d. direktor Boštjan Bizjak.

Obnova zajema graščino kot najstarejšo stavbo v Lipici, objekte muzeja kočij, kraške hiše in muzeja kulinarike, revitalizacijo kulturne krajine z več posegi po posestvu, ureditev javne razsvetljave in optičnega omrežja ter čistilno napravo. Večino, 85 odstotkov sredstev od 5,6 milijona evrov plus DDV, na kolikor je ocenjena celotna naložba, se bo financiralo iz evropskega sklada za regionalni razvoj, preostanek pa bo zagotovila država iz proračuna.

Obagonu projekta je Lipico včeraj obiskal tudi gospodarski minister

Zdravko Počivalšek, ki pa ni dajal izjav. Kot je po obisku povedal vršilec dolžnost direktorja kobilarne Boštjan Bizjak, pa so se z ministrom strinjali o uvedbi t.i. supernadzora, ki ga bo kobilarna izvedla sama. Za nadzor sedanje, t.i. faze tri prenove Lipice je predvidenih okoli 105.000 evrov, ministrstvo za kmetijstvo pa je za supernadzor namenilo še okoli 60.000 evrov.

Z obnovno se sicer mudi, saj bi bila kobilarna v primeru zamude rokov ob celotnih 5,6 milijona evrov sredstev. Konkretno za čistilno napravo so pogodbo podpisali včeraj, z deli pa naj bi začeli že jutri. Na vprašanje, ali bodo za čistilno napravo uspeli zagotoviti pogoj štirih mesecov preizkusne dobe pred izdajo uporabnega dovoljenja, Bizjak priznava, da bo šlo »na tanko«. Izvajalec jima je zagotovil, da bodo z deli končali med 15. in 20. avgustom, kar bi jim omogočilo »vseneo še skoraj zadosti dolgo preizkusno dobo«. Računajo tudi na to, da

se bo gradnjo interpretiralo kot obnovo stare, že obstoječe naprave, kar bi jim kučilo nekaj časa. Glede obnove graščine pa je bila podana zahteva po vpogledu v dokumentacijo, pri čemer je eden od ponudnikov zavlačeval do zadnjega možnega termina. Tako od danes teče še osem-dnevni rok za vložitev revizije, pri tem pa v Lipici upajo, da do takšnega zahodka ne bo prišlo.

V času obsežne prenove računajo na 20- do 25-odstotni upad ogledov, na kar so se sicer po Bizjakovem že pripravili. »Večina kobilarne bo ravno zaradi tako ozkega časovnega roka večina gradbišče, predvsem takrat, ko se bo obnavljala električna napeljava in pa optična napeljava, tako da smo to predvideli tudi v programih,« je pojasnil in dodal, da delajo na tem, da bi ta izpad sredstev pokrili iz drugih virov, predvsem sponzorskih sredstev in donacij.

Ministra Počivalška so s kočijo peljali na ogled kobilarne

KOBILARNA LIPICA

ŽIDAN V RIMU

Predlog za svetovni dan čebel

RIM - Slovenski minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Dejan Židan, ki se v Rimu udeležuje zasedanja Organizacija Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO), je na več dvostranskih srečanjih predstavil slovensko pobudo za razglasitev 20. maja za svetovni dan čebel. Pobuda dobiva naklonjenost držav z vsega sveta. Židan se je v Rimu sestal s predstavniki držav, ki predsedujejo regionalnim skupinam FAO (Indonezija, Panama, Sudan, Alžirija, ZDA in Avstralija), Turčijo, Kitajska in generalnim sekretarjem mednarodne čebelarske zveze Apimondie Ricardom Jannoni-Sebastianinom.

Sogovorniki so pobudo podprtli in zagotovili, da bodo informacijo oz. slovensko pobudo prenesli takoj v države, iz katerih prihajajo, kot državam v regionalnih skupinam, ki jim predsedujejo. Odziv predstavnikov držav je bil po pojasnilih ministrstva izrazito pozitiven, se pa je pojavilo tudi mnenje, da se pomena čebel, opravjevanja in čebelarstva nasprotno na področju prehranske varnosti in varovanja okolja že dolgo zaveda ves svet, vendar aktivno ni še nihče prišel pred svetovno javnost s to pobudo.

Gre za države, ki zastopajo svetovno prebivalstvo v FAO: Indonezija predseduje regionalni skupini Azija (25 držav), Panama regionalni skupini Latinska Amerika in Karibi (33 držav), Sudan regionalni skupini Bliznjii vzhod (21 držav), Alžirija regionalni skupini Afrika (49 držav), ZDA regionalni skupini Severna Amerika (poleg ZDA še Kanada), Avstralija pa sopredseduje regionalni skupini Južnoafriških držav (16 držav).

Regionalni skupini Evropa predseduje Madžarska, ki je slovensko pobudo podprla že v preteklosti, poleg tega pa kot prva že v praksi izvaja medeni zajtrk po zgledu Slovenije. S Kitajsko je bila posredovana široka podpora slovenski pobudi, predstavnik Turčije pa je obljubil takojšnje posredovanje Ankari, da Slovenija dobije tudi formalno podporo.

Židanu je sicer izkušen predstavnik v FAO predlagal druge možnosti, kako bi Slovenija dobila potrebno podporo v Združenih narodih za razglasitev svetovnega dneva čebel - med drugim sodelovanje več držav kot sopodpisnic pri projektu vložitve pobude.

RIM - Predsednik povabil na srečanje vidne osebnosti iz vrst slovenske narodne skupnosti

Za Mattarello je manjšina avantgarda, ki naj vztraja na poti dialoga in dobrih praks

Velika pozornost odnosom z italijansko manjšino in čezmejnemu sodelovanju

RIM - »Bodite še naprej avantgarda tako v odnosih med Italijo in Slovenijo, kot tudi pri dobrih praksah sodelovanja, začenši z evropskimi čezmejnimi projekti.« Besede, ki jih je italijanski predsednik Sergio Mattarella izrekel na včerajnjem srečanju na Kvirinalu, zvenijo kot spodbuda slovenski manjšini, da vztraja na poti odprtosti in dialoga, pri čemer pa mora vedno imeti pred sabo čut za ohranitev svojega jezika in identitete. S tem in zvezje je Mattarella zaščitni zakon iz leta 2001 označil ne le kot koristno pravno sredstvo za Slovence, temveč za celotno skupnost Furlanije-Julijске krajine.

Srečanje na Kvirinalu (trajalo je dobro uro) je dozorelo med nedavnim predsednikovim obiskom v Sloveniji, zlasti na pogovoru s kolegom Borutom Pahorjem. Položaj slovenske manjšine je bila ena glavnih tem srečanja dveh predsednikov, zato se je Mattarella želel direktno seznaniti s položajem in tudi s problemi manjšine.

Predsedstvo republike je pooblaštilo vladno komisarko v FJK in tržaški prefektinjo Francesco Adelaide Garufi, da v predsednikovem imenu povabi na Kvirinal institucionalne in druge zastopnike Slovencev. Za srečanje nosi zasluge tudi predsednica FJK Debora Serracchiani. Povabljeni so bili poslanka Tamara Blažina, podpredsednik deželnega sveta Igor Gabrovec, predsednica paritetnega odbora Ksenija Dobrila, predsednika SSO in SKGZ Walter Bandelj in Rudi Pavšič, predsednica Slovenskega stalnega gledališča Breda Pahor ter Bojan Brezigar in Dušan Udovič v zastopstvu Primorskega dnevnika. Izbira je padla na gledališče in na naš dnevnik zato, ker sta bili tve ustanovi v središču pogovarov v Ljubljani. Uvodno besedo je imela poslanka Blažina, ki je gostitelju predstavila spomenico o položaju manjšine in o neizpolnjenih obvezah zaščitnega zakona; nato so se oglasili ostali gostje s kratkim orisom vprašanj, ki jim najbolj ležijo pri srcu.

Mattarella se je zelo pohvalno izrazil o sodelovanju slovenske in italijanske manjšine.

S.T.

Srečanje med
Sergiom Mattarellom
in zastopniki
slovenske
manjšine, ki jih je
predsednik povabil
na Kvirinal

FOTO: PREDSEDSTVO
REPUBLIKE

janske manjšine v Istri in sprejel Pavšičev predlog za obisk pri obeh manjšinah. Zadovoljen je, da se pri nas vendarle premoščajo zgodovinski spori in sta da Slovenija in Italija dosegli takšno »odlično raven« bilateralnih odnosov. Državnega poglavarja je zanimalo, kako slovenska narodna skupnost gleda na odnose na severnem Jadranu, ki - tako je dejal - postaja morje miru in mednarodnega sodelovanja. Zanimalo ga je tudi vedeti kako Slovenci gledamo na institucionalne in druge reforme, ki se skoraj kot na tekočem traku dogajajo na državnih in obenem na lokalni ravni.

Mattarella si ne predstavlja življenja slovenske manjšine brez javnih občil (večkrat je bil omenjen Primorski dnevnik z znanimi finančnimi težavami) in svojega gledališča, ki ni samo za Slovence, temveč je v službi širše skupnosti. Tako kot zaščitni zakon, ki predstavlja dodatno priložnost - je dejal Mattarella - tudi za italijansko govorče državljan.

S.T.

RIM - Srečanje na Kvirinalu

Spomenica o zaščiti, občilih, teatru, šolstvu in reformah

RIM - Včerajšnji gostje na Kvirinalu so predsedniku Sergiu Mattarella izročili spomenico, ki je nekakšen seznam odprtih vprašanj slovenske narodne skupnosti v Italiji. Podpisniki ugotavljajo, da se je splošno razpoloženje do Slovencev v Furlaniji-Julijski krajini bistveno spremenilo na boljše, kar je vezano tudi na odnose med Italijo in Slovenijo. Ti zelo dobrni odnosi so prišli do izraza tudi na nedavnem obisku Mattarella v Ljubljani. V preamble spomenice je govor tudi o sodelovanju med slovensko in italijansko manjšino v Sloveniji.

Spomenica sestoji iz osem krajih poglavij: težave pri pisjanju imen in priimkov in slovenščina v javni upravi, šolstvo, glasbena vzgoja, volilna zakonodaja, založništvo in oddaje RAI, Slovensko stalno gledališče, financiranje manjšine ter manjšina in reforme. Dejansko gre za seznam neizpolnjenih obvez iz zaščitega zakona.

Na področju šolstva dokument izpostavlja porast števila učencev in dijakov v šolah s slovenskim učnim jezikom in se naslanja na šolsko reformo, ki jo po odobritvi v poslanski zbornici sedaj proučuje senat. Podpisniki so opozorili državnega poglavarja na po-

polno neupoštevanje zaščitnega člena o glasbenem šolstvu in na dejstvo, da pred kratkim odobrena volilna zakonodaja za poslansko zbornico ne upošteva zahteve in potreb Slovencev. Kotristno bi bilo, da bi bila slovenska manjšina zastopana v novem senatu.

Dokument nadalje obravnava založniške dejavnosti s posebnim ozirom na Primorski dnevnik ter na radijske in televizijske oddaje RAI v slovenščini, položaj SSG in javno financiranje manjšinskih ustanov. Na koncu so omenjene še institucionalne in druge reforme, ki morajo nujno upoštevati zakonske pravice Slovencev.

GOSPODARSTVO - Članek v ljubljanskem Delu

Iz Slovenije v Furlanijo-Julijsko krajino vsak dan okoli deset tisoč delavcev

KOPER - Po zadnjih podatkih je v primorski regiji 7311 registriranih brezposelnih oseb, kar je slabih devet odstotkov manj kot v istem obdobju leta. V primerjavi s preostalo Slovenijo je večji delež brezposelnih, starejših od petdeset let. Število iskalcev zaposlitve v tem delu Slovenije zelo zmanjšujejo delovne migracije v Italijo, saj se k sedem vsak dan vozi približno deset tisoč Slovencev. Uradno sicer »le« 7800.

Do tega podatka (deset tisoč) so prišle primorske sindikalne organizacije, piše Delo, katerih predstavniki so v jutranjih urah šteli avtomobile na mejnih prehodih z Italijo. Prehoda delovne sile v nasprotni smeri, iz Italije v Slovenijo, je precej manj, čeprav se število italijanskih državljanov v Sloveniji z leti povečuje. V letu 2014 jih je bilo po poročanju Dela 836, še pred nekaj leti pa okrog sto. Med italijanskimi državljanji, ki so zaposleni v Sloveniji, gre predvsem za višje in visoko izobražene delavce, kot so predavatelji, učitelji jezikov in učite-

Nekdanji
italijansko-
slovenski mejni
prehod Škofje-
Rabojez

Iji na italijanskih šolah v Istri, novinarji, svetovalci in podjetniki.

Struktura brezposelnih v primorski regiji se je v primerjavi z

istim obdobjem lani precej spremnila. Povečuje se delež brezposelnih žensk, dolgotrajno brezposelnih in starejših. Zmanjšuje se delež brez-

poselnih mladih do 29. leta starosti, ki predstavljajo petino vseh brezposelnih v regiji, kar je najmanjši delež v Sloveniji.

ASSOSTAMPA

Novinarji izvolili vodstvo sindikata

TRST - Člani novoizvoljenega odbora enotnega sindikata Assostampa (deželne »podružnice« vsežupljivih sindikata FNSI) so na pondeljkovih prvih sejih soglasno izvolili novo vodstvo; to ostaja povečini enako tistem, ki je sindikat vodilo v prejšnjem mandatu. Na predsedniškem mestu so potrdili novinarja dnevnika Il Piccolo Carla Muscatella, tajniško funkcijo pa bo še dalje opravljal predstavnik novinarjev-sodelavce Alessandro Martegani. Predsednikova namestnica bo novinarka Primorskega dnevnika Poljanka Dolhar, druga podpredsednica pa publicistka Erica Culiat. Blagajniško funkcijo bo opravljala novinarka deželnega sedeža Rai Viviana Valente. Tajnik Martegani je za podtajnike imenoval Luciano Versi (tiskovni uradnik), Maurizio Bekarja (free lance) in Pietra Rauberja (dnevniki); moški in ženske bodo tako prvič enako zastopani v upravnem odboru sindikata.

ZGONIK - Dogovor o delovanju, funkcijah, slovenščini

Srečanje šestih županov za prihodnjo zvezo občin

Kakšna usoda čaka okoliške občine, potem ko je deželna uprava v začetku junija potrdila ustanovitev enotne zveze občin, imenovane Julijska, na celotnem območju tržaške pokrajine? Kako bo delovala ta »pokrajinska občina«? Katere prisotnosti bodo ohranile posamezne občine? In predvsem: kakšno vlogo bo imel v tej skupini občini slovenski jezik?

Ta in verjetno še marsikatera druga vprašanja bodo v ospredju današnjega srečanja županov vseh šestih občin tržaške pokrajine na županstvu v Zgoniku. Prvi občani so se že februarja sestali, da bi vzeliv pretres novosti, ki jih uvaža konec lanskega leta odobreni deželnim zakon o reformi krajevnih uprav. Takrat so ocenili, da bi bilo treba počakati na odgovor deželne uprave na pomisleke in ugovore posameznih občin. Dežela je 4. junija »odgovorila«, nekaj malega »sprememila«, predvsem kar se tiče »lagodnejšega« uvažanja reformnih določil, kakih bistvenih

drugim tudi tiste o sprejemanju odločitev. O glavnih zadehah naj bi imeli v skupščini županov vsi župani enako »moč«, da ne bi tržaška občina s preglasovanjem vsilita svoje odločitve. Za Kluna je »prisotnost slovenščine zapečatena!« »Mi bomo, sedva, zahtevali dvojezičen statut. To bo prvo,« je pojasnil in dodal, da junajske deželne spremembe omogočajo le »počasnejše uvažanje reformnega zakona«, in sicer z enoletnim zamikom, da bo stopil končno v veljavo 1. januarja 2018, in ne leto prej, kot je bilo prvotno določeno.

Devinsko-nabrežinski župan Vladimir Kukanca je bil do deželne uprave zelo kritičen: »Od tistega, kar smo vprašali, ni bilo storjeno nič. Drugje, na Pordenonskem, je deželna uprava dovolila ustanovitev nove zveze občin, naša zahtevo po zvezi okoliških občin na Tržaškem pa ni vzelna v poštvetv.« Po njegovem mnenju bo zveza občin »mnogo slabše, kot če bi ohranili Pokrajinu.« Odločilno naj bi bilo, kaj bo odločil Trst. V tej zvezi je opozoril, da se bo sedaj mogoče nekako dogovoriti s Trstom. »A če jutri ne bo več Cosolinija in bo njegovo mesto prevzel predstavnik drugega političnega tabora, kaj se bo takrat zgodilo?«

Neznank je po njegovem mnenju nič koliko. Postregel je s primerom. Po novih deželnih »navodilih«, morajo zveze občin

MONICA HROVATIN

MARKO PISANI

SANDY KLUN

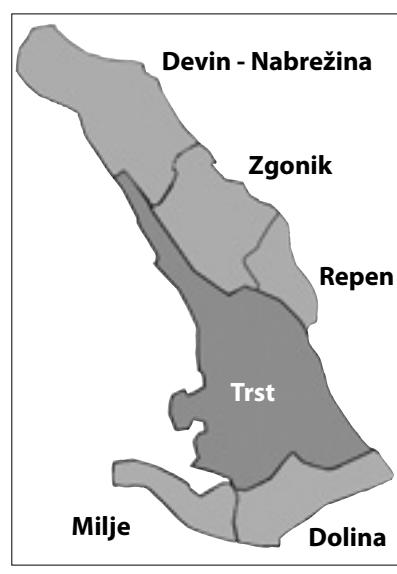

VLADIMIR KUKANCA

od 1. januarja 2016 prevzeti najmanj pet funkcij, od katerih pa sta dve obvezni. To sta zdravstveno-socialno območje in evropski projekti. Ampak: za občine z več kot 100 tisoč prebivalci, torej za Trst, obveza »prevzem« zdravstveno-socialne funkcije ni obvezna. Kaj bo v tem primeru storil Trst? Se bo »odrekel obvez« in ohranil samostojno zdravstveno-socialno območje, ali bo izbral drugo pot? Odlo-

čitev ni zanemarljiva. Če se odloči za »prevzem«, pomeni, da bo v novi zvezi občin obstajalo le eno zdravstveno-socialno območje, če pa se temu odreče, bo imel Trst svoj zdravstveni okraj, vse ostale okoliške občine, od Milj do Devina-Nabrežine pa - z združitvijo sedanjih okrajev Miљe-Dolina in Devin-Nabrežina, Zgonik, Repentabor - svojega samostojnega.

M.K.

»Julijska« zveza občin

sprememb pa - vsaj kar zadeva občine tržaške pokrajine - ni bilo: okoliške občine ne ostajajo v skupni zvezi s tržaško.

Zgonika županja Monica Hrovatin, gostiteljica današnjega srečanja, je spomnila, da je tržaški župan Roberto Cosolini na februarskem sestanku pokazal »odprtost« do pripomb okoliških občin.

»Upajmo, da nam bo uspelo dobiti stične točke, ki bodo zadovoljile vse sodelujoče v zvezi občin. To preprosto pomeni, da bo potreba poiskati tisto ravnovesje, ki bo omogočilo enakopravnost med veliko tržaško in ostalimi majhnimi občinami, da ne bodo postavljeni v kot,« je ocenila.

Repentabrski župan Marko Pisani ni menil, da se je deželna uprava odločila le za mini-spremembe reformnega zakona. Sedaj bo treba določiti, kaj bo upravljala sama tržaška občina, kaj bo v prisotnosti okoliških občin in katere funkcije bodo združene v zvezi občin. Priprave že potekajo, saj se osebje repentabrske občine že udeležuje tehničnih srečanj v Trstu za uskladitev bodočega delovanja. »Ta srečanja pa so izključno v italijanščini,« je opozoril. »Mi smo zahtevali, da mora biti vse dvojezično, kot se to redno dogaja v naši občini, zato bo prav raba slovenskega jezika preizkusni kamen za bodočo zvezo občin,« je dodal Pisani.

Dolinski župan Sandy Klun je poudaril, da bo za ustroj zveze občin najbolj pomemben statut. Odobriti ga bodo morali vsi občinski sveti, zato bo moral določiti vse občine. Na današnjem sestanku naj bi se lotili glavnih točk. Med

ZDRAVSTVO - Obračun prvega polletja obeh zdravstvenih ustanov Čakalne dobe na urgenci krajše, na obzoru kadrovska reorganizacija

Izredni komisar za obe zdravstveni ustanovi Nicola Delli Quadri je zadovoljen s tržaškim zdravstvom

v glavnih bolnišnicah pa 811 pacientov manj (skupno 8.138 pacientov).

Oddelek za duševne motnje

Izredni komisar je opisal izredno dobro delovno politiko na oddelku za duševno zdravje, po kateri naj bi se zgleduvati zdravstveni sistemi v vseh koncev sveta. Delli Quadri je omenil tudi mednarodni strokovni tisk, ki kot primer dobre prakse večkrat citira tržaški zdravstveni model obravnavanja duševnih motenj. O tem, da je psihiatrija na Tržaškem gumb v cvetnici lokalnega zdravstva, pričajo tudi gostovanja tujih zdravnikov. Samo v tem letu se je v Trst prišlo dodatno izobraževati ali spoznavat oddelek za duševne motnje skoraj 500 zdravnikov iz 20 različnih držav.

Kaj pa načrti za prihodnost?

Delli Quadri je napovedal spremembe in novosti, ki jih bodo izpeljali v drugi polovici leta in prihodnje leto. Na vseh oddelkih v katinarski bolnišnici bodo v kratkem zamenjali okenske okvire, začeli bodo tudi s prenovo urgenc, ki bo po novem načrtu večja, opremili pa bodo tudi eno novo operacijsko sobo. S to pridobitvijo nameravajo skrajšati čakalne dobe za operacije, na leto pa naj bi opravili od 600 do 800 operacij več. Těžave v bolnišnicah bodo omilili tudi z okreplitvijo ekipe; katinarski oddelki v vsakem nadstropju bodo ponocni imeli na razpolago socialno-zdravstvenega delavca. Z dodatno zdravstveno ekipo in dodatnimi prostori bo vodstvo obeh zdravstvenih ustanov uspešno kljubovalo čakalnim dobam in gnečam, je zagotovil komisar Nicola Delli Quadri, ki se je včeraj osredotočil zgojn na pozitivno plat tržaškega zdravstva, ki ga bodo, kot je dejal komisar, postopoma in temeljito preverili. (sc)

Število pacientov na urgenci

Sprejemi	2014	jan.-maj 2014	jan.-maj 2015	razlika
Skupno	66.375	27.465	25.975	-1.490 (-5,4%)
Katinara	45.064	18.516	17.837	-679 (-3,7%)
Gl. bol.	21.311	8.949	8.138	-811 (-9,1%)

Bruna Zorzini nasprotuje novemu spomeniku

Pokrajinska tajnica Komunistične stranke Italije Bruna Zorzini je izrazila nestrinjanje s postavljivo novega spomenika, posvečenega umiku partizanskih enot iz Trsta. V tiskovni niti je Zorzinijeva obtožila Cosolinijev občinski odbor, če da iz politične računice soglaša s potvarjanjem zgodovinskih dejstev. Zapisala je tudi, da so tržaški komunisti ponosni na etično izročilo borcev Delavske enotnosti, slovenskih partizan in tudi tistih pristašev CLN, ki so se odločili, da se jim pridružijo v skupnem boju. Vsi ti ljudje so zaslužni za demokratični razvoj Trsta, je spomnila pokrajinska tajnica KSI, ki bi tudi želeta izvedeti, »kako je o sklep glasoval slovenski odbornik, sin človeka, ki je osebno sodeloval pri osvobajanju Trsta.«

Servisna konferenca o plinskem terminalu v Žavljah

Na ministrstvu za gospodarski in energetski razvoj v Rimu bo jutri potekala servisna konferenca o plinskem terminalu v Žavljah. Na njej bo sodelovala tudi Občina Trst, ki bo na konferenci potrdila svoje negativno stališče.

Železarni odobrili novo okoljsko pooblastilo

Na včerajnjem srečanju z deželno odbornico Saro Vito sta predsednik krožka Miani Maurizio Fogar in predstavnik krožka Servola respira Romano Pezzetta izvedela, da bodo na današnji servisni konferenci v Deželi, pri kateri bodo poleg te ustanove sodelovali tudi Občina in Pokrajin Trst, Zdravstveno podjetje in agencija ARPA ter lastnik železarne, izdali novo integrirano okoljsko pooblastilo o železarni.

Senatno okoljsko komisijo skrbi škedenjska železarna

Škedenjska železarna in njen vpliv na okolje in ljudi sta zaskrbela tudi senatno okoljsko komisijo, ki je od senata zahtevala pojasnila o vplivu tržaške železarne na okolje. Za trud in pokazano zanimanje za tržaške okoljske teme se je komisiji zahvalil tržaški senator Lorenzo Battista.

Predavanje o prebežnikih v Novinarskem krožku

Prebežniki, ki vsak dan po Sredozemskem morju pridejo v Evropo, bodo osrednja tema današnjega srečanja v Novinarskem krožku na Korzu Italija 13. Gost srečanja, ki se bo začelo ob 17.30, bo Gianfranco Schiavone, predsednik tržaškega urada za begunci I.C.S. Govoril bo predvsem o potrebi po večji navzočnosti EU v Italiji in Grčiji, o sprememnih centrih in pravici do azila ter o tržaškem modelusprejemanju prebežnikov, ki je zelo spôstljiv do oseb, ki upajo, da jih v Evropi čaka boljše življenje.

Občinske izpostave danes dopoldne zaprte

Občina Trst občane obvešča, da bodo danes dopoldne za javnost zaprte občinske izpostave v Ul. Teatro Romano 7/b, Locchi 23/b in na Prosek 159. Za ta korak se je Občina odločila, ker si želi, da bi cím več zaposlenih udeležilo izpopolnjevalnega tečaja. Izpostave bodo začele obravnavati v popoldanskom času (od 14. do 16. ure).

ZGODOVINA - Nacionalni spomenik praznuje 50 let

Obletnica Rižarne z grenkim priokusom

Odlok predsednika republike Saragata v Uradnem listu 3.6.1965

Uradni list republike Italije je 3. junija 1965 objavil odlok, s katerim je predsednik republike Giuseppe Saragat proglašil Rižarno za nacionalni spomenik. Odlok je odprl pot postopku (trajal je deset let), na osnovi katerega so korenito obnovili nekdanjo tovarno za luščenje riža in jo spremenili v muzej. Obnovitvena dela so se začela leta 1972, uradno odprtje Rižarne pa je bilo 25. aprila 1975 ob navzočnosti tedenjega predsednika republike Giovanni Leoneja. V slovenščini je ob tisti priložnosti spregovoril nekdanji deportiranec Drago Skrinjar, preureditev Rižarne v muzej (upravlja ga Občina Trst) je zasnoval arhitekt Romano Boico.

Na 50. obletnico Saragatovega dekreta se v reviji pokrajinskega Združenja italijanskih partizanov ANPI 0.40 spominja novinar Vojmir Tavčar, ki v članku (v slovenščini in italijansčini) obnavlja takratna dogajanja okrog Rižarne. Tavčar zelo dobro pozna zgodovino nacističnega taborišča, za Primorski dnevnik je spremjal proces o Rižarni, ki je ob nacističnih odgovornostih razkril tudi vlogo, ki so jo pri vodenju taborišča smrti imeli tržaški kolaboracionisti.

Tavčar se v članku spominja tudi kolege Albina Bubniča, ki nosi velike zasluge, da je Rižarna danes javni muzej in da njena trpka zgodovina ni romala v pozabo. Bubnič, ki je bil sam deportiran v nacistični lagerji, je ob postaviti temeljnega kamna za »novou« Rižarno izrazil željo, da bi nastajajoči nacionalni spomenik obiskovali mladi in se seznanili z zgodovino odporništva, da bodo tako znali ceniti njegove vrednote in obenem čuvali njegove pridobitve.

Od takrat do danes se je marsikaj zgodilo, piše Tavčar, ki navaja velike koračke, ki so bili storjeni na področju sožita in sodelovanja med sosednjimi narodi. »Klub vsem napredkom pa je odnos nekaterih krogov do zgodovine še vedno politično pogojen. Politika se skuša s pritranskim prikazom okoristiti in zato ne želi prepustiti besede samo zgodovinski stroki,« ugotavlja Tavčar.

S.T.

Desno Rižarna in levo obisk italijanskega predsednika Giovannija Leoneja (na levi je Albin Bubnič)

ZAHODNI KRAS - Svetnik Mitja Košuta pisal županu Robertu Cosoliniju

Je občina plačala vojaško vajo?

Želi izvedeti, ali je finančno podprla prireditev L'esercito marciava ob 100-letnici vstopa Italije v 1. svetovno vojno

Prireditev L'esercito marciava (Vojaska je korakala), s katero so v Trstu slovensko proslavili 100-letnico vstopa Italije v prvo svetovno vojno, je izvala pismo, ki ga je zahodnokraški rajonski svetnik Zvezze levice Mitja Košuta naslovil tržaškemu županu Robertu Cosoliniju. »Proslava je bila neobičajna, ker svoj življanjem ni nisem videl, da bi kakršnakoli država slavila obletnico začetka vojaškega spopada, še zlasti ne v tako lahketni, pompozni in etnocentrični, da ne rečem nacionalistični obliki. Pomislimo samo na lanske dostojevine komemoracije v ostalih evropskih državah, ki so bile prej podobne žalnim slovesnostim,« je uvodoma zapisal Košuta. »Ne bom tu kritiziral dejstva, da je proslava bila izpeljana v obliki, ki je izzvenela skrajno nespoštljivo do tistih naših 40 tisoč sončevanov, ki so se borili v habsburžanskih enotah v času brezsmiselnega svetovnega klanja. Po drugi strani pa pomislimo samo na odzive po svetu, če bi na primer Nem-

Vojška vaja ob 100-letnici vstopa Italije v prvo svetovno vojno pred Velikim trgom

FOTODAMJ@N

čija čez štiri leta proslavila s podobnim slovesom in pompon osemdeseto obletnico napada na Poljsko,« je dodal.

Košuta je namenil županu pismo, da bi izvedel za vlogo Občine Trst pri tej prireditvi. Na spletu je prebral, da je uprava

pri njej sodelovala kot »institucionalni partner.« Zato je hotel izvedeti, »ali je partnerstvo pri tem dogodku vplivalo na občinski proračun, tako v obliki proračunskega izdatkov za sofinanciranje prireditve, kot v obliki oprostitve plačevanja pristojbin za uporabo javnih površin, za oskrbo z električno v podobno.«

Dogodek, ki bi že v normalnih okoliščinah izval ogorčenje dela skupnosti zaradi svoje vsebine in izpeljave, je toliko bolj

MITJA KOŠUTA

sporen v obdobju suhih krav za občinske proračune, ki močno ovira tudi najosnovnejša dela za redno vzdrževanje občinskih objektov, vključno s tistimi na območju našega okrožja,« je ocenil Košuta.

Rajonski svetnik Zvezze levice je ob koncu pisma vlijudno zaprosil župana, da »na moje vprašanje odgovorite pred obravnavo letosnjega predloga občinskega proračuna,« ker bi se rad izognil »lanskih hladnih prih in osramočenju, ko so rajonski svetniki večine med razpravo o občinskem proračunu zagovarjali predlog uprave, če da je glede na varčevalne ukrepe preudarno izdelan in pravičen do najšibkejših, nato pa je občinski odbornik, prisoten na seji priznal, da je moralna občina za organizacijo prihoda etape dirke Giro d'Italia iz lastnega žepe kriti nekaj deset tisoč evrov stroškov za asfaltiranje mestnega nabrežja.«

M.K.

ODMEV
Kako prav ima Mitja Košuta!

Svetnik Zvezze levice v zahodnokraškem rajonskem svetu Mitja Košuta se je v svojem nadve omikanem pismu Robertu Cosoliniju obrgnil ob dogodek, ki je marsikoga zdodel: pompozno proslavljanje 100-letnice vstopa Italije v prvo svetovno vojno 24. maja 1915.

Na Velikem trgu so se zvrstile vojaške vaje, privozila so vojaška vozila, razkazano je bila oborozitev. Vse v vzdušju nacionalne evforije.

Pritekla je celo obrambna ministrica, ker je njej pripadala »čast« zaključiti vojaško štafeto.

Pa se človek vpraša: ali je bil to sploh potrebno? Ne le zaradi povlečevanja dogodka, ki mu je sledila morja kakih 600 tisoč Italijanov. Ne le zaradi paradiranja orožja in vojaških ukazov v času, ki vse bolj potrebuje mir in strpno besedo. Temveč tudi zato, ker se tak razširen prikaz delčka italijanske stvarnosti bije z drugačnim, vse večjim delom italijanske stvarnosti, ki bolj kot za tanki stika za zaboljniki, da si zagotovi grizljaj odvržene, zapuščene hrane.

Ali ne bi bilo bolj spoštljivo (in tudi pametno), ko bi takrat potrošen denar uporabili v boljše, humanitarno bolj sprejemljive in potrebne namene?

Poziv partizana Sandra Pertinija: Izpraznite arzenale, napolnite kašče! ostaja neuslušan.

Tako je pač: Italija in Italijani so - ko jim to prija - radi pozabljivi.

Zato verjetno ni bilo doslej zaslediti odzivov na drugo letošnjo, za Italijo mnogo bolj sramotno vojno obletnico: tisto o vstopu Italije v drugo svetovno vojno.

Na današnji dan pred 75 leti, 10. junija 1940, je Mussolini z balkona na prepolnem rimskem Trgu Venezia napovedal vojno ...

M.K.

Zgoraj igrala zaračena s travo pri kontovelski Mlaki; levo trava na otroškem igrišču v Mandriji na Proseku

FOTODAMJ@N

M.K.

DSI - Dr. Lilijana Žnidaršič Golec o piscu prve slovenske knjige

Trubar je bil ... Trobar

Novi izsledki o povezavah med Primožem Trubarjem in Trstom - Strežnik škofa Petra Bonoma

Raziskovalka in zgodovinarka dr. Lilijana Žnidaršič Golec, ki je zaposlena v Arhivu Slovenije in predava na univerzi, je na rednem ponedeljkovem večeru Društva slovenskih izobražencev osvetlila nekaj starih podatkov glede povezave med Primožem Trubarjem in Trstom ter predstavila nove izsledke. Od leta 2008, ko je potekala petstota obletnica Trubarjevega rojstva, je bilo do danes izvedenih več raziskav, ki bo disi dopolnjujejo kot postavljajo pod vprašaj določena dejstva. Na primer nismo nobenih dokazov, da se je Trubar rodil 8. junija. Sv. Primož in Felicijan sicer godujeta 9. junija in sta zavetnika cerkve v sosednjem vasi, zraven Rašice. Poleg tega se po njiju imenuje tudi Trubarjeva sinova.

Predavanje je potekalo tudi preko predstavitev fotografij in preslikav starih dokumentov. Tako sta Trubarjev grb s tesarsko sekiro in zemljevid Trsta, na vrhu katerega je dobro razviden grad Socerb, nastala sto let pozneje; zanju je poskrbel Janez Vajkard Valvasor v Slavi vojvodine Kranjske. Zgodovinarka Žnidaršič Golec si je postavila vprašanje, kdaj je Trubar prvič prišel v Trst, in skušala to ugibati na podlagi zgodovinskih virov. Kraj njegovega rojstva, Rašica, je prvič omenjen v najstarejšem

Lilijana Žnidaršič Golec FOTODAMJN

pričevanju o Trubarju v Trstu, in sicer v prepisu oporoke Lenarta Bonoma, ko je bil Trubar kot priča. Drugi najstarejši sočasni vir pa je iz 18. junija 1526, v katerem je Trubar zabeležen kot strežnik škofa Petra Bonoma. Možno je, da je prvič prišel v Trst, ko se je po smrti Jurija Slatkonje vrnil škof Peter Bonomo z Dunaja in je vzpostavil škofijski dvopec v ulici na grad. Bonomo je namreč skrbel zanj že od mladih let. Petje je bilo v tistem času zelo pomembno, kot znanje tujih jezikov danes. Trubar je imel velik glasbeni talent.

V nadaljevanju se je pojavila tudi predpostavka, da je Trubar prišel v Trst morda leta 1525 ali v začetku 1526 z bolnim Lenartom Bonomom. Že naslednje vprašanje pa se glasi, kdo bi lahko pripeljal Trubarja v Trst oziroma ga povezel s škofom Bononom? Že France Kidrič je leta 1923 napisal, da so to samo hipoteze, saj nismo neposrednih podatkov. To se je lahko zgodilo tako preko škofov ali pa na bolj krajevni ravni, vse pa je hipotetično.

Najpomembnejši dokument, ki ga je predavateljica odkrila, nosi datum 15. junij 1541, v katerem Trubar ne nastopa več kot priča, temveč ga je Peter Bonomo imenoval za svojega zastopnika v sporu s Martinom Kusmanom, oskrbnikom graščine Socerb, zaradi desetin, dohodkov in drugih pravic, predajočih tržaški škofiji. Ker se je spor vlekel že nekaj let, je prešel na višji nivo, zagovarjati se je moral pred cesarskim veličanstvom.

Ob koncu je posegel še predavateljičin mož, dr. Boris Golec, ki je ob priliku petstote obletnice rojstva raziskoval glede prizmka. Prišel je do podatka, da se Primož doma ni imenoval Trubar, a je mamin priimek bil Trobar. Oče pa je bil Malner oziroma mlinar (met).

DOLINA - Gostovanje pihalnega orkestra

Breg zaigral v Kastavu

V mestecu pri Reki se je udeležil 18. mednarodnega srečanja pihalnih orkestrov

Pihalni praznik v Kastavu je popestril mimohod mažoretk

Po uspešnem organizirjanju 40. srečanja pihalnih orkestrov Istre, ko je konec maja v Dolini nastopilo 22 zasedb iz celega istrskega polotoka, se je Pihalni orkester Breg pretekli petek udeležil 18. mednarodnega srečanja pihalnih orkestrov v Kastavu na Hrvaskem. Danes je Kastav skoraj predmestje Reke, čeprav je s svojo bogato zgodovino veljal kot del Istre. Kastavci se kot Dolinčani nahajajo na obrobju istrskega prostora, po kulturi pa spadajo v Istro in so kot taki vključeni v zvezo istrskih pihalnih orkestrov.

Poleg dolinskega godbenega društva so v Kastavu nastopili še domačini Glazbenega društva Spinčiči ter Limena glazba glazbenog društva Sokol iz Buzeta in madžarska godbena zasedba Kiskunlacházi Ifjúsági Fúvószenekar. Godbeno srečanje je obogatil še nastop reških in madžarskih mažoretk.

Program se je začel pozno po poldne z mimohodom nastopajočih orkestrov po ulicah zgodovinskoga jedra mesta Kastav. Prizorišče je bilo urejeno v mestnem parku, s katerega se je pogled na Opatijo, Lovran in gorico Učko. Po svečani izvedbi državnih himn, ob čemer je Pihalni orkester Breg zaigral evropsko Odo radosti, so se na prizorišču zvrstili nastopajoči orkestri. Pihalni orkester Breg je pod-

taktirko kapelnika Edvina Križmančiča uvedel nastop s polko v češkem slogu, nadaljeval s tremi skladbami v sodobnem stilu in zaključil s šopkom slovenskih domačih narodnih viž. Še posebej so se izkazali domačini, ki so tudi ob tej priložnosti potrdili kako vost glasbenega izvajanja. Prireditvi je sledila prijetna družabnost.

Med naslednjimi obveznostmi Pihalnega orkestra Breg je priprava in organiziranje slovesnosti ob 125-letnici delovanja. Leta 1890 se šteje namreč za ustanovno leto naravnega predhodnika Pihalnega orkestra Breg, godbe iz Doline. (M.L.)

Danes Zaplešimo in zaigrajmo

V marsikaterem slovenskem društvu gojijo mladinski ples. Med temi je tudi društvo Tabor z Opčin, pri katerem so v letosnjem šolskem letu plesne urice za osnovnošolke potekale enkrat tedensko, pod mentorstvom Jelke Bogatec. Med letom sta skupini precej nastopali npr. na Miklavževem sejmu, na pustnem borjaču v Prosvetnem domu, na prireditvi Vsi smo prijatelji in seveda na plesni prireditvi ZSKD Do svobodnega giba.

Danes ob 18. uri čaka mlade plesalke zaključni nastop na plesni prireditvi Zaplešimo in zaigrajmo! v domačem Prosvetnem domu, na katero so bile povabljeni tudi druge skupine mentorice Jelke Bogatec, tako da bodo veselje do plesa delile s plesnimi skupinami Kd Vigred iz Šempolaja in Rupa-Peč, glasbeni del pa bo prispeval kvartet kitar Glasbene matice iz razreda Marka Ferija: Francesco Cenci, Ivan Suppani, Tjaš Leghissa in Gabrijel Žetko. Mali in mlade plesalke ter mladi glasbeniki bodo pokazali staršem in prijateljem, česa so se naučili v tem šolskem letu in s plesnimi koraki in južnoameriškimi melodijami šli poletju naproti. (Ž.P.)

Včeraj danes

Danes, SREDA, 10. junija 2015

MARJETA

Sonce vzide ob 5.15 in zatone ob 20.53 - Dolžina dneva 15.38 - Luna vzide ob 1.32 in zatone ob 13.54.

Jutri, ČETRTEK, 11. junija 2015

SREČKO

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 27,5 stopinje C, zračni tlak 1013,8 mb ustaljen, vlaga 43-odstotna, veter 12 km na uro severozuhodnik, nebo jasno, morje rahlo razgiban, temperatura morja 22,6 stopinje C.

Lekarne

Do nedelje, 14. junija 2015:

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in
od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Šentjakobski trg 1 - 040 639749, Trg Valmaura 11 - 040 812308, Općine - Nanoški trg 3 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Šentjakobski trg 1, Trg Valmaura 11, Ul. Ginnastica 39/A, Općine - Nanoški trg 3 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Ginnastica 39/A - 040 764943.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

IZLET LETNIKOV 1960 v Rovinj, 13. junija, odpade.

LETNIKI 1950 IN 1951 občine Dolina in Vzhodnega ter Zahodnega Krasa, organiziramo v soboto, 27. junija, enodnevni izlet v neznanoto. Priporočamo, da vzamete s sabo telovadne copate. Za ostale info v vpisino na tel. 333-1157815 (Ladi), 347-4434810 (Livio), 339-7064120 (Milan).

SKD RDEČA ZVEZDA organizira enodnevni izlet na Blejski grad s kosiom v soboto, 27. junija, z odhodom ob 9.30 iz Zgonika. Info in prijave do 15. junija na tel. 340-8940225 (Madale-na) ali skd.rdecavezda@gmail.com.

Mali oglasi

4 MT. ČOLN abbatte open, s prikolico ellebi in z raznimi pripomočki prodam po ugodni ceni. Tel. št.: 334-3362994.

GOSPA Z VEČLETNO IZKUŠNJO išče delo pri negi starejših oseb 24 ur na dan. Tel. št.: 00386-40432304.

IŠČEM kakršnokoli delo, čiščenje, likanje, varuška otrok ipd. Tel.: 040-327251.

PO UGODNI CENI prodam kletke za kokoši ali zajce. Tel.: 331-7114399.

PRODAM hondo HRV sport, letnik 2000, v odličnem stanju. Tel. št.: 335-8172480.

PRODAM sliko Stanota Žerjala velikosti 120 x 90. Motiv: Cesta skozi gozd proti jezerčku. Cena po domeni. Tel. št.: 040-272701 (ob uri obedov).

PRODAM zazidljivo zemljische v Bazovici. Tel. 340-0855716.

V MAVHINJAH prodajamo staro hišo, sestavljeno iz dveh zgradb ter z dvoriščem. Potrebne obnove. Tel. št.: 348-6500067.

Osmice

BORIS IN MARGARET MIHALIČ z družino, vabita v osmico na Katinari pri Nadliškovi. Tel. št.: 335-6067594.

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lonjerju. Toplo vabljeni! Tel. 340-3814906.

DRUŽINA TERČON, Mavhinje 42, je odprla osmico. Vsi toplo vabljeni. Tel. 040-229450.

ERIKA IN MARTIN sta v Križu odprla osmico. Vabljeni! Tel. št.: 040-220605.

OSMICA ŠVARA je odprta v Trnovci 14. Toplo vabljeni! Tel. št.: 040-200898.

V PRAPROTU je osmica odprta pri Frančku in Bobotu Brišku. Tel. št.: 040-200782.

V ZGONIKU je odprla osmico Gigi Furjan. Tel. št.: 040-229293.

Loterija 9. junija 2015

Bari	5	13	78	64	87
Cagliari	33	24	83	89	4
Firence	7	6	39	69	56
Genova	34	10	75	89	86
Milan	8	90	75	2	89
Neapelj	82	26	85	50	86
Palermo	87	49	25	34	15
Rim	17	76	34	79	9
Turin	20	85	21	22	7
Benetke	58	7	70	55	79
Nazionale	69	78	44	10	62

Super Enalotto Št. 69

15	21	58	80	82	86	jolly 49

<tbl_r cells="7" ix="5" maxcspan="1" maxrspan="1" usedcols="

Obvestila

AŠZ SLOGA in ZSŠDI prirejata odbojkarski kamp od ponedeljka, 15. do srede, 24. junija. Kamp bo potekal v telovadnici openske srednje šole in je namenjen deklicom in dečkom med 6. in 13. letom. Prijave in informacije do danes, 10. junija na tel. 040-635627 ali sloga.info@gmail.com.

OBČINA DOLINA obvešča, da je do torka, 30. junija, potrebljeno predložiti prošnjo za koristenje šolskih kosiš za š.l. 2015/16. Za občinski šolski prevoz pa najkasneje do danes, 10. junija, s predhodno prijavo za koristenje storitve. Obrazci in informacije na www.sandorligo-dolina.it in na Uradu za izobrazbo in šolske storitve na tel. 040-8329281, 040-8329239, po faxu na tel. 040-228874 ali scuole-solstvo@sandorligo-dolina.it.

SPDT in ZSŠDI organizirata od ponedeljka, 29. junija, do sobote, 4. julija, planinski tabor za otroke na Planini pri Jezeru nad Bohinjem. Na razpolago je še nekaj mest. Informativni sestanek za starše bo danes, 10. junija, ob 18.00 v Borovem Športnem centru na Stadionu 1. maja, Vrdeška cesta 7. Za ostale info na mladinski@spdt.org ali katastarec@yahoo.it.

POLETNI CENTER PIKAPOLONICA od 22. junija do 4. septembra v Bazovici, za otroke od 3 do 13 let. Vpis do 11. junija na www.melanieklein.org ali v društvenem uradu (ob ponedeljkih 15.00-19.00, ob sredah 9.00-13.00 in ob četrtekih 14.30-18.30). Info na info@melanieklein.org ali 345-7733569. Število mest omejeno.

OBČINA DOLINA obvešča, da bodo do 12. junija (od ponedeljka do petka, 10.00-12.00; ob ponedeljkih tudi 15.00-16.30) potekale v občinskem Uradu za izobrazbo in šolske storitve vpisovanja v občinski športni center - kamp nogometna, odbanke, košarkarje v konvenciji z AŠD Breg, ki se bo odvijal od 15. do 26. junija za otroke od 6 do 14 let in od 29. junija do 3. julija za otroke od 3 do 14 let. Obrazci in podrobnosti o vpisovanju na www.sandorligo-dolina.it. Info na tel. št. 040-8329281/239, scuole-solstvo@sandorligo-dolina.it.

SAGRA NA KRMENKI: KD F. Venturi ni vabi ob 12. do 15. junija na tradicionalno vaško šagro. Delovali bodo dobro založeni kioski. Večere bodo pospremljani: Mish Mash, Alterego, Kraški muzikanti in Maniax.

ASD CHEERDANCE MILLENIUM prireja zaključno prireditve Zgodba o Misionih, ki bo v soboto, 13. junija, ob 18.30 v telovadnici v Repnu. Toplo vabljeni!

SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČE vabi slovenske vernike na spominško sv. mašo za vse žrtve druge svetovne vojne, ki bo v nedeljo, 14. junija, ob 17.00 v tržaški Rizarni. Maševal bo dr. Primož Krečič vel po združeni pevski zbor ZCPZ iz Trsta.

ASD CSD SOKOL, pod pokroviteljstvom ZSŠDI, prireja kamp minivolleya za punčke in fantke letnikov 2008/2004 v nabrežinskih telovadnicah od 15. do 19. junija od 8.30 do 13.00. Za info na tel. 348-8850427 (Lajris) ali 040-200941; csdadsokol@gmail.com.

MEDNARODNA OPERNA AKADEMIA

JA KRIŽ organizira pod pokroviteljstvom MIBACT - Nadzorništva Dežele FJK v bivših kuhinjah Miramarškega gradu glasbene poletne centre od 15. junija do 3. julija. Predvidenih je veliko dejavnosti vezanih na svet glasbe in gledališča. Poletni center je namenjen otrokom od 6. do 14. leta. Info in vpisnine: na tel. 349-7730364 (Desirè) ali 347-1621659 (Mojca), info@accademialiricasantacroce.com.

NK KRAS prireja športno-nogometni kamp od 22. do 27. junija na nogometnem igrišču v Repnu za dečke in deklice letnikov 2002/2009. Vpis do 15. junija. Prijave in info na tel. 040-2171044, 334-1258848 (Ester) 333-2939977 (Roberta).

NOGOMETNI KAMP od ponedeljka, 15. do sobote, 20. junija, organizira na Prosek F.C. Primorje, namenjen letnikom 2002-2008. Urnik: 8.00-17.30. Poskr-

bljena malica, kosilo in razne dejavnosti. Info po tel.: 329-6022707 (Rober), 333-4239409 (Aleksander).

SLORI - razpisuje nagradni natečaj za zaključna dela študentov druge in tretje bolonjske stopnje, diplome štiriletih študijskih programov, magisterije in doktorate. Rok oddaje ponedeljek, 15. junija. Razpisni pogoj in prijavnica na www.slori.org.

SOPMD VESELA POMLAD vabi vse otroke od 5. do 11. leta na celodnevni poletni center Smrkci ustvarjajo (likovna delavnica, plesne urice, igre na prostem, družabne igre, glasbene in kuharske dejavnosti). Od 6. do 10. julija od 8. do 16. ure v Finžgarjevem domu na Opčinah, Dunajska cesta 35. Prijave do 15. junija na vesela.pomlad@yahoo.it; 335-7869448.

TENIŠKA SEKCija ŠZ GAJA - Padriče organizira od 15. junija do 3. julija začetniški in nadaljevalni tečaj za osnovnošolce in srednješolce. Pojasnila in prijave na tel. 389-8003486 (Mara).

TPK SIRENA IN ZSŠDI organizirata jadranske tečaje za otroke od 6 do 14 let: od 15. do 26. junija, od 29. junija do 10. julija ter od 13. do 24. julija, od ponedeljka do petka, od 8. do 17. ure. Info in vpisi v tajništvu kluba, Miramarsi drevored 32 (ob torkih 10.00-12.00; ob petkih 18.00-20.00), tel. 040-422696, info@tpkcntsirena.it, www.tpkcntsirena.it.

UMETNIŠKA ŠOLA SINTESI (ELIC) vabi na otroške likovne delavnice »Barve našega sveta« z Leonardom Calvom: od 15. do 18. junija 9.30-12.00 in od 22. do 25. junija 9.30-12.00 na sedežu v Ul. Mazzini 30 (5. nadstropje). Od 29. junija do 3. julija 9.30-12.00 v Miljah. Info in prijava na tel. 040-9882109 ali 338-3476253.

ZDruženje TERRA SOPHIA obvešča, da so na razpolago še nekatera mesta za poletni center »Poletni čas« za otroke od 3. do 12. leta, ki bo v Dolini od 15. junija do 4. septembra. Za info na tel. 348-0459772.

ZSŠDI IN JK ČUPA organizirata tedenske jadranske tečaje na jadrnicah tipa Optimist namenjeni osnovnošolskim otrokom, ki znajo plavati od 9. do 17. ure. Poskrbljena jadrnica, rešilni jopič, kosilo, zavarovanje in vpis v F.I.V: od 15. do 19. junija; od 22. do 26. junija; od 29. junija do 3. julija; od 6. do 10. julija; od 13. do 17. julija; od 20. do 24. julija; od 27. do 31. julija. Vpis in info ob ponedeljkih, sredah in petkih 9.00-13.00, ob sobotah 16.00-18.00 v tajništvu na sedežu v Sesljanskem zalivu, tel./fax 040-299858, info@yccupa.org.

ZSŠDI IN JK ČUPA organizirata za srednješolce celotedenske tečaje jadranja na deski in na jadrnicah O'pen Bic od 13. do 18. ure: tečaj »Zabave na morju« od 6. do 10. julija in od 13. do 17. julija; tečaj na jadrinalnih deskah od 15. do 19. junija in od 20. do 24. julija. Vpis in info ob ponedeljkih, sredah in petkih 9.00-13.00, ob sobotah 16.00-18.00 v tajništvu na sedežu v Sesljanskem zalivu, tel./fax 040-299858, info@yccupa.org, www.yccupa.org.

NŠK sklicuje redni občni zbor, ki bo v sredo, 17. junija, ob 17.00 v prvem in ob 17.30 v drugem sklicu na Oddelku za mlade bralce v Narodnem domu v Trstu, Ul. F. Filzi 14.

JUS TREBČE vabi člane na redni občni zbor, ki bo v četrtek, 18. junija, ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v Ljudskem domu v Trebčah.

SKD Krasno Polje - Gročana, Pesek in Draga vabi na redni občni zbor, ki bo v četrtek, 18. junija, ob 19.00 v prvem sklicanju in ob 21.00 v drugem sklicanju, v prostorih Srenjske hiše v Gročanah.

ZSKD sporoča članom in mladim med 16. in 17. letom, da lahko kandidirajo za dejstveno prostovoljno civilno službo. Na voljo so tri mesta. Predvideno je zakonsko določeno nadomestilo za prostovoljno delo v trajanju 360 ur. Rok prijave do 19. junija do 14. ure. Informacije na sedežu ZSKD v Ul. S. Francesco 20 (II. nad.) tel. 040-635626, trst@zskd.eu ali na ARCI Servizio civile, Ul. F. Severo 31, tel. 040-761683.

KULTURNI DOM FERRIZ OLIVARES - MFU: vabi na predavanje »Vzgajanje otrokovega talenta za bodočnost v mirroljubju. Empatijska misli Marie Montessori in Davida Ferriz Olivaresa« v petek, 12. junija, ob 19.30. Info na tel. 040-9882109 ali 338-3476253.

SKD VESNA, Društvo Slomškov dom in Glasbena Matica vabi na koncert »Mladi kriški upi« v petek, 12. junija, ob 20.00 v Slomškovem domu v Križu.

V GALERIJI V TRSTU, Trg Piazza Vecchia 6, razstavlja slikarja Evgen Pancrazi in Maria Pancrazi do petka, 12. junija. Urnik: ob delavnikih 10.00-12.30 in 17.00-19.30; nedelja 10.00-12.00. Petek popoldne in ponedeljek zaprto.

ZDruženje BAMBINI DEL DANUBIO ONLUS vabi na dobrodelni koncert MePZ Jacobus Gallus (dirigira Marko Sancin) v petek, 12. junija, ob 20.30 v cerkvi sv. Jerneja na Opčinah. Sodelujejo sopran Nada Carli in mezosopran Valentina Sancin.

ANTROPOZOFSKO ZDruženje Skupina Fortunato Pavisi, Ul. Mazzini 30, prireja v soboto, 13. junija, ob 20. uri predavanje na temo: »Človek na prevesici - antropozofija in židovstvo v življenju in delu Saula Bellowa, prejemnika Nobelove nagrade«. Predaval bo dr. Davide Espri. Priporočamo, da se prijavite na tel. 339-7809778.

DRUŠTVO MARIJ KOGOJ vabi v soboto, 13. junija, ob 20.30 v cerkev sv. Ivana na koncert zboru arhitektov Slovenske ArhiVOX, ki ga vodi Jelena Susnik.

KRIŠKI TESEN 2015 v priredbi SKD Vesna: sobota, 13. junija, Naši mladi ustvarjalci; torek, 16. junija, 6. poklon Liviu Bogatcu; petek, 19. junija, veseloigriga Svakinja da te kap in nedelja, 21. junija, Flamenko pod zvezdami. Vse prireditve bodo v Domu A. Sirk ob 21. uri. V torek, 23. junija, »pri Procesiji« kres s Kraškimi ovčarji.

REVJA KRAŠKIH PIHALNIH GODB - ZSKD in JSKD vabijo na koncerte 21. revije: v soboto, 13. junija, ob 20.30 na Kontovel oz. v primeru slabega vremena v Kulturnem domu Prosek Kontovel (nastopajo GD Prosek, PO Breg, PO Ricmanje in KPG Sežana).

SKD VALENTIN VODNIK - DOLINA vabi na 2. Junijski večer »Koncert na vase«, v soboto, 13. junija, ob 18.30 v prostorih Majence. Nastopata MoPZ V. Vodnik in MePZ Radiše (Avstrija).

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi ob zaključku sezone na zabavno kraško muzikomedijo »Utrinki«, v izvedbi skupine KUD Grešni kozli. Z glasbo in številnimi prizori bosta publiko zabavala Matej Gruden in Iztok Cergol. Prireditve bo v Marijinem domu v Rojanu, Ul. Cordarola 29, v nedeljo, 14. junija, ob 18. uri.

EENY MEENY MINY MOE: srljivka, v izvedbi odrasle skupine MOSPA v režiji Helene Pertot, bo v nedeljo, 14. junija, ob 20.00 v Finžgarjevem domu na Opčinah. Predstava je primerna za odraslo publiko. Vabljeni!

GLASBENA MATICA - ŠOLA »M.KO-GO« v sodelovanju s SKD Barkovlje vabi na koncert S flavto v poletno noč v nedeljo, 14. junija, ob 20.00 v dvorani SKD Barkovlje, Ul. Bonafata 6. Večer bodo oblikovali učenci GM Tjaša De Luisa, Valentina Jogan, Jan Kalc, Urška Petaros in Metka Zeriali iz razreda prof. Erike Slama ob klavirski spremljavi prof. Claudio Sedmack.

MLADINSKI KROŽEK DOLINA in Mali kitaristi iz Brega vabijo na zaključni koncert v nedeljo, 14. junija, ob 19. uri v prostorih SKD Valentin Vodnik v Dolini.

SKD IGO GRUDEN vabi na Zaključni večer društvenih zborov v nedeljo, 14. junija, ob 20. uri. Nastopajo: OPZ Petjadi (vodi Mirko Ferlan), MPZ Igo Gruden (vodi Mirko Ferlan), DPZ Kraški slavček - Krasje (vodi Petra Grassi) in MePZ Igo Gruden (vodi Janko Jančar).

DSI vabi na ogled fotografiske razstave »Na poti enakopravnosti - Ženska topomastika v Sloveniji« v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3, v prvem nadstropju. Urnik: ponedeljek, sreda, petek, sobota 16.00 - 18.00; torek, četrtek, nedelja 11.00 - 13.00 do vključno ponedeljka, 15. junija. Za ostale informacije na tel. 329-0224074.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prospective, vabi v petek, 19. junija, ob 20.30 na »Svet je bratstvo in ljubezen«, pozdrav poletju, ob petju, glasbi in degustaciji s presenečenjem. Nastopa ŽVS Barkovlje, vodi A. Pertot, sodelujejo mladinci in mladinke Glasbene kambrice, Tomaž Baldassi ter Willy Perko in Walter Starc.

FOTOVIDEOTS vabi na ogled fotografiske razstave Miloša Zidariča v prostorih gostilne v centru Zgonika in Nataša Peric v Ljudskem domu v Križu.

in 17.00-19.30; nedelja 10.00-12.00.

Petek popoldne in ponedeljek zaprto.

RAZSTAVA O GABROVCU v predvojnih, medvojnih in povojnih letih je odprta v društveni gostilni v Gabrovcu do konca meseca.

V NARODNI IN ŠTUDIJSKI KNJIŽNICI

(Ul. sv. Frančiška 20) je do konca poletja na ogled razstava fotografij Valentine Cunja Nudanima. Urnik: ponedeljek - petek, 10.00-18.00.

N

AN

ZU

PAN

STVU

V

ZGON

IK

NI

CI

KA

VI

CA

RE

ŠOLSKE PRIREDITVE - Ob izteku šolskega leta v šolah in vrtcih

Expopčine šole Bevk, kenguru, voda in medo

Prireditve openskih šolarjev, vrtcev v Mavhinjah in Trebčah in jasli Dijaškega doma

Na šolah in vrtcih potekajo te dni številne zaključne šolske prireditve, ki so privabile starše, dedke in babice, pa tudi nekdanje šolarje. Mnoge pa se bodo zvrstile še do konca pouka oziroma dejavnosti v otroških vrtcih.

Expopčine učencev OŠ Franceta Bevka

Zaključno prireditve so pretekla 26. maja izpeljali tudi učenci Osnovne šole Franceta Bevka z Opčin, ki so v openskem Prosvetnem domu svojim staršem ponudili v ogled predstavo Expopčine, za katero so pridno vadili pod mentorstvom Danijela Malalana.

Predstava govori o dogodivščinah gozdnih živali (mavrične srnice, medveda Meda, starega lisnjaka in drugih), ki se odpravljajo na Expopčine. Manifestacije kot take je sicer bolj malo, zato pa je občinstvo toliko več izvedelo o dogajanju v gozdu in pripeljajih, v katerih so protagonisti njegovi prebivalci.

Ob predstavi je na prireditvi, na kateri sta prisotne med drugim pozdravili tudi ravnateljica Večstopenjske šole Opčine Marina Castellani, v imenu staršev pa Anita Guček, tudi letos prišlo do simbolične predaje ključev, ki so jih letošnji petošolci, ki zapuščajo osnovno šolo, izročili učencem četrtega razreda, za katere bo prihodnje šolsko leto tudi zadnje na openski osnovni šoli. (i.z.)

Vrtec v Mavhinjah obiskal mali kenguru

V otroškem vrtcu v Mavhinjah je konec maja potekala zaključna prireditve. Otroci so tako kot vsako leto pridno vadili in prikazali staršem, kaj so se vsega naučili.

Goste je najprej pozdravil ravnatelj Marco Jarc, ki je poudaril pomen nadaljnega delovanja mavhinskega vrtca. Nato so bili na vrsti otroci, ki so se predstavili v igri Na kmetiji in lepo zapeli tako slovenske kot angleške pesmi. Sledila je podelitev diplomi tistim otrokom, ki letos zapuščajo vrtec. Ti so ob tej priložnosti pripravili tudi krajsko recitacijo. Jutro se je tako zaključilo ob krajski družabnosti, v sproščenem in prijetnem vzdružju. Upamo, da bo v mavhinskem vrtcu še veliko takih prijetnih dni, so ob koncu prisrčne prireditve zazele starši.

Levo prireditve OŠ Bevk z Opčin; spodaj prireditve v vrtcu v Mavhinjah

FOTODAMJ@N

V vrtcu v Trebčah Kdo se boji vode?

Kot se ob koncu šolskega leta spodbodi, so tudi malčki trebenskega vrtca Elvira Kralj pripravili zaključno predstavo Kdo se boji vode?, ki so jo odigrali na odru Ljudskega doma.

Glavni junak zgodbe je zmaj, ki išče nešteto izgovorov, da se izognede vodi, medtem ko ga ostale živali poskušajo prepričati, da ima vode dobre lastnosti tudi za strašnega zmaja, kot je on.

Med igro so otroci pokazali tudi, kaj so se naučili med glasbenimi uricami, ki jih že vrsto let vodi Aljoša Saksida. Pri tem so jim pomagali tudi prvošolci trebenske šole.

Z letošnjo prireditvijo so obeležili tudi deseto obljetnico poimenovanja vrtca po priznani slovenski igralki in sovačanki Elviri Kralj. Nekoč petletnici, danes pa prikupni najstnici, Veronika Feri in Veronika Škerk, sta obudili spomine na leto 2005, ko so s pomočjo do-

mačih ustvarjalcev potekale priprave na ta dogodek skozi glasbene, dramske in likovne delavnice.

Prireditve se je zaključila s tradicionalno podelitevjo spominskih map otrokom, ki bodo jeseni postali šolarji, sedanji prvošolčki pa so svoje naslednike obdarili s košarico česenj. (A.C.)

V jaslih Dijaškega doma igra o medvedku, ki je zaspal brez dude

S prisrčno zaključno prireditvijo so praznovali tudi v otroških jaslih Dijaškega doma Srečka Kosovela. Starši, babice in dedki so si z veseljem ogledali fotografsko predstavitev dejavnosti, ki so jih otroci imeli skozi vse leto, mali igralci pa so nato uprizorili igro o medvedku, ki je izgubil dudo. Palček mu jo je naposled našel, toda medo je ugotovil, da lahko mirno zaspiti brez dude.

Desno otroci vrtca Elvire Kralj iz Trebč; spodaj utinek iz zaključne prireditve v jaslih v Dijaškem domu

FOTODAMJ@N

DEVIN-NABREŽINA - Izjemen obisk

Mormon priletel v Devinske stene

Devinske stene so v preteklih dneh privabile izjemnega gostja: mormona. Ptica z znanstvenim imenom *Fratercula arctica* je 28. maja opazil ornitolog in sodelavec Miramarskega morskega parka Paolo Utmar. Med 8.30 in 9. uro je z Rilkejeve pešpoti opazil na morju, na območju naravnega rezervata Devinskih sten mormona, po vsej verjetnosti odraslega. Imel je belkasto glavo

in pisano barvan kljun. Sprva je plaval proti tamkajšnjemu školčišču. Ko se mu je približal čoln, se ni zmenil zarj, malo potem je poletel do ene od sten in začel skakati v vodo, je »srečanje« z mormonom opisal Utmar.

Prisotnost tovrstne morske ptice

iz družine njork v naših krajinah je prava redkost, saj gnezfi ob obalah severnega Atlantskega oceana. Doslej so njegovo prisotnost v Furlaniji-Julijski krajini zabeležili le štirikrat, in sicer v letih 1895, 1902, 1933 in 2006.

M.K.

STE NA TESNEM?
RAZŠIRITE SI MOŽNOSTI
Z BANKO KOPER

BANKA KOPER

STANOVANJSKA SOSESKA GABROVO NASELJE – DIVAČA

NAPRODAJ VRSTNE HIŠE
na Cesti v zeleni gaj in Cesti v Gabrovo naselje

DAN ODPRTIH VRAT
13. 6. 2015 MED 9. IN 19. URO

Informacije na
Telefon: + 386 5 730 45 40, +386 31 648 066
www.ruj-nepremicnine.si

Z ugodnimi stanovanjskimi krediti s spremenljivo ali fiksno obrestno mero je vaš novi dom bližje kot si mislite.
Pokličite +386 5 728 3509 /+386 5 728 3511 in se prepričajte.

www.bank-a-koper.si

O NAŠEM TRENUTKU

O koncu romana v spletu sodobnosti

ACE MERMOLJA

Dragi bralci, tokrat (in še kdaj) se bom izmuznil običajnim političnim zapisom in posvetil nekaj vrstic romanu kot literarni zvrsti.

Sodobni ameriški pisatelj Philip Roth je pred nedavnim izjavil, da sledi usoda romana poeziji. Znano je, da se je na mednarodni sceni poezija umaknila z velikega odra v niše, kavarne in na specifične spletne portale. Pesnikov nihče ne vabi na televizijo, njihovih knjig ni na časopisnih lestvica "najbolj brano", niso predmet debat itd. V Sloveniji imamo še kako nagrado in jamo v Vilenici, ki opozori na pesnike, v Italiji pesniška priznanja oplemenitijo kak vaški praznik. Tu, v Italiji, ogromna večina pesnikov sama plača tisk in stroške za knjigo: založba pritisne na platnico zbirke žig in pošlje avtorju račun.

Se bo podobno zgodilo romanu? Ima Roth prav? Pot poezije je zanimiva in bi potrebovala pregled, ki bi zaobljal čas od francoske boheme do 70-let prejšnjega stoletja. Imam teorijo, a sem članek namenil romanu. Na videz je sincer roman živahnega literarna zvrst. V Sloveniji, Italiji in širom po svetu izide letno ogromno število romanov. Pojavljajo se novi in novi avtorji. Nekateri imajo krajevni odmev, drugi nacionalni, tretji stopijo na mednarodno aren.

Ob odmevnostni kategoriji izhajajo romani "za lahko noč" in taki z določeno umetniško vrednostjo. Odliko velja iskati na mednarodni sceni zavestjo, da so izjemna dela redkost med tisoči in tisoči pisci. Prehajanje iz mednarodne odlike v domačo množino zlahka zavaja tako kritika kot založnika in ne nazadnje bralca. Vendar ni odlike brez neke široke osnove, skratica, brez nižjih literarnih lig.

Z zadnjim stavkom sem se približal jedru problema. Ko se je pojavila nova možnost upodabljanja in natov umetnost, mislim na film, so nekateri trdili, da bo s filmom konec gledališča. Ni bilo ravno tako, čeprav se je s prihodom televizije število gledalcev nesorazmerno preveselo v prid filma. Gledališče ostaja, dobro gledališče pa je ponovno elitna zadeva. Drugače se filmski in televizijski zvezdniki radi podajo na odrske deske, ali pa prehodijo pot v obratno smer, iz gledališča na televizijo. V obeh primerih je cilj zaslužek. Kaj pa ima vse to opraviti z romanom?

Pri primerjanju gledališča s filmom nam v zavesti odmanjka najblžji in najSORODNEJŠI element: dramsko besedilo oz. scenariji za film. Dramatik je znana osebnost, scenarist deluje bolj v senci, vendar oba pišeta zgodbe, dialoge, opise prizorišč itd. Pisanje dramskega besedila zahteva veliko tehnično spremnost, prav tako jo zahteva pisanje scenarijev. Ostajamo seveda pri "klasiki".

Televizija je pričela kmalu ustvarjati svoje igre, televizijske filme, nadaljevanke, sage itd. Danes je tega materiala ogromno. Televizija je požiralnik zgodb. Od nekaj ur dnevno predvajajo danes premnogi TV kanali na desetine programov, ki se neprekiniteno vrtijo 24 ur dnevno, torej ves dan. Ni vse novo, veliko je ponavljanja, vendar je vsakršnega "filmskega" gradiva nič koliko. Lahko torej od zore do mraka gledamo kratke zgodbe (predvsem kriminalke), televizijske filme, nadaljevanke z različno vsebino in popularne sage, ki uporabljajo tehniko, sredstva, zgodbe, scenarije, režiserje, igralce itd., ki so bili včeraj le v dometu dragih filmov. Takšne zgodbe dosežejo mednarodno občinstvo, jih predvajajo v mnogih državah hkrati, scenaristi

pa dopolnjujejo potek zgodbe glede na uspeh proizvoda. Danes znamenito nadaljevanko Prestol mečev predvajajo v Italiji najprej v italijanskem igrarem prevodu, nakar sledi nov odlomek v angleškem originalu s podnapisi, ki bo v italijansčini slišen čez teden dni.

V vse te brezštevilne zgodbe se steka delo mnogih scenaristov, pisateljev ali pa spretnih obrtnikov, ki do natankosti poznajo tehnike pisanja. Marsikateri znan romanopisec živi ali je živel od tega dela in na tak način služil lepe denarce. Nanašam se na velika tržišča in na bogate produkcije, ki pa zahtevajo veliko ljudi, ki piše "v ozadju" in ne nastopa z imeni na naslovnicah.

Nove zapise, nove odlomke pozirajo še spretne internetske mreže, skratka, razpolagamo z velikimi kolčinami pisanja, ki ne bo zagledalo tiskane oblike, vendar ima marsikaj v vizualni in slišni podobi vlogo klasičnega romana. Spomnimo se, da so v 19. in v začetku 20. stoletja mnogi znameniti romani izhajali kot časopisni podlistki. Pisci so živili od tega, saj knjižne objave niso prinašale dovolj velikih zaslužkov za življenje. Meščanstvo je ob večerih, ko ni bilo televizije, za zaključek dneva prebralo še podlistek in ga izrezalo v knjigo.

Pri tem ima Roth vsaj delno prav: ogromno pisanja se izteka v nove medije, povest se seli med množico s pomočjo ekranja in kot golo razvedrilo. Konec konec je res, da je vedno manj dramatikov, čeprav bi znali mnogi talentirani scenaristi sestavljanje tako drame in komedije kot romane in povesti.

Velike založniške hiše razpolagajo s spremnimi "editorji", ki znajo lepo piliti vsebine talentiranih in tehnično manj spretnih umetnikov. Predpogoj za sodobni roman je tehnična brezhinost. Bralec ne sme odložiti knjige po tridesetih straneh, ne smeti zevati praznine, "prisiljene" povezave, neinventivni zasuki, dolgi monologi itd. To ne velja le za detektivke, ampak tudi za prozo z izrazito umetniškimi ambicijami. Na dobri ideji pa lahko scenarist dela. Veliko filmov ima kot osnovo roman. Tehnika pisanja spreminja navdih v obrt.

Očitno postaja, da toliko filmov, toliko televizije, interneta in toliko igranih zgodb odzira prostor romanu. Še huje: odjema mu mnoge pisoče talente in postavlja v ospredje tehniko pisanja, na katero nekoč v bistvu niti nismo bili pozorni: ne bralci, ne kritiki in ne literarni zgodovinarji. Dober založnik npr. takoj ugotovi, koliko do datnega dela potrebuje nov roman. Toliko je to jasneje filmskim in televizijskim producentom. Bistvena je zamisel: ostalo pride za takšno ali drugačno uporabo. Televizijska saga je popularnejša od romana, vendar ima pisava še nekaj adeptov in knjiga je dražja od televizijske predstave. Kdor jo kupi, plača več.

V tem oceanu pisanja zgodb, ki postanejo ali knjiga ali pa film oz. televizijska saga, je vloga dobrega romana v obliki knjige še najbolj ogrožena. Naj bo jasno: romani so še in bojo. Tudi poezija ni izginila, vendar danes kak roman še doseže visoke naklade, poezijo pa tiskajo v nekaj sto izvodih (znanje avtorje). Če bo jutri podobno z romanom, bo Rothova prerokba uresničena. Nekateri slovenski pisci so jo s svojim hermetizmom že udejanili, vendar se podatek na majhnem trgu "izgubi". Na mednarodnem prizorišču pa "hermetiki" enostavno ne bi našli založnika, kar tudi nekaj pomeni ...

JEZIK NA OBROBU

Napake v naših medijih so običajno porazdeljene, le včasih jih najdem kar več na kupu. To se je zgodilo v poročilu o resoluciji, ki so jo pravili člani rajonskega sveta za IV. tržaško okrožje, da bi z njo spodbudili ponovni zagon turizma.

Slaba lastnost naših slovarjev je, da nas malokdaj opozorijo na določne oblike pridevnikov. Tako bomo v SSKJ našli samo nedoločno obliko ponoven -vna -o. Te po manjkljivosti so se verjetno zavedali sestavljalci SP, zato najdemo v Pravopisu takoj za ponoven določno obliko ponovni -a -o z zgledom ponovni pregled. Ker v slovarjih te določne oblike običajno ni, jo pri nas malokdo pozna in uporablja.

V italijansčini nas na določnost in nedoločnost opozarja spolnik, zato tam teh napak ne dela nihče, saj jim pravilnost narekuje že sam jezikovni čut.

V slovenščini nas poleg Pravopisa na določne oblike opozarja samo še Šlenc v svojem Slovensko italijanskem slovarju, kjer bomo ob geslu ponoven našli zglede: ponovni obtoženec, ponovni pregled, ponovni padec, poleg dolge vrste zgledov ženskega spola, ki ima eno samo obliko. Določno obliko pridevnikov lahko uporabimo samo v imenovalniku in tožilniku ednine, na kar nas opozarja končnica -ni.

Zanimivo je, da je v našem primeru nedoločna oblika ponoven sploh neuporabna, saj gre za vrsto, obliko pregleda, zaradi česar ne moremo uporabiti zaimenske vprašalnice kakšen, ampak samo kateri. Isto lahko povemo s prislovom in rečemo: ponovno so ga morali pregledati.

Niti najmanjši dvom pa ne ustaví naših piscev, kadar se jim v mislih prikaže vsestransko tipično italijanska prisotnost ali pridevnik present, saj vse »pozna« in pridno uporablja prisoten -na -o in prisotnost, ki nam pove, da je kdo v določenem času na določenem mestu, nekoč bi rekli, da se tam nahaja (si trova). Tokrat so bile v resoluciji »prisotne zahteve, ki so jih svetniki iznesli tudi na srečanju z občinskim odbornikom ...«.

Če bi mislili po slovensko, bi napisali: »da so svetniki v resoluciji predlagali (zahteve je preostala) več turističnih informativnih točk in to povedali tudi na srečanju z občinskim odbornikom.

Glagol iznesti se uporablja v političnem žargonu, zato v tem poročilu ni bil primeren.

S tem pa prisotnosti še ni konec. Poleg v resoluciji prisotnih zahtev, so svetniki predlagali, da bi v obdobjih večje prisotnosti turistov, uveli potuječe informativne točke.

Namesto tega bi bilo bolj v duhu slovenskega jezika, če bi napisali: da bi k pobudi pritegnili stnovske organizacije in vanje včlanjene lastnike ali upravitelje javnih lokalov, ki bi turistom nudili internetne storitve ...«.

Omenjeno poročilo je lep primer »italijanske slovenščine«.

Lelja Rehar Sancin

LJUBLJANA - Slovenski etnografski muzej

Poklon čupi Mariji

Originalno plovilo, ki gre v skladišče, bo nadomestilo ponazorilo v izdelavi tesarskega mojstra

LJUBLJANA - V Slovenskem etnografskem muzeju smo se še zadnjič družili ob čupi Mariji, ki je edini popolnoma ohranjeni deblak slovenskih ribičev s Tržaškega.

Čupa Marija je kot dragocen predmet devet let krasila del stalne razstave "Med naravo in kulturo" v vsebinskem sklopu o morski ribolovu. Z junijem pa jo bodo v muzeju preselili v depo in ji tam zagotovili primernejše klimatske pogoje. V ta namen so v okviru projekta Dostopnost do kulturne dediščine ranljivim skupinam izdelali ponazorilo, ki bo na razstavi nadomestilo originalno čupo. "Sestra" čupe Marije je nastala po šablona restavratorjev Janeza Črneta in Gregorja Kosse, izdelal pa jo je tesarski mojster Franc Bergant iz Lukovice pri Brezovici.

Čupa je preprost ribiški čoln, stesan iz enega samega debla hoje, dolžine okrog 7 in širine 0,7 metra. Kot najzgodnejše slovensko morsko plovilo izpirčuje njegovo tisočletno uporabo in prisotnost na Tržaškem. Z njo so lovili tudi tune, predvsem v poletnih in jesenskih mesecih vse do srede 20. stoletja. Znana je Ribiška pot iz Nabrežine do nabrežinskega portiča Pri Čupah s 500 strmimi stopnicami. Čupo Marijo so izdelali pri Babčevih v Nabrežini leta 1898, za Slovenski etnografski muzej pa jo je leta 1947 pridobil kustos Milko Matičetov in jo po zapletenih poteh s tedanjega Svobodnega tržaškega ozemlja prideljal v Sloveniji.

Večera so se udeležili strokovni sodelavci Slovenskega etnografskega muzeja, kot tudi ostali, ki so bili s čupo v življenu kakorkoli povezani. O njej so spregovorili kustodinje mag. Polona Sketelj, Barbara Sosič in Nadja Valentincič Furlan, direktorica muzeja dr. Bojana Rogelj Škaraf, restavratorja Janez Črne in Gregor Kos. Slovenski podvodni arheolog mag. Miran Erč je predstavil raziskave deblakov na rekah in jezerih v Sloveniji. Večeru sta prisostvovali tudi Bogdan Petelin, potomec Babčevih, in izr. prof. dr. Vito Hazler, predsednik strokovnega sveta Slovenskega etnografskega muzeja. Prisotni so bili tudi predstavniki Društva Ribiški muzej tržaškega primorja iz Križa pri Trstu. Predsednik Društva in ladijski inženir Franko

Košuta je še posebej poudaril, da čupa dokazuje slovenstvo na tem območju in zmožnost prilaganja naših prednikov razmeram plovbe po morju, saj je bila čupa izvorno sladkovodno plovilo. Svojo izkušnjo z didaktiko muzejskih predmetov je delila Jasna Simoneta, etnologinja iz Nabrežine. Na večeru so se poklonili nekdajnjem ribičem, pokojnemu Zdravku Cahariji Babčevemu in bratom Gruden Martinčevima iz Nabrežine ter nekdajnjemu kapitanu Brunu Volpiju Lisjaku, ki so ogromno prispevali k ohranitvi ribiške dediščine. Niso pozabili niti na nedavno premiurnega novinarja Jadrana Sterleta, ki je slovensko pomorsko dediščino uspešno zapisoval na filmski trak. Sledil je ogled filma o čupi in nato še ogled ponazorila čupe ter skupno druženje v pritličju.

Vsi so si bili enotni, da je potrebno čupo, dragocen predmet slovenske dediščine in trdi dokaz avtohtonega slovenskega morskega ribištva, ohraniti še za naslednje robove, zato je prav, da se hrani v okolju z nadzorovanimi klimatskimi pogoji. Zamenjava tako velikega predmeta je pravi logistični podvig, zato bo čupa Marija radovednim obiskovalcem na razstavi »Med naravo in kulturo« v Slovenskem etnografskem muzeju na ogled še do 16. junija 2015.

Marjeta Malešič

SSG - V Trstu predstavili novo sezono 2015/2016

Kjer izgine hrepenenje, se prikaže groza ...

Za uvod dve pomembni koprodukciji - Nagrada našega dnevnika predstavi Trst, mesto v vojni

Novo sezono so predstavili v občinski palači Gopčević

FOTODAM@N

Sedem domačih produkcij

Glavnina dogodka v palači, v kateri domuje gledališki muzej Schmidl, ki hrani tudi nekaj eksponatov tržaškega teatra, pa je bila seveda posvečena predstavam, ki si jih bomo v prihodnji sezoni ogledali v Trstu in Gorici (ponudbo za Benečijo bodo predstavili septembra). Izbor hišnih produkcij bo letos bogatejši, saj bo tržaški ansambel pripravil sedem predstav. Sezono bo 6. novembra uvedla tržaška premiera koprodukcije z Mestnim gledališčem ljubljanskim - *Peer Gynt* Henrika Ibsena. Režijo bo podpisal Eduard Miler. V sodelovanju s SNG Nova Gorica in Prešernovim gledališčem Kranj pa nastaja nova uprizoritev Cankarjeve *Lepe Vide*, ki bo 15. decembra uvedla goriško abonmajsко sezono. Tako tržaški kot goriški abonentni si bodo v naslednjih mesecih ogledali sodobno delo bavarskega dramatika Mariusa von Mayenburgha *Pes, noč in nož* (v režiji Matjaža Fariča). Igor Pison bo režiral broadwayski komorni muzik *Zadnjih pet let*, lani odpovedano uprizoritev Molierovega *Amfittiona* pa so zaupali Renati Vidič, ki bo režirala tudi nagradno predstavo *Šola za klovne*.

Goriški abonma dopolnjujeta še gostoči predstavi: uspešnica SNG Drama Ljubljana *Angel pozabe* Maje Haderlap (v režiji Igorja Pisona) ter *Pašon* Izaka Mlakarja v režiji Vita Tauferja (koprodukcija SNG Nova Gorica in Gledališča Kopar). V tržaškem osnovnem abonmaju pa

**Vpis abonmajev
2015/2016**

od 15. junija do 11. julija 2015
od 27. avgusta do 3. oktobra 2015

Urnik blagajne v času vpisa abonmajev

Blagajna SNG Nova Gorica (Trg E. Kardelja 5, Nova Gorica):
vsak delavnik od 10.00 do 12.00 in od 15.00 do 18.00,
ob sobotah od 10.00 do 13.00 ter uro pred začetkom predstav.
T +39 05 335 22 47, E blagajna@sng-ng.si

www.sng-ng.si

umetniški dosežek, ki nosi ime dnevnika Slovencev v Italiji. Člani našega uredništva so izbirali med domaćimi produkcijami SSG (Čarobna gora, Trst, mesto v vojni, Zlati prah v očeh, Hlapci, Obiski) in nagrado dodelili dvojezični predstavi *Trst, mesto v vojni*, ki je nastala v koprodukciji s Stalnim gledališčem FJK - Il Rossetti in skupino Casa del lavoratore teatrale. »Režiser Igor Pison je z dramaturginjo Evo Kraševcem na podlagi dramskih predlog Tržačana Marka Sosiča in Furlana Carla Tolazziha ustvaril zanimivo, sporočilno in umetniško dovršeno predstavo o vsakodnevnih zgodbah malih velikih ljudi, ki so bili med vojno na različnih bregovih, a sredi iste bolečine in bede - tako vojaki na fronti kot njihovi domači,« piše v utemeljitvi. »Zaradi inovativnega pristopa, s katereim se je celotna ekipa lotila kompleksne tematike, menimo, da vrednost predstave presega meje gledališke stvaritve. *Trst, mesto v vojni* je dokaz, da je mogoče z umetnostjo in medsebojnim poznavanjem preseči nekdanje spore in razlike: da je mogoče na isti oder postaviti dva avtorja, dve kulturni, dva pogleda na svet, dva jezika in obema priznati enako dostenjstvo. Da je mogoče na spoštjiv in prooren način spregovoriti o bolečini, ki ne poznajo jezikovnih pregrad.«

Trst, mesto v vojni ni samo lepa gledališka predstava, temveč tudi simbol takega mesta kot si ga tudi sami želimo.«

Pri nagradi pa so sodelovali tudi gledalci in tudi sami ocenjevali posamezne predstave. Na razpolago so imeli glasovnice, na katerih so prekrižali ustrezno oceno (od 1 do 10): v raznih žarah in škatlah se je naposled zbral skoraj 900 glasovnic (natančneje 886). Vse predstave so bile ocenjene zelo visoko, saj so bile deležne povprečne ocene 8 in več. Najvišjo oceno, 9,2, je prejela komedija *Obiski*, ki je le za dve desetinki prehitela predstavo *Trst, mesto v vojni* (9), na tretje mesto pa so se uvrstili *Hlapci* (8,6).

Med vsemi, ki so v Gorici in Trstu oddali svoj glas, je igralec Romeo Grebenšek izzrebal dva srečneža, katerima bo SSG podarilo abonma za novo sezono: to sta Živa Babič (mlada abonentka iz Kopra) in goriška profesorica ter članica Tik tak Teatra Solange Degenhardt. (pd)

Abonma je cenovno najbolj ugodna pot do gledališke predstave! Pri rednih abonmajih si lahko ogledate predstavo za 9 €, kar je samo polovica cene vstopnice v redni prodaji.

Za vas smo pripravili različne abonmaje. Izberite gledališko doživetje, ki vam bo pisano na kožo.

Abonma Premiera in redni abonmaji (abonma Sreda, Četrtek, Petek in Sobota)

Osem raznolikih uprizoritev naše hiše na velikem in malem odrusu, ki prinašajo vznemirljivo gledališko doživetje.

Abonma Veliki oder

Sedem uprizoritev ob petkih na velikem odrusu, ki prinašajo »klasično« gledališko poetiko.

Abonma Mali oder

Šest malo drugačnih, celo drznih uprizoritev ob sredah na malem odrusu. Za mlade in mlade po srcu, zato posebno ugodna cena za dijake in študente!

Abonma Nedelja popoldan

Štiri duhovite predstave ob nedeljah popoldan za vse, ki si želite smeha in sprostitve.

Abonma Konto

Osem predstav, ki si jih izberete sami.

Miroslav Košuta slavnostni govornik v Ljubljani

V slovenski prestolnici bodo danes razglasili prejemnike Levstikovih nagrad 2015, ki jih za izvirno literaturo ter ilustracije za otroke in mladino že od leta 1949 podeljuje Mladinska knjiga. Zmagovalce bodo razglasili ob 11. uri v knjigarni Konzorcij, slavnostna podelitev pa bo ob 19. uri na Ljubljanskem gradu. Letošnji dogodek bo posebej slovenšen, saj poteka v okviru praznovanja 70-letnice Mladinske knjige. Slavnostni govornik bo tržaški pesnik Miroslav Košuta.

Makucu Župančičeva nagrada za živiljenjsko delo

Goriški akademski slikar, grafik in kipar Vladimir Makuc je letošnji dobitnik Župančičeve nagrade za živiljenjsko delo, ki jo podeljuje Mestna občina Ljubljana. Nagrade za vrhunske umetniške dosežke zadnjih dveh let bodo dobili režiserka Barbara Novakovič Kolenc, dramski igralec Alojz Svete ter pesnik in dramatik Boris A. Novak. Podelitev bo 11. junija.

Möderndorferjev Inferno slavil v New Yorku

Film Inferno Vinka Möderndorferja je na 18. filmskem festivalu v Brooklynu prejel nagrado spirit za najboljši celovečerni igralni film. V tekmovalni program celovečernih igralnih filmov je bilo ob Infernu uvrščenih deset filmov iz ZDA in Kanade. Skupaj so na festivalu prikazali več kot sto filmov. Poslanstvo mednarodnega festivala v Brooklynu, ki je letos potekal med 29. majem in 7. junijem, je opozoriti svetovno javnost na neodvisno kinematografijo in njeno moč. Festival predstavlja umetniško izvrstnost in ustvarjalno svobodo umetnikov brez cenzure. Festival podeljuje nagrade spirit filmom, ki najbolje odražajo duh festivala, so sporočili iz Slovenskega filmskega centra. Inferno, ki ima za seboj že dolgo festivalsko pot, bo prikazan še na mednarodnem festivalu v škotskem Edinburghu ter na Filipinih.

V ospredju filma Inferno je brezposelna delavska družina in njihov vsakdanji boj za preživetje. Mlada družina kot vsaka običajna evropska družina hoče in zmore preživeti zgodil se delom svojih rok, a se je njihovo živiljenje zaradi globalne krize znašlo v slepi ulici. V glavnih vlogah igrata Marko Mandić in Medea Novak, ob njiju pa še Renato Jenček, Jernej Šugman, Jana Župančič, Sebastian Cavazza ...

ITALIJA - Težave za predsednika vlade

V senatu spodrsljaj Renzijeve koalicije o šolski reformi

Še naprej precej ostre politične polemike o sprejemanju prebežnikov

RIM - Napovedi so se uresničile. Vlada Mattea Renzija se je že ob prvi preizkušnji v senatu z veseljci reformo znašla v hudi težavah. Pristojna senatska komisija je namreč ocenila, da reforma, ki jo je že odobrila poslanska zbornica, ni v sovočju z ustavo. Glasovanje je bilo sicer izenačeno (deset za in deset proti), reforma pa je začasno zamrznjena. Odločilne so bile odsotnosti nekaterih senatorjev vladne koalicije in dejstvo, da je Renzija pred nekaj dnevi zapustila peščica parlamentarcev. Vladi večini pravijo, da je šlo za spodrsljaj, v opoziciji pa opozarjajo, da je to smrtni udarec za šolsko reformo.

Proti njej je pred rimskim sedežem Demokratske stranke predstojnik glasno protestiral skupina šolnikov. Prepričana je, da hoče Renzi s to reformo uničiti javno šolstvo. Premier je na seji državnega vodstva svoje stranke priznal, da z reformo nekaj ni v redu in zato napovedal precej korenenite spremembe.

Nadaljujejo se medtem polemike v zvezi s prihodi prebežnikov, potem ko je Renzijeva vlada kritizirala tri severne dežele, ki so sporočile, da ne želijo več sprememati priseljencev. Njihovo ravnanje je po oceni notranjega ministra Angelina Alfana izjemno krivično. Predsednik deželne vlade v Lombardiji Roberto Maroni je včeraj znova izključil možnost, da bi njegova dežela sprekala nove migrante, mestom, ki tega ne bi upoštevala, pa je zagrozil celo z ukinitvijo financiranja iz regionalnih sredstev. Maroniju sta se v pozivu pridružila tudi novoizvoljena predsednika deželnih vlad v Liguriji Giovanni Toti in v Venetu Luca Zaia.

Alfano je njihovo ravnanje kritiziral kot nepravično, saj bi pomenilo še veliko večjo obremenitev za revnje jug države, ki je po njegovih besedah kljub boju z visoko brezposelnostjo pomagal državi v teh izrednih razmerah. Jezo je izrazil tudi Renzi, ki je menil, da je »težko govoriti o priseljevanju in prositi Evropsko unijo za sodelovanje, če nekatere regije v tvoji lastni državi pravijo, da problem nima nič opraviti z njimi«.

V več reševalnih operacijah so mi-

nuli konec tedna v morju med Libijo in Italijo s prenatrpanih ribiških ladij in gumijastih čolnov rešili skoraj 6000 ljudi. Skupno število migrantov, ki so letos prispevili v Italijo, je s tem preseglo 50.000.

Napovedi, da se bodo na pot proti Italiji odpravili še številni, pa tudi razkritja, da so se italijanske kriminalne združbe okoristile s sredstvi za begunce, so v državi sprožile razgretlo politično razpravo in ostre tone predvsem na desnici, ki je vse bolj pod plivom Severne lige.

A kot je dejal Renzi, je prav Maroni, nekdajni notranji minister, delno odgovoren za podpis Italije pod dublinsko uredbo, ki obvezuje prisilce za azil, da zanj zaposijo v državi, v kateri so vstopile na evropska tla. Lombardija, najboljgatejša dežela v Italiji, je doslej sprejela devet odstotkov od približno 76.000 prisilcev za azil v Italiji, Veneto štiri odstotke, Ligurija pa dva. Sicilija jih je glede na uradne podatke sprejela 22 odstotkov.

Protest šolnikov pred sedežem Demokratske stranke

BANKE - HSBC

Nameravajo odpustiti še 25.000 zaposlenih

LONDON - Največja evropska banka HSBC namerava ukiniti še dodatnih 25.000 delovnih mest. Poleg tega se umika iz poslovanja v Turčiji in v pretežni meri tudi v Braziliji, so sporočili iz HSBC. Do konca leta se namerava vodstvo banke s sedežem v Londonu odločiti o selitvi v Azijo. HSBC, ki jo je finančna kriza močno prizadela, je že v preteklih letih močno zmanjšala število zaposlenih. Trenutno zaposluje približno 258.000 uslužbencev. Poleg delovnih mest, ki bodo ukinjeni, se bo za dodatnih 25.000 zmanjšalo število zaposlenih tudi zaradi načrtovanega umika z nekaterimi trgov. Do leta 2017 naj bi se tako število redno zaposlenih uslužbencev banke zmanjšalo na 208.000 do 211.000, so sporočili iz HSBC. Še leta leta 2007 je zanko delalo več kot 300.000 ljudi.

Prvi mož HSBC Stuart Gulliver se želi s prestrukturiranjem znebiti tudi sence preteklosti. V preteklih letih je bila banka vpletena v večino škandalov in panogi. Kazni, med drugim zaradi manipulacij z deviznimi tečaji, so v letu 2014 močno vplivale na njene poslovne rezultate. Varčevalni program naj bi veliko britansko banko nadreal manjšo in dobičkonosnejšo.

Policija preiskala prostore Deutsche Bank

FRANKFURT - Policija je včeraj preiskala prostore največje nemške banke Deutsche Bank v Frankfurtu, a po besedah tiskovnega predstavnika ni šlo za preiskavo bančnih uslužbencev, temveč strank. Ker je preiskava še v toku, javno tožilstvo ni hotelo razkriti razloga.

Nemška banka je sicer zavita v vrsto škandalov, prejšnji mesec pa je bila obsojena na rekordnih 2,3 milijona evrov zaradi vpletjenosti v manipulacije z obrestno merilo. Banka je ob tem v nedeljo nepričakovano sporočila, da izvršna direktorja Anshu Jain in Jürgen Fitschen odstopata s položajev. Deutsche Bank sta vodila od maja 2012. Proti Fitschnu in še štirim nekdanjim in sedanjim vodilnim v banki poteka tudi sodni proces zaradi poskusa prevare sodišča oziroma lažnega pričanja v dolgotrajni sodni bitki z medijsko skupino Kirch.

BOSNA IN HERCEGOVINA - Spori glede objave podatkov

Se etnično čiščenje nadaljuje s popisom prebivalstva?

SARAJEVO - Rezultati popisa prebivalstva v Bosni in Hercegovini, ki so ga izvedli že v oktobra 2013, ne bodo objavljeni julija letos, kot je bilo načrtovano, ampak v najboljšem primeru do konca leta, je v Sarajevu povedal Pieter Everaers, direktor evropskega statističnega urada Eurostat. Everaers vodi tudi mednarodno misijo, ustanovljeno za pripravo, izvedbo ter obdelavo rezultatov popisa. Ta sodeluje z Agencijo za statistiko BiH in statističnima zavodoma obeh entitet - Republike srbske in Federacije BiH.

Popis prebivalstva so izvedli na podlagi priznanih mednarodnih standardov, a sedaj prihaja do težav pri izbiri metodologije, s katero bi ugotovili, koliko je bilo med popisom dejansko rezidentov BiH. Od vseh zbranih podatkov so doslej objavili samo, da živi v BiH nekaj manj kot 3,8 milijona ljudi. Nato pa so v javnosti prisile informacije, da v statističnem zavodu Republike srbske vztrajajo pri uporabi kontrolnih vprašanj, s katerimi bi število prebivalstva zmanjšali. Na podlagi te metodologije naj bi število prebivalcev zmanjšali za 233.000 Bošnjakov, 87.000 Hrvatov ter 102.000 Srbov, s čimer bi se število prebivalstva v BiH zmanjšalo na 3,3 milijona prebivalcev.

Bistvo problema je v tem, da naj bi na ta način skušali iz popisa izključiti državljanje BiH, ki so bili med vojno pregnani z domov in začasno živijo drugje, medtem

ko imajo v BiH še vedno premoženje ali pa hrانjanjo družinske vezi. Po mnemu nekaterih kritikov bi tak izbris predstavljal nekakšno dokončanje etničnega čiščenja.

Everaers teh informacij ni želel komentirati, potrdil pa je, da obstajajo v BiH nesoglasja glede tega, kdo je lahko rezident. Poudaril je, da glede tega vprašanja obstajajo jasni mednarodni standardi in da je na pristojnih oblasteh BiH samo to, da jih uresničijo. Izpostavil pa je, da opredelitev glede etnične in verske pridnosti v popisu ni bila obvezna, tako da ni mogoče govoriti o tem, koliko pripadnikov določene etnične skupine bi bilo izključenih na podlagi različnih kriterijev.

Tako, ko je Everaers odšel iz dvorane, kjer je imel novinarsko konferenco, je prišlo do sporja med predstavniki treh statističnih zavodov iz BiH. Direktorica statističnega zavoda Federacije BiH Hidajeta Bajramović je poudarila, da pri popisu ni ničesar spornega in da je sporno samo za Republiko srbsko. Direktorica statističnega zavoda Republike srbske Radmila Čičković pa je potrdila, da so zanje sporne osebe, ki so v popisu odgovorile, da živijo v BiH, delajo pa v tujini. Predstavnik Agencije za statistiko BiH Fadil Fatić je povedal, da sedaj čakajo odločitev oblasti oziroma vlade BiH. Potrdil pa je, da bi lahko bilo "vse končano v treh tednih". (STA)

ZDRAŽENI NARODI - 20-letnica

Načrt resolucije za dan spomina na žrtve Srebrenice

SARAJEVO/NEW YORK - Varnostni svet Združenih narodov načrtuje sprejem resolucije, s katero bi ob letošnjem 20. obletnici pokola v Srebrenici 11. julij razglasili za svetovni dan spomina na več kot 8000 bošnjaških žrtv tega genocidnega dejanja med vojno v BiH. Resolucijo naj bi pripravljala Velika Britanija, pri nastajanju osnutka pa sta sodelovali tudi ZDA in Nizozemska, poroča srbski dnevnik Danas.

Kot je za hrvaško tiskovno agencijo Hina povedal britanski veleposlanik v Sarajevu Edward Ferguson, besedilo resolucije še nastaja, naj bi pa predvsem počastila spomin na žrtve genocida v Srebrenici »in na vse, ki so trpeči na vseh straneh v vojni, ter ohrabrika korake k spravi in boljši prihodnosti na BiH«. To je priložnost za mednarodno skupnost, da se »nauči lekcijo iz ene najmračnejših trenutkov v zgodovini Združenih narodov in ponovi odločenost, da se bori proti genocidu, zločinom proti človečnosti in vojnim zločinom«, je še dejal veleposlanik.

Meddržavno sodišče v Haagu je leta 2007 pokol v Srebrenici označilo za genocid. Enako je razsodilo tudi haščko Mednarodno sodišče za vojne zločine na območju nekdajne Jugoslavije. Oblasti Republike srbske, srbske entitete v Bosni in Hercegovini, nočejo priznati, da je šlo v Srebrenici za genocid. V Banjaluki so se kritično odzvali tudi na omenjeno napoved resolucije VS ZN.

ZLATO

(999,99 %) za kg

33.543,66

+113,93

SOD NAFTE

(159 litrov)

64,88\$

+3,49

EVRO

1,1249 \$

+0,80

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

9. junija 2015

valute	evro (povprečni tečaj)	
9. 6.	8. 6.	
ameriški dolar	1,1249	1,1162
japonski jen	139,56	139,84
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka korona	27,356	27,431
danska korona	7,4603	7,4602
britanski funt	0,73540	0,73180
madžarski forint	312,28	313,98
poljski zlot	4,1657	4,1551
rumunski lev	4,4708	4,4650
švedska korona	9,3535	9,3678
švicarski frank	1,0465	1,0470
norveška korona	8,7780	8,8270
hrvaška kuna	7,5535	7,5530
ruski rubel	62,8285	62,3147
turska lira	3,0785	3,0865
avstralski dolar	1,4606	1,4615
brazilski real	3,4925	3,5023
kanadski dolar	1,3889	1,3879
kitski juan	6,9810	6,9278
indijska rupija	71,9645	71,5365
mehiški peso	17,5448	17,4998
južnoafriški rand	13,9876	14,0463

GORICA - Predstavitev načrta obnove zapuščene palače

Vila Louise bo zaživela z ustvarjalnim inkubatorjem

Vila Louise, ena izmed najlepših palač v goriškem mestnem središču, naj bi čez pol drugo leto postala sedež kreativnih in kulturnih start-up podjetij ter dom umetnikov. Projekt podjetniškega inkubatorja, s katerim želijo nekdajno rezidenco grofov Coronini rešiti pred nadaljnjam propadanjem ter ji vdahnil sodobno vsebino, je včeraj predstavil Gianni Torrenti, odbornik dežele FJK, ki je obnovi goriške vile iz 17. stoletja v finančnem zakonu namenila tri milijone evrov.

Tem je treba prišteti še 4.500.000 evrov iz evropskih skladov, saj je bil projekt podjetniške ustvarjalne valilnice vključen v operativni program Evropskega sklada za regionalni razvoj, deželna uprava pa računa, da bo dodaten denar za obnovitvena dela zagotovila tudi država. »Vila Louise spada v projekt štirih deželnih kulturnih središč, s katerim bomo ovrednotili še vilo Manin, miramarski grad in nekdanjo tržaško ribarnico,« je povedal Torrenti, po katerem želijo iz vile Louise narediti »mednarodno kulturno prizorišče«, iz Gorice pa »deželno zibelko kulturne«. Predstavitev se je udeležil tudi Ettoore Romoli, župan in predsednik fundacije Coronini-Cronberg, ki je lastnika stavbe. »S tem projektom bomo vrnili mestu eno izmed njegovih simbolnih palač, hkrati pa bo inkubator priložnost za gospodarski razvoj,« je bil zadovoljen Romoli. Pozdravila je Franca Bardusco, predsednica goriške delegacije sklada FAI, ki si že več let prizadeva za obnovo vile Louise, vlogi Univerze v Trstu in projektu obnove, ki bi se po njegovi oceni lahko začela že čez eno leto, pa je spregovoril profesor restavriranja na študijski smernici za arhitekturo Sergio Maffei. Spomnil je, da so se študentje arhitekturne fakultete že v akademskem letu 2012-2013 posvetili vili Louise, njihove projekte obnove pa so si številni občani nato ogledali tudi na razstavi. Univerza je nedavno sodelovala pri pripravi poročil in projektov, ki

so bili potrebni za pridobitev deželnega prispevka, zdaj pa je v teku priprava sporazuma, na podlagi katerega bodo študentje lahko pobiže sledili obnovitvenim in restavtorskim delom v vili.

Študija izvedljivosti predvideva obnovo vseh delov palače in tudi njenega parka. Denar, ki je zdaj na razpolago, ne bo zadostil za vse, zato bodo dela potekala po sklopih. Umetniška in kreativna start-up podjetja bodo sedež imela v krilih palače, osrednji del zgradbe pa bo kraj srečevanja in skupnih dejavnosti. V delu vile bodo uredili stanovanja za umetnike in zunanje sodelavce podjetij, v nekdanji kapeli pa infotočko in tajništvo podjetniškega inkubatorja. Sosednji objekt, ki gleda na Ulico Brass, bo razstavni prostor in prizorišče javnih srečanj, njegov zadnji del pa bo postal umetniška in obrtniška delavnica. (Ale)

Vila Louise
BUMBACA

ROMANS - Afganistanski in pakistanski prosilci za azil

Druga noč v šotorišču

Za mladoletne prebežnike, ki so prespali na prefekturi, v Martinščini in v Koprivnem, še iščejo primernejšo rešitev

Prebežniki
v Romansu
BUMBACA

GORICA - Desnica Zahtevata primarne volitve

Tudi desna sredina mora izbrati goriškega županskega kandidata s primarnimi volitvami. V to sta prepričana predstavnika liste Per Gorizia, in sicer načelnik njene svetniške skupine Fabrizio Oreti in občinski svetnik Celestino Turco. Po njunih besedah je treba tudi Goričane ponovno približati politiki, saj drugače tvegamo, da se bo volitev udeležilo manj kot 50 odstotkov volilnih upravičencev. »Predlagati je treba ime in program, ki bi bila všeč tako občanom oz. vsaj desnosredinskom zaveznitvu, saj je čisto dovolj z vrha vsiljenih kandidatur,« poudarjata Oreti in Turco. »S sedanjim mandatom in dosedanjimi izbirami nismo zadovoljni. Če bodo predlagali kandidaturo nekoga, ki bi ne predstavljal ljudske volje desne sredine, smo pripravljeni na samostojen nastop - kvečemu v navezi s kako drugo občansko listo,« poudarjata Oreti in Turco.

GORICA - Odbor proti termoelektrarni

»V postopek odločanja bi morali vključiti občane«

Shod pred pokrajinsko palačo
BUMBACA

Predstavniki odbora, ki nasprotujejo gradnji termoelektrarne na biomasu v Tržaški ulici v Gorici, so včeraj manifestirali pred palačo pokrajine na Korzu Italia. S seboj so prinesli transparent, table in maske, s katerimi so hoteli opozoriti na svojo zaskrbljenost zaradi škodljivih učinkov, ki bi jih po njihovem mnenju lahko imel obrat. »Srečali smo podpredsednico Maro Černic. Izrazili smo ji svoje obžalovanje, ker se uprava na formalno zahtevo po srečanju ni odzvala,« je povedal Stefano Cosolo, po katerem bi pokrajina kljub temu, da gre za majhno termoelektrarno, morala vključiti v postopek odločanja tudi občane. »Černičeva nam je ponovila to, kar nam je že povedal Gherghetta. Druža Rail Service namerava graditi majhen obrat, ki naj ne bi onesnaževal. Izpusti bodo morda res minimalni, a bodo. Zato bi bilo po našem mnenju prav, da bi v postopek za izdajo avtorizacije vključili tudi občane,« pravi Cosolo, po katerem bodo člani odbora manifestirali pred pokrajino tudi danes med 18. in 19. uro.

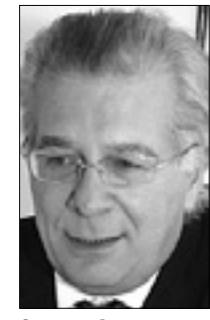
Afganistanski in pakistanski prebežniki, ki so se v noči s pondeljka na torek izkrcali iz tovornjaka pri cestninski postaji v Vilešu, so že drugo noč prespali pri nekdanjem nogometnem igrišču v Romansu. V šotorih, ki so jih tam v pondeljek pod večer postavili občinski upravitelji in prostovoljci, je prenočilo le 24 polnoletnih prosilcev za azil, njihovi mladoletni sопotniki - skupno jih je 22 - pa so tako v pondeljek kot s torka na današnji dan prespali v večnamenskih središčih Koprivnem, v Martinščini in v vladni palači na Travniku.

»Prefektura zanje išče primernejšo nastanitev v središčih za mladoletne brez spremstva, žal pa doslej niso našli prostih mest. Upam, da jim bo jutri uspelo najti rešitev,« je sinoči dejal župan iz Romansa Davide Furlan, po katerem pa so mladoletni prebežniki včerašnji dan prezivali s starejšimi sodelovalnimi v šotorišču v Romansu. »Dopolne so potekali tudi zdravniški pregledi, opravili so jih 14. Osebje zdravstvenega podjetja se bo vrnilo v četrtek, ko bo pogledalo še ostale prebežnike,« je povedal župan in se zahvalil številnim občanom, ki so prisluhili beguncem in občini na pomoč. »Gorica bi se moral zgodovati po Romansu. Kljub temu, da gre za majhno vasico, so se upravitelji in občani v nekaj urah znali organizirati in priskrbeti prebežnikom dostojno nastanitev. V Gorici jih puščajo na cesti, pa šeodeje, ki jih je zanje nabavila Karitas, je občinski odbornik Del Sor di dal odpeljati. Razlika je očitna,« je dogajanje v zadnjih dneh komentirala pokrajinska odbornica Ilaria Cecot.

GORICA

»Sodno okrožje naj se razširi«

V Gorici je treba ohraniti sodišče, sploh si je treba prizadavati za njegov razvoj, ki bi ga lahko zagotovili s širjenjem njegovih pristojnosti na južni del Furlanije. Tudi o tem bo govora v soboto, 13. junija, ob 11. uri v palači De Bassa v Gorici, kjer goriška odvetniška zbornica prireja posvet o prihodnosti sodstva v Italiji. Na njem bo prisoten tudi podstajnik na pravosodnem ministru Arrigo Costa.

SILVANO GAGGIOLI

Goriško sodišče ima že leta težave zaradi pomanjkanja osebja, zato bi bilo treba po mnenju predsednika goriške odvetniške zbornice Silvana Gaggoli razširiti goriško sodno okrožje na južni del Furlanije. »V zdravstvu so to že storili, o podobnih korakih razmišljajo gospodarstveniki, saj so na tem, da bi združili industrijska konzorcija iz Gorice in Tržiča z intermodalnim polom v Črvenjanu in industrijsko cono Aussa Corno. Od povečanja goriškega sodnega okrožja bi imeli vsi same koristi; sodišče bi delovalo bolje, saj bi imelo več sodnikov, postopki bi se hitreje zaključevali, pravi Gaggioli in poudarja, da je obstoj sodišča za Gorico pomemben tudi iz gospodarskega vidika. »Na sodišču je zaposlenih sto ljudi, več ali manj toliko kot v tovarni Carraro. Nedvomno bi morali večjo pozornost nameniti tudi delovnim mestom na sodišču, saj so za Gorico ravno tako pomembni,« poudarja Gaggioli in napoveduje, da se bodo slobotnega srečanja udeležili tudi župani iz Laškega in iz južnega dela Furlanije. »Tudi njim bi se splačalo razpolagati z dobrim sodiščem, kakršno bi lahko bilo goriško,« je prepričan Silvano Gaggioli.

Prilastil si je denarnico

V pondeljek popoldne je gostja iz Italije v eni od novogoriških igralnic izgubila denarnico, v kateri je imela gotovino in osebne dokumente. Denarnico je na tleh med igralnimi avtomati našel 39-letni italijanski državljan in si jo prilastil. Nekaj časa se je še zadrževal v igralnici, za tem pa odšel. Novogoriški policisti primer preiskujejo in bodo ustrezno ukrepali. (km)

Nasilje v družini

Novogoriški policisti so v okolici Nove Gorice obravnavali nasilje v družini. Da bi zaščitili žrtve nasilja, so 58-letnemu moškemu izrekli ukrep prepovedi približevanja določeni osebi, kraju ali območju. (km)

V Gorici o luskavici

V Gorici bo v soboto, 13. maja, delili informacije o luskavici, vnetni bolezni z značilnimi zarišči na koži. Med 8. in 16. uro bodo v bolnišnici zdravnik na voljo za brezplačen pregled. Potrebna je prijava na številki 0481-592054 med 13. in 15. uro.

Zaključni nastop v Sovodenjah

Otroški pevski zbor kulturnega društva Sovodnje se bo predstavil na zaključnem nastopu jutri ob 20. uri v sovodenjskem Kulturnem domu.

TRŽIČ - Globe zaradi vožnje po območjih omejenega prometa

S takojšnjim plačilom do prihranka

Nekateri še naprej kršijo prepoved vožnje, čeprav so že bili kaznovani - Desnosredinska opozicija napoveduje protestni shod

V Tržiču se nabralo toliko glob zaradi vožnje po območjih omejenega prometa (t.i. ZTL, »zone a traffico limitato«), da se je občinska uprava odločila za niz ukrepov, ki bodo oglobljenim voznikom omogočili vsaj delni prihranek denarja. »Glob ne moremo razveljaviti, saj gre za upravne akte, ki imajo svoj točno določen postopek. Vsekakor pa občane opozarjam, da je mogoče prihraniti približno trideset odstotkov predvidenega zneska, če globo poravnamo takoj. Kdor se zave, da je zapeljal na območje omejenega prometa, naj se takoj odpravi na poveljstvo mestnih redarjev. Na ta način bo prihranil 17 evrov, ki je strošek vročitve globe,« pojasnjuje tržiški občinski odbornik Fabio Gon in poudarja, da rešujejo tudi zaplet, zaradi katerega so globe vročili oglobljenim voznikom več dni po kršitvi. »Povedati je treba tudi, da je več avtomobilistov zavozilo na območja z omejenim prometom, čeprav so jim le nekaj dni prej

mestni redarji naložili denarno kazeno,« pojasnjuje Gon in opozarja, da se občina iz rekanjem glob ne zabava, vendar po drugi strani poudarja, da zakoni so in jih je treba spoštovati. Občinski odbornik dalje razlagata, da so že novembra obvestili stanovalce o novosti in jih pozvali, naj se oglašajo na poveljstvu mestnih redarjev za izdajo dovoljenja za vožnjo in parkiranje na območjih z omejenim prometom. Doslej so izdali stanovalcem 239 dovoljenj za območje A in 282 za območje B; tem je treba pristeti še 37 začasnih dovoljenj, izdanih iz zdravstvenih razlogov, 14 za dostavo blaga, 505 za razna vzdrževalna dela, 112 za združenja prostovoljnega dela in 187 zaradi raznih razlogov. Od 27. januarja do srede aprila so skupno naložili 4500 glob.

Visoko število naloženih glob je politično že izkoristila tržiška desna sredina, ki za petek, 12. junija, popoldne napoveduje protestni shod v središču mesta. Prijedajo

Avtomobil zavija v območje omejenega prometa
BONAVENTURA

JAMLJE - Zaključni nastop doberdobske osnovne šole

Kras jih je navdihnil

V recitalu so se prepletali verzi Srečka Kosovela, Miroslava Košute in Iga Grudna

Prireditev v Jamljah
BUMBACA

Učenci doberdobske osnovne šole Prežihov Voranc so v ponedeljek izpeljali zaključni nastop ob koncu šolskega leta v dvorani kulturnega društva Kremenjak v Jamljah. Otroci so se predstavili z recitalom o očarljivem Krasu, kot so ga doživljali in opisali kraški pesniki Srečko Kosovel, Miroslav Košuta in Igo Gruden. Pri izvedbi prireditve so otrokom priskočili na

pomoč Jana Drassich in Jari Jarc, posebne zahvale je bila deležna tudi učiteljica Alenka Radetič, ki je učencem še enkrat darovala svoj izreden glasbeni talent in omogočila uresničitev večera.

Učitelji doberdobske šole so si cer že ob začetku šolskega leta odločili, da namenijo posebno pozornost Krasu, ki so mu posvetili večmesečno

projektno delo. Prireditev so obogatile izvirne slike učencev, ki so ustvarjalno podoživeli verze pesnikov Krasa.

Ob zaključku sta navzoče nagovorila ravnateljica Večstopenjske šole Doberdob Sonja Klanjšček in doberdobski župan Fabio Vizintin. Otroci so pred slovesom vsem zaželeti krasne počitnice, saj - kot pravi pesnik Miroslav Košuta - na Krasu je krasno.

DOBERDOB - Natečaj o prvi svetovni vojni

Zmagovalki štipendija, ves razred v Kobaridu

FOTO V.D.

Konec maja so se učenci 3.A razreda nižje sredne šole Doberdob udeležili nadgradne ekskurzije v Kobarid. Sodelovali so namreč na natečaju, ki ga je organiziralo vse-državno združenje vojnih invalidov iz Tržiča. Natečaj z naslovom »Il mio paese e la grande guerra« (Moja vas in prva svetovna vojna) je bil namenjen vsem tretješčlcem tržiškega okoliša. Udeležencev je v italijanskem jeziku napisal spis, v katerem je izrazil svoj pogled na krvave dogodke izpred sto let. Natečaj je zmagal učenka Ingrid Scozzai, ki obiskuje 3. razred doberdobske šole. S svojim zapisom o pogovoru z babico, katere oče je bil avstrijski vojak, je prejela štipendijo v znesku 150 evrov, isto vsoto je prejela šola za nakup knjig, prislužila pa si je tudi ekskurzijo v Kobarid, ki se je udeležila s svojim razredom. Učenci so si ogledali Kobarški muzej, eden izmed najlepših muzejev prve svetovne vojne. Spoznali so tako življenje vojakov v gorah, težave mladih fantov v zimskih razmerah, ko niso imeli ne toplih oblačil ne primerne hrane. Učenci so si ogledali vojaške uniforme, opremo in orožje. Nazadnje jih je vodil pokazal, kje so potekale frontne črte. Sledilo je nagrajevanje v bližnji restavraciji. Predsednik dejželnega združenja vojnih invalidov Ermando Ferletič se je učencem zahvalil, da so tako številni odzvali vabilu na sodelovanje na natečaju, predvsem pa je poхvalil zmagovalko, ki se je pod mentorstvom prof. Klare Gorjan še posebno izkazala.

Beatrice Volpato in Giorgia Trevisan

PelinGovac festival

V predoru Bombi v Gorici bo od petka, 12. junija, do nedelje, 14. junija, potekal PelinGovac festival. Vsak dan od 17. ure dalje se bodo zvrstili razni glasbeni nastopi in ustvarjalne delavnice. V okviru festivala bo v nedeljo med 11. in 17. uro potekal fotonečaj Odprete perspektive. Tema natečaja so podobe, ki gradijo, predstavljajo in promovirajo enotnost goriškega območja, ki se razteza od Goriče do Nove Gorice. Iščejo proste interpretacije na temo ne meje in skupnega mesta Gorica-Nova Gorica. Udeležba je brezplačna. Sodeluje lahko vsak, ne glede na starost ali kraj bivanja. Vsi sodelujoči bodo prejeli številko in bon za obrok po zaključku dogodka.

Briški grič pozdravlja poletje

Kulturno društvo Briški grič prireja zaključno prireditvev petek, 12. junija 2015, ob 20. na sedežu društva v Števerjanu. Nastopili bodo Mali briški slavčki in otroški pevski zbor kulturnega društva Sovodnje, oboji pod vodstvom Jane Drassich in Valentine Nanut. Ogledali si bodo utrinke dogodkov, ki so jih predili v letosnjem letu, ter nazdravili poletju.

Čarodejji za Alessandra

Goriški čarodejji iz združenja Assi magici prirejajo jutri ob 20.30 v dvorani UGG na Trgu Battisti v Gorici dobrodelni večer, med katерim bodo zbirali prispevke za malega Alessandra, ki ima hudo obliko možganskega raka. Doslej je bilo za njegovo zdravljenje v Parizu zbranih 35.000 evrov.

NOVA GORICA - V soboto

Goriški dan

Spomnili se bodo gradnje prvih stavb v mestu

Pomlajena ekipa, ki je prevzela vodenje novogoriške krajevne skupnosti, pripravlja v soboto v mestu celodnevni praznik, poimenovan Goriški dan. Datum dogodka, 13. junij, ni naključje. Prav na ta dan se je leta 1948 z veliko delovno akcijo, katere se je udeležilo 4.000 ljudi iz različnih krajev Primorsk, z vzidavo temeljnega kamna za prvo stavbo v novem upravnem središču – danes je to stanovanjski blok z oznako Kidričeva ulica 33 – simbolično začela gradnja visokih objektov v Novi Gorici.

Tokrat so mladi oziroma mlajši pripadniki srednje generacije, v roke vzeli vajeti novogoriške krajevne skupnosti. S prvo izvedbo Goriškega dne želijo povezati vse generacije v mestu, obenem pa so na novo zastavili tudi delovanje krajevne skupnosti. Ta se odslej prvič predstavlja z logotipom, ki vsebuje stilizirano novogoriško Frnažo z vrtnico. V Frnaži krajevna skupnost tudi domuje, gre pa dejansko za objekt, ki je ostanek nekdajne goriške opekarne, katera je imela ključno vlogo pri gradnji mesta. Prav v soboto, 13. junija, bodo zagnali tudi prenovljeno spletne stran krajevne skupnosti, na kateri bodo sveže informacije o dogajanju v mestu, predvsem pa bo predstavljala možnost komunikacije z občani, saj bo med drugim vsebovala spletni obrazec za pobude in vprašanja.

Uvod v Goriški dan bo jutrišnja razstava slik Ingrid Černe v galeriji Frnaža, sobotni celodnevni program pa se pričenja z jutranjo telovadbo za vse generacije, dopolneno čistilno akcijo, s katero bodo udeleženci pomagali polepšati mesto in dopolnitski predstavljati raznih društva, ki se bodo potegnile do popolnitskih ur. V novogoriškem skateniku na malo šolo roulkanja vabijo malčke in mladino.

Popolnitski del bo na Bevkovem trgu ponujal eksperimentalnico za

Gradnja
ruskih
blokov

FOTO K.M.

otroke in mladino, ki bo nastala v domeni novogoriške e-hiše, obenem pa se bodo na istem prizorišču predstavljali športni klubi in kulturna društva, kot so akrobatski Twist in makedonska, slovenska in srbska folklorna skupina.

Ob 20.30 bo zbrane najprej navoril predsednik krajevne skupnosti Nova Gorica Gregor Humar, nato če novogoriški župan Matej Arčon, sledil bo pozdrav in navor udeležence

mladinske delovne brigade leta 1947, Vike Čebren.

Bevkov trg bo za zaključek v večernih urah postal koncertno prizorišče: po nastopu skupine Mojo hišni bend bodo na oder stopili še člani zasedbe Ana Pupedan. Od 1. ure dalje bo na Mostovni after party, na katerem ne bo manjkalo zabave. V primeru slabega vremena bo Goriški dan odpadel. (km)

GORICA - »In/Visible Cities«

Festivalsko dogajanje tudi na Cerju in v jami Pečinku

Festival s prikazi novih pristopov pri spoznavanju bivalnega okolja je v nedeljo zjutraj ponujal obisk spomenika na Cerju. Udeležilo se ga je okrog trideset oseb, od teh le trije Goričani. Prevoz z osebnimi vozili se je zamotal, ker je skupina Holandcev zavala v smer Opatjega sela. Ko so se vsi spet zbrali, je sledil voden ogled pritličja in prvega nadstropja, ki je posvečeno ogledu dogajanj v prvi svetovni vojni na Goriškem. Ogled je resnično večplasten in računalniško zasnovan, zaradi česar je mogoče na primer iztegniti roko v smeri napisa Sabotin in že se prikaže celotno sabotinsko bojišče. Enako velja za Podgoro, Fajti hrib, Oslavje... Prikažejo se tudi napisane razlage. Ogled se je malenkostno zavlek, ker je bilo potrebno iz slovenščine prevajati v italijanščino in angleščino. Značilno anekdotičen je bil zastoj v pritličju, kjer so na tleh pod steklom zapisane besede iz Briziških spomenikov: E če bi naš ded (prednik) ne gresil - mišlenje je Adam. Italijani ne bi bili to, kar so, če bi

si ne vse prilaščali, prikazali vse skozi rimljansko latinske kalupe in ne bi videli povsod svojo prevlado. Iz skupine je nekdo zatrdil, da je tudi v prvem slovenskem besedilu prisotna latinščina. Zakaj? Ker je s tedanjim črkopisom na začetku zapisano »E cęc«. V svetem navdušenju je mogoče tudi prvi dve besedi združiti in nastane Ecce (homo). Iz istega izvora so sledile domenevne o tem, da Slovenci pravzaprav ne sodijo v slovansko družino narodov.

Skupina se je nato pošč premaknila v smeri kraške Jame Pečinke, kjer so v prvi svetovni vojni uredili zaklonišče za vsaj petdeset vojakov, uporabljali pa so ga le častniki za kritje pred topniškim ognjem. Jama (ne brezno!) je vredna ogleda, uredili so jo pred letom dni. Naravni vhod je pred utrjevanjem bil zelo velik, dolga je okrog štirideset metrov, na drugem koncu pa je avstrijska vojska izkopalna umeten izhod. Drugi krak pejejo do lestev, po katerih se vzpenemo do na meščenega žarometa. Oddaljeni nepoznavalci Krasa so spraševali, kako so sploh lahko osvetljevali tolikšno goščo. Res, težko si je predstavljati danes, kako gol je bil Kras pred sto leti: paša, burja, sečnja in čiščenje zemljišč pred strelškimi jarki. Na poti od spomenika do Pečinke so se udeleženci opremili s slušalkami in radio sprejemniki; dva sva se z novinarjem pogovarjala, ostali so poslušali. V pogovorni enolomčnici so prišli na vrsto ireditivem, imperialistična prva svetovna vojna, tajni londonski pakt in okupacija Primorske, služenje vojaščine v cesarski vojski, cvetenje ruja, kraška brezna-grobišča in pretiravanja, celo Topli vrh (Porzus), nevidni del slovenske Gorice (In/Visible Cities je bil našlov festivala, ki se je zaključil ravno v nedeljo), številčna razporeditev po narodnosti gorške grofije... V sami jami so ustvarjalci iz Novo Gorice na veliko platno zavrteli umetniški vojni dokumentarec z bitkami, rušenji in pregni prebivalstva do obnove porušenega mesta, pri čemer so uporabili filmske cadre iz arhiva mladinskih delovnih brigad, ki so po letu 1947 gradile Novo Gorico. Prikaz je obogatilo dekle z izraznim upočasnjem plešom, zavito v ogromen bel pajčolan, ki je pravzaprav bil podaljšek ekранa. (ar)

NOVA GORICA - Trajnostna strategija urbanega razvoja mesta

Občina se nadeja desetih milijonov za mestno območje

S pripravo in nato izvajanjem trajnostne strategije urbanega razvoja mestnega območja želijo v novogoriški mestni občini izboljšati konkurenčno vlogo mesta v gospodarskem razvoju. V ta namen so začeli s pripravo Trajnostne urbane strategije (TUS) Nove Gorice, saj uredba o Evropskem skladu za regionalni razvoj dolgočasno želijo izbrati, da se trajnostni urbani razvoj izbrana območja lahko financira le na podlagi sprejetih celovite strategije.

Slovenija ima iz tega naslova za 11 mestnih občin na voljo 117 milijonov evrov. »Naš cilj je 10 milijonov evrov,« na vprašanje, koliko evropskega denarja se na novogoriški občini nadrejajo iz tega naslova, odgovarja novogoriški župan Ma-

tej Arčon. Gre za obravnavo degradiranih urbanih območij, kot je območje novogoriške železniške postaje z obmejnimi pasom, energetsko sanacijo, mobilnost... V ta namen bodo skušali zbrati čim večji nabor idej tako strokovne javnosti kot tudi različnih ciljnih skupin, ki na delavnicah, ki potekajo te dni, podajajo svoje predloge, želje in potrebe za mestno območje novogoriške občine, vključno s Solkanom, Rožno Dolino, Kromberkom in Pristavo. Na to temo se jeseni pričakuje javna razprava, nato pa sprejetje dokumenta na mestnem svetu decembra, potem ko bo do novembra osnutek dokumenta oddali na resornem ministrstvu.

»To ni prostorsk akt, ampak gre za

programski dokument, ki bo do leta 2020 začrtal vizijo in predlagal konkretne projekte za izvedbo. Na podlagi TUS bo novogoriška mestna občina lahko pridobivala evropska sredstva za razvoj mest, «je včeraj pojasnila Slavka Zupan, zunanjšodačka občina pri pripravi TUS-a.

V republiškem prostorskem načrtu je Nova Gorica sicer opredeljena kot središče državnega pomena. »Glede na to, da razvoj vedno več poteka v sodelovanju s sosednjo Gorico, da smo praktično največji ambasadorji na tem področju in da imamo z Gorico že konkrete projekte, bi si nedvomno zasluzili tudi status mednarodnega središča,« je prepričan župan Arčon. (km)

VILEŠ - Postavili spomenik vaščanom, ki so padli konec maja 1915

Nedolžne žrtve italijanskega svinca

»V nemiljiv spomin občanov (sledi seznam šestih oseb), nedolžnih žrtev italijanskega svinca ob stoletnici pokola ganjeno posveča vaška skupnost v Vilešu.« Tako se v prevodu glasi napis na plošči, ki so jo odkrili pred dnevi na trgu sredi Vileša, kjer raste mlado drevo »baolar«, krajevni prepoznavni znak. Na glavnem trgu pred cerkvijo pa raste lipa, kot jo imenujejo furlanski krajanji. Pred odkritjem je plošča pokrivala šest butar, še več jih je bilo nagrmadnih pred priložnostnim odrom, na katerem je harmonikar Stefano Bembi ves čas igral na harmoniko v sovočju s pripovedovalcem Fulviom Fanzeranom. Spominski nastop z naslovom »Sangue e fassinars« je odlično zreziral Lino Marrazzo. Povezel je pripoved v italijanščini z glasbo, branjem besedil v furlanščini, pozvanjanjem iz cerkvenega zvonika in svetlobnimi učinki iz nameščenih žarometov okrog že navedenega drevesa.

Okrug tristo občanov je sledilo spominskemu opisu smrti šestih ustreljenih prednikov. Na začetku je napovedovalka nazala potek in zaprosila za tišino, saj se je vse odvijalo sred cestnega križišča, daleč okrog katerega so sicer gasilci za poldrug uro ustavili promet. Uradni začetek »enodejanke« je naznanih Moreno Weffort, predsednik kulturno zgodovinskega društva I Blaudins.

Po vojni napovedi 23. maja 1915 in prvi premikih - do prve praske je prišlo 24. maja na bregovih Idrije - je bataljon italijanskih pešakov pri Vilešu prešel 27. maja čez

Ter in se namestil v vasi. V njej so bile ženske, otroci in starejši moški. Mlajši so že kdaj bili vpoklicani v cesarsko vojsko, saj so živeli na avstrijskem državnem ozemlju. Hlevi so bili prazni in vso kmetijsko opremo je avstrijska vojska odpeljala s seboj. Poveljnik italijanske enote je bil sumničav človek, ki ga je dajala mešanica strahu, občutka dolžnosti in patriotizma. Njegove vojaške izkušnje so se oblikovali in skrotovičile v Libiji. Povod je bil sovražnika, vohune, izdajalcev in avstrijakante. Naraščanje vode v Soči in Teru, ki se tam steka vanjo, je pripisoval hudobnji prebivalcev (sic!), ne pa nevihtam v gorovju. Domneval je, da je padel v, vojaško vzeto, brezupen položaj. Zato je 29. maja ukazal nagrmaditi butare vej (fassinars), pohištvo in drugo šaro na petih cestnih vpadnicah v smeri avstrijske frontne črte, ki pa sploh ni bila branjena ali utrjena. Pred barikade je na osnovi občinskega seznama postavil 149 moških vaščanov.

Skupaj z ženskami v vasi so trepetali celo popoldne in pozno v noč, ko se je zabilo in je zagrmelo. Bližala se je nevihta. Nevrotičen italijanski častnik je nemudoma ukazal streljati v prepričanju, da se je začel sovražnikov napad. V panici streljanju je padlo pet vaščanov, nekaj vojakov je bilo ranjenih... Pravi absurd se je pripletil naslednji dan zjutraj, ko so vojaki ustavili šepavega sina občinskega tajnika in ga pregledali. V zepih je imel nekaj avstrijskih krov in listov napisanih v nemščini. Za vojno naščuvane butce je bilo dovolj, da so ga ob po-

kopališkem zidu takoj ustrelili. Na pamet jim ni prišlo, da so oni okupatorji tujega ozemlja, da so krone krajevni denar in v Vilešu nemščina uradni jezik. V visoko liričnem jeziku je vse to opisal pripovedovalec, ostali pa so določljivo prevedeni na zvočnimi in svetlobnimi učinki. Dan po dogodku so pod palačo Ghersiach (za-

Padlim so posvetili spominsko tablo

FOTO P.D.

Ločnik se bo poklonil padlim v cesarski vojski

Med parkiriščem v Ulici Bersagli in bivšo šolo Ločniku bodo v nedeljo, 14. junija, odkrili spomenik, ki je posvečen 83 domačinom, padlim v avstro-ogrski vojski v letih 1914-1918. Ob 10.30 bo maša, ob 11.45 pa svečanost. Za gradnjo spomenika so porabili 10.000 evrov, ki so jih zbrali s prispevki domačinov ter ob pomoči župnije, Fundacije Goriške hranilnice in vaške zadružne banke. V petek, 12. junija, ob 20.30 bosta v dvorani na Trgu San Giorgio spregovorila Ferruccio Tassin in Giorgio Cargnel. Slednji je raziskal usode padlih ločniških vojakov; njim je treba prijeti še štiri domačine, ki so jih Italijani ubili, ker so sumili, da gre za vohune, in šest krajanov, ki so umrli med bombardiranji. Več civilistov, zlasti otrok, je umrlo tudi v begunstvu, še posebej v Wagni in Pottendorfu.

tjo nekateri posnetki iz zasebne zbirke Monika Wefforta. Z avtorjem se je pogovarjala novogoriška zgodovinarka Petra Svoljšak, ki je seznanila udeležence s podobnim dogajanjem v Idrskem pri Kobariu. Oba dogodka sta potekala pod pokroviteljstvom občinske uprave in s podporo Zadružne kreditne banke Vileš-Starancan. (ar)

Novogoriški župan Matej Arčon je včeraj v prostorih mestne hiše sprejel dramsko igralko novogoriškega Slovenskega narodnega gledališča Tejo Glažar, dobitnico letošnje nagrade Tantadruj za živiljenjsko delo. Sprejema se je udeležila tudi vršilka dolžnosti direktorja omenjenega gledališča, Neda Rusjan Bric. Nagrado tantadruj sicer podeljujejo tri primorska gledališča - SNG Nova Gorica, Gledališče Koper in Slovensko stalno gledališče Trst. Letos sta tantadruja prejela še SSG Trst za predstavo Hlapci in igralka SNG Nova Gorica Arna Hadžialjević. (km)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 0481-531443.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU
RAMPINO, Trg Venezia 15, tel. 0481-76039.

DEŽURNA LEKARNA V MORARU
LAZZARI, Ul. Francesco Petrarca 15, tel. 0481-80335.

Gledališče

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU V NOVI GORICI: danes, 10. junija, ob 20. uri »Gospa Bovary« (Nebojša Pop Tasić). 11. in 13. junija ob 20. uri filozofska komedija »Neumnost« (Rafael Sprengelburg). 12. junija ob 20. uri plesna predstava Umetniškega društva M&N Dance Company z naslovom »Plesna generacija«. Informacije na blagajna@sng-ng.si ali po tel. 003865-3352247; več na www.sng-ng.si.

V ŠEMPETRU: v Kulturni dvorani bo v soboto, 13. junija, ob 20. uri premiera komične kriminalke Sandre Devetak »Pogrešani soprog« s ponovitvijo v nedeljo, 14. junija, ob 20. uri. Na stopu Gledališka skupina KUD Šempeter pri Gorici, prireja Kulturno umetniško društvo Šempeter. Vstopnice bodo v prodaji uro pred začetkom predstave. Predhodna rezervacija možna na info@kud-sempeter.si ali s SMS-sporočilom po tel. 00386-40353164.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 18.00 - 21.00 »Fury«.
Dvorana 2: 17.20 - 19.50 - 22.00 »Youth - La giovinezza«.
Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.10 »E' arrivata mia figlia«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.10 »San Andreas«.
Dvorana 2: 17.20 - 19.45 - 22.10 »Fury«.
Dvorana 3: 18.00 - 21.00 »La risposta è nelle stelle«.
Dvorana 4: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Le regole del caos«.
Dvorana 5: 17.20 - 19.50 »Youth - La giovinezza«; 22.00 »Pitch Perfect«.

Razstave

MUZEJ AŠD SOVODNJE v Sovodnjah je odprt vsak torek in četrtek 18.00-20.00.

V GORICI: v galeriji Mario Di Iorio v

državni knjižnici je na ogled razstava z naslovom »Vidoni. Tracce e esistenza«; do 27. junija iz ponedeljka do petka 10.30-18.30, ob sobotah 10.30-13.30.

V KRMINU: na sedežu društva Società Cormonese Austria v Ul. Matteotti 14 je na ogled razstava na temo italijanske vojaške okupacije Krmina od leta 1915 do 1917; do avgusta vsak dan 9.00-19.00.

V GORICI: v Kulturnem domu je na ogled skupinska razstava »Bolonjski pogledi - Concetti bolognesi«, na kateri sodelujejo likovni umetniki Daniele Degli Angeli iz Cesene, Ermando Guglielmi iz Malalberga (Bo), Claudio Pesci iz kraja Castel Maggiore (Bo), Sergio Pozzi iz Bologne in Mauro Filippini iz Modene; do 10. junija od ponedeljka do petka 9.30-12.00, 16.00-18.00 ter v večernih urah med prireditvami.

V GORICI: v državnih knjižnicih v Ul. Matelli je na ogled razstava fotografij »Dolgo stoletje«, ki jo je pripravilo združenje Isonzo Soča; v četrtek, 11. junija, ob 17.30 bosta Dario Stasi in Michele Di Bartolomeo vodila ogled razstave.

V GORICI: na sedežu pokrajine na Korzu Italia 55 bo v petek, 12. junija, ob 18.30 odprtje potujoče razstave z naslovom »Luoghi di pace dal fronte di sangue. Carso, Isonzo, Gorizia: cento anni fa campi di battaglia, oggi luoghi di pace e di incontro al centro dell'Europa. Un viaggio virtuale per scoprire i segreti«.

ZDRUŽENJE ANDOS iz Gorice vabi na ogled skupinske razstave članic, ki so delujejo na tečaju slikarstva pod vodstvom Rosanne Braida z naslovom »Bacche e frutti« v trgovini La Viola cioccia na Trgu Sv. Antona 3 v Gorici. Ob razstavi bodo potekala predavanja: 12. junija ob 20.30 »Bacche e frutti nell'arte«, Fulvia Zorlut.

V KRMINU: v muzeju teritorija v palači Locatelli na Trgu XXIV Maggio 22 je na ogled razstava z naslovom »Vidoni. Tracce di esistenza«; do 5. julija ob 18.30, ob sobotah in nedeljah 10.30-12.30 in 16.00-20.00, ob praznih zaprtih.

V ŠTEVERJANU: na kmetiji Aleša Komjanca na Jazbinah št. 35 so na ogled razstava »Ara Pacis Valentina Omana in obrazu Prve Svetovne Vojne« ter fotografije iz arhiva kulturnega združenja Isonzo; do konca avgusta od ponedeljka do petka 9.00-12.30, 14.00-18.00, ob sobotah in nedeljah po domeni (tel. 0481-391228).

V GORICI: v palači Coronini Cronberg je na ogled razstava »Dalla Penna d'oca alla macchina da scrivere - Guglielmo Coronini e la bella scrittura«; do 4. oktobra od srede do nedelje 10.00-13.00 in 15.00-18.00; informacije po tel. 0481-533485 ali www.dijaskidom.it

V GORIŠKEM GRADU: je na ogled razstava z naslovom »1915. L'esercito marciava. L'avanzata verso Gorizia«. Prireja Zgodovinsko raziskovalna skupina Isonzo; do 8. novembra ob po-

Kulturni vodiči

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti je v okviru programa Grundtvig Life long learning programme vključen v mednarodni projekt Kulturni vodiči, ki bo potekal do konca leta v več evropskih državah. Tokrat se bodo predstavniki šestih partnerjev iz Slovenije, Danske, Nizozemske, Madžarske in velike Britanije skupaj s prostovoljci iz teh držav zbrali na izobraževalnem seminarju v Novi Gorici. Seminar se je začel v nedeljo in bo trajal do petka; na njem bodo predstavili priročnik usposabljanja kulturnih vodičev za vključevanje ranljivih skupin v kulturno dogajanje v posameznih lokalnih skupnostih. V okviru seminarja bodo potekale delavnice in predavanja, udeleženci bodo predstavili svoje projekte in spoznali dobre prakse iz drugih držav. (km)

nedeljkih 9.30-11.30, od torka do nedelje 10.00-19.00.

Koncerti

V GORICI: v Kulturnem domu bo v petek, 12. junija, ob 20.30 »Koncert za Evropo«. Nastopili bodo Moni Ovadia, novogoriška pevka Tatjana Mihelj ter mojstra klezmer glasbe Mauro Constantini in Giorgio Parisi iz Trsta. Vstop prost z vabilom; informacije po tel. 0481-33288.

SNOVANJA 2015 v organizaciji SCGV Emil Komel: v soboto, 13. junija, ob 20. uri »Glasbo pod cerkvenim obokom«: koncert sakralnih skladb v izvedbi otroškega zboru SCGV Emil Komel in mladinskega zboru SCGV Emil Komel v cerkvi Žalostne Matere Božje na Mirenškem Gradu.

V AJDOVŠČINI: v Dvoranah prve slovenske vlade bo v nedeljo, 14. junija, ob 20.30 dobrodelni koncert skupine Katalena. Namen koncerta je zbiranje denarnih sredstev za program Neodvisno življenje hendikepiranih društva YHD. Po koncertu bo družabnost ob dobrotnah Društva gospodinj s Planinami in dobri kapljici planinskih vinjarjev. Več na www.yhd-drustvo.si.

GLASBA V VRTOV SVETEGA FRANCIŠKA v cerkvi na Kostanjevici: 16. junija ob 20. uri koncert Komornega zabora Grgar; vstop prost.

Šolske vesti

MEDNARODNI POLETNI JEZIKOVNI KAMP 2015: DC Hiša pravljič v sodelovanju z Jezikovnim centrom Poliglot iz Nove Gorice in Rogosom vabi na jezikovne počitnice v Doberdobj od 29. junija do 4. septembra. Otrokom od 4. do 13. leta ponujajo veliko zabave ter kvaliteten in pester program: jezikovne delavnice in tečaje, tematske in ustvarjalne delavnice, sproščanje v naravi, športne aktivnosti vseh vrst, glasbo in ples. Informacije: hisapravljic@gmail.com ali 334-1243766 od 18.30 do 20.30 (Martina Šolc).

PIKIN KAMP ZA OTROKE OD 4. DO 6. LETA V DIJAŠKEM DOMU: kamp ludoteke Pikanogavičke, od 29.6. do 17.7. in od 24.8. do 11.9. Program: angleščina, ples in glasba, ekskurzije, animacija, ustvarjalne dejavnosti. Urvnik od 7.45 do 13.00 ali do 15.30; s poklicnimi vzgojiteljicami, v varnem okolju, s sveže pripravljenim hrano. Cenama zelo ugodna. Vpisovanje do zasedbe mest, tel. 0481-533495. www.dijaskidom.it

KULTURNO DRUŠVO KULTURHAUS GÖRZ prireja 3. poletno delavnico »Nemščina za otroke« od 29. junija do 3. julija v župnišču v Štandrežu v treh različnih urnikih 8.30/9.00-12.00/12.30 brez kosila, 8.30/9.00-15.00/15.30 s ksilom. Po potrebi je organizirano varstvo že od 7.50; informacije po tel. 338-1672910, 338-1319344, 331-1219948 (pon.-pet.: 17.00-19.00), e-pošta: kul-

turhausgo@gmail.com in na tajništvu društva vsak petek od 16. do 17. ure v prostorih društva ISIG, Ul. Mazzini 13, 1. nadstropje; več na www.kulturhaus-go.it.

SLOVIK obvešča, da bo nov multidisciplinari program, ki je namenjen univerzitetnim študentom za leto 2015-2016 objavljen na spletni strani www.slovik.org danes, 10. junija. Prijavnice bodo zbirali na naslovu info@slovik.org do 15. septembra. Program bodo začeli izvajati 10. oktobra med »Dnevom odprtih glav«.

Izleti

44. SREČANJE OBMEJNIH PLANINSKIH DRUŠTEV bo v nedeljo, 14. junija, na Vrhu v organizaciji SPDG v sodelovanju s ŠKD Danica, z Gospodarsko zadrugo Brajda Vrh ter Jamarskim klubom Kraški krti. Planinci se bodo zbrali pred centrom Daniča ob 9.30. Od tod bosta startala dva pohoda (krajski in daljši). Sledil bo uradni del srečanja in družabnost.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da je za potovanje v Rim od 5. do 10. oktobra še nekaj razpoložljivih mest na avtobusu. Prijave čimprej na družbenem sedežu na Korzu Verdi 51/int. ob sredah od 10. do 11. ure; informacije po tel. 0481-531383 ali 0481-532092.

OBISK KOČEVSKEGA ROGA prireja Kulturni center Lojze Bratuž in Krožek Anton Gregorčič v okviru »Srečanje pod lipami« v nedeljo, 14. junija. Na programu udeležba na maši in spominski svečanosti pod vodstvom zgodovinarja Renata Podberšiča in v spremljavi umetnostnega zgodovinarja Saše Quinzija, ki bo predstavil tamkajšnje mozaike ateljeja centra Aletti, ki so jih uresničili pod vodstvom p. Marka Rupnika. Poskrbljeno bo za kosilo in za popoldanski obisk samostana in Muzeja krščanstva v Stični. Avtobus bo startal iz Gorice in se bo ustavil tudi na Opčinah. Informacije in prijave po tel. 0481-531445 od ponedeljka do petka od 8.30 do 12.30 ali na info@centerbratuz.org.

SKUPNOST DRUŽIN SONČNICA iz Gorice prireja večdnevni avtobusni izlet od 20. do 24. avgusta v deželo Apulijo; informacije in vpisovanje najkasneje do 15. junija po tel. 328-9181685 (Ana Saksida) ali tel. 0481-536807 (Katerina Ferletič).

Obvestila

AKŠD VIPAVA v sodelovanju z ZŠSDIJem organizira poletni kotalkarski kamp na Peči (Sovodnje) za otroke vrtcev od 29. junija do 3. julija med 8. in 12. uro ter za otroke in mlaide osnovnih in nižjih srednjih šol od 15. do 19. in od 22. do 26. junija med 8. in 13. uro. Informacije po tel. 333-9353134 (Elena).

OBČINA SOVODNJE obvešča, da bo davčno okence na sedežu občine, zato radi bližajočega se roka plačila davkov TASI in IMU in nudjenja informacij ter pomoči pri izračunu le teh, odprt ob naslednjih dneh in urnikih: v torem, 16. junija, od 8.30 do 10.30.

Prireditve

GORIŠKA POKRAJINA prireja ob zaključku restavtorskih del sedeža palatice na Korzu Verdi 55 v Gorici v petek, 12. junija, ob 11.30 slovensko odprtje in predstavitev del; ob 15.30 bo odprtje in vodení ogledi za občinstvo na zgodovinsko temo, ob 16.30 na umetniško temo in ob 17.30 bo ogled stanovanja, kjer je živel Franco Basaglia z družino, prisotna bo hčerka Alberta Basaglia, ki bo predstavila knjigo »Le nuove di Picasso«. Obvezna nacija za popoldanski program po tel. 335-6881247.

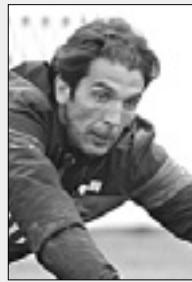
KATOLIŠKA KNJIGARNA v sodelovanju s Kulturnim domom in založbama GMD in LEG vabi v četrtek, 11. junija, ob 10. uri na kavo s knjigo »L'Isonzo« (Soča) Andree Bellaviteja in Massima Crivellarija. Pogovor z avtorjem bosta vodila Igor Komel in Jurij Paljk.

KD OTON ŽUPANČIČ iz Štandreža prireja v spomin na kulturno delavko večer v naslovom »Eldin večer« v pondeljek, 15. junija, ob 20.30 v domu Andreja Budala v Štandrežu.

V ŠTARANCANU: v dvorani Delbianco v Ul. Flli Zambon 2 bo danes, 10. junija, med 17. in 19. uro informativno srečanje v sklopu projekta »MGF - Mutilazioni Genitali Femminili« z naslovom »La salute dei migranti tra realtà e pregiudizio«.

V TRŽIČU: v občinski knjižnici v Ul. Cerniani 10 bo 11. junija ob 18. uri v sklopu »Knjižnih četrtkov« predstavitev knjige »Gorizia nella Grande Guerra« Roberta Covaza.

OBČINSKI PRAZNIK V SOVODNJAH 2015 - Junski večeri: 10. junija ob 20.30 na sedežu društva v Gabrijah predvajanje dokumentarca »Ujeta voda Anje Medved in Nadje Velušček (projekt Living fountains); 11. junija ob 20.30 v centru KŠD Danica na Vrhu zgodovinska razstava in predstavitev knjige »Vrh 1915-2015«, prireja KD Danica; 16. junija ob 20. uri na Frnazi v Rupi (v primeru slabega vremena na sedežu društva) literarni večer s pesnikom in novinarjem Jurijem Paljkom; 20. in 21. junija š

Tudi Bonaventura

COVERCIANO - Selektor italijanske nogometne zveze Antonio Conte je na treninge pred odhodom v Split na kvalifikacijsko tekmo za EP vpoklical tudi zveznega igralca Giacoma Bonaventuro (Milan). Morda bo slednji nadomestil Marca Verratti, ki je v ponedeljek po treningu zapustil igrišče z bolečinami v mečni mišici. Kapetana in vratarja Gigija Buffona (foto ANSA) pa mučijo bolečine v komolcu. Tako Verratti kot Buffon pa ne bosta zapustila Coverciana, trenirata le po prilagojenem programu.

Maradona in FIFA

BUENOS AIRES - Nekdanji argentinski nogometni zvezdnik Diego Armando Maradona po aferi v krovni zvezzi Fifi se namreč vidi v vlogi novega podpredsednika. Njegova želja je povezana z jordanskim princem Alijem binom al-Husseinom. Ta bo spet kandidiral na volitvah. Maradona se je ponudil za podpredsednika, saj meni, da bosta skupaj lahko očistila nogomet vseh slabih stvari, ki so se v krovni organizaciji nabirale dolga leta.

INTERVJU - Trener tržaške vaterpolske ekipe Pallanuoto Trieste Stefano Piccardo

Tržaška »cantera«

Od sobote ima Trst še enega prvoligaša. Gre za vaterpoliste Pallanuota Trieste, ki so si z zmago v tretji tekmi finala končnice zagotovili nastop med elito v prihodnji sezoni. Najvišja liga je v Trstu v tem športu manjkala od leta 1962, ko je mesto v zalivu zastopal Triestina nuoto (enkratni italijanski prvak, leta 1929). Med najbolj zaslužnimi za napredovanje v A1-ligo je trener tržaških vaterpolistov Stefano Piccardo, ki je prispel v Trst kot »izvedenec za napredovanja« in pričakovanja uresničil v prvem poskušku. S sotnim uspehom je zabeležil že tretje napredovanje v A1-ligo v svoji karieri, in pogovor z njim se je začel ravno z občutki po tem izjemnem uspehu: »Za nas je bila A1-liga cilj, o katerem smo govorili že prvi dan priprav, ko smo se zbrali. Dogodek pa je presegel vsa pričakovanja, saj smo občutili, da je bilo z nami tam v bazenu celo mesto in praznovanje je bilo zelo občuteno.«

Zasluženo ste napredovali. Celo sezono ste bili v domaćem bazenu nepremagani, v rednem delu ste le enkrat potegnili krajsi konec in v končnici v Bianchiju vsakič prepričljivo zmagali. Temni madež so morda edino porazi v gosteh v končnici proti nasprotnikom, ki so bili v vašem dometu.

Mislim, da smo odigrali neverjeten redni del, v katerem smo zmagali 21 od skupno 22 tekem. Imeli smo najboljši napad, drugo najboljšo obrambo, najboljšega strelnca. Podali smo se v končnico v vlogi favoritorov, čeprav je bila končnica za Trst začarana. Naleteli smo na najbolj neugodnega nasprotnika v polfinalu, saj je bil ravno dvoboj proti Catanii v resnici pravi finale. Med zadnjim četrtino trete tekme proti Catanii pa sem razumel, da bomo napredovali, saj smo zmagali, čeprav smo zaradi nekaterih izključitev igrali z zelo mlado postavo, a vseeno slavili. Na obeh gostovanjih sicer nismo igrali dovolj zbrano.

V prihodnji sezoni pa A1-liga z evropskim prvakom in 29-kratnim italijanskim prvakom Pro Reccom.

Po več kot 50 letih bomo znova videni v Trstu v vrhunski vaterpolu. Gre za zelo zahtevno prvenstvo in seveda bo za novinca cilj v prvi sezoni obstanek v ligi. Društvo pa se želi dodatno izboljšati. Gotovo potrebujemo nekaj okrepitev, vsaj tri, da si lahko obstanek zagotovimo brez pretiranega trpljenja. Na srečo je društvo zelo dobro strukturirano, tako da sem prepričan, da bodo skušali ugoditi mojim zahtevam. A1-liga stane približno 30% več kot A2-liga, če ciljaš na obstanek.

Zakaj si se lani poleti odločil za prihod v Trst?

Okolje sem vsekakor kar dobro poznal, saj sem v Trst že prej večkrat prišel kot nasprotnik in presenetila me je organizacija kluba. Obenem sta me pritegnili zgodovina in lepota mesta. Med lanskim zimom me je prizadela huda družinska izguba in želel sem spremeniti okolje. Ponudili so mi mesto trenerja reprezentance Nove Zelandije, a ko me je poklical športni vodja Brazzati sem pritekel sem, ker sem vedel, da bodo delovni pogoji odlični. In sem seveda

Trener Stefano Piccardo je v svoji karieri dosegel tri napredovanja v A1-ligo. Pred »tržaškim« se je veselil še z Imperio in s Comom. Tržaško ekipo Pallanuoto Trieste je leta 2003 ustanovil predsednik Enrico Samer. Takrat je ekipa igrala v D-ligi. Družina Samer je lastnik družbe Samer & Co. Shipping

FOTODAMJ@N

zelo zadovoljen lanske izbire. Mesto sem itak vzljubil, ker je sila podobno rojstni Genovi.

Trst ima zdaj v najvišji ligi ekipo v rokometu in vaterpolu. Obe društvi zaznamuje odlično delo z mladimi. Najbrž to ni slučaj.

Nedvonomo je 'cantera', zdaj vsi uporabljajo ta španski izraz, ker se zgledujejo po Barceloni, bistvenega pomena. Ko imaš od skupno trinajstih šest igralcev, ki so zrasli v mladinskem sektorju, je to velik uspeh, mi jih imamo celo osem. Zahvala pa gre Bergamascu in Krstoviču, ki odlično delata na mladinskih ravnih. Brez njiju bi sam težko kaj naredil.

Kakšno pa je trenutno zdravstveno stanje vaterpola v evropskem in svetovnem merilu?

Ne bi želel biti preveč negativen in drastičen, a vaterpolo ne doživlja pozitivnih trenutkov. V Italiji zanimanje za ta šport upada, ker imamo dominantno ekipo, Pro Recco, ki je že deseto leto zaporez zmagal prvenstvo. Z ekonomsko vidika jim nihče ni kos, tako da ostali ne investirajo več in zgodovinske ekipе kot Savona in Posillipo so omejili investicije, druge celo izginjajo. Tudi število gledalcev pada, ker nikogar ne zanima prvenstvo, kjer je zmagovalec že znan. Nekateri odločijo igrati z domaćimi silami in pomlajujejo ekipе, a mladi morajo rasti v A2-ligi, medtem ko bi morala biti A1-liga špica, kjer nastopajo najboljši, kamor vabič tudi najboljše tujce. Raje prvenstvo z osmimi ekipami, neke vrste superlige, kot pa širitev iz sedanjih dvanajstih (enajstih po odpovedi Coma, op.p.) na štirinajst, kot zahtevajo nekateri. Tudi drugod situacija ni veliko boljša. Najboljše evropsko prvenstvo je tako postalo madžarsko, a če bomo nadaljevali po tej poti vaterpolo resnično tvega tudi svoje mesto med olimpijskimi panogami, kar bi bilo pogumno. Bistvenega pomena postane Azija in če je rešitev igranje v 25-metrskih bazenih, naj se v to smer spremeni pravilnik.

Celo tako črnogled ste?

Da. Denarja je vedno manj, države, ki prevladujejo pa so ene in iste. Italija, Madžarska, Srbija, Hrvaška, Črna Gora, občasno Španija ali ZDA. Ko ne bi razpadla Jugoslavija bi imeli štiri države. 25-metrski bazeni pa so veliko bolj razširjeni okoli po svetu in bi obenem zagotovili, da bi bila igra še bolj privlačna.

Torej je prihod Trsta med elito kisik za gibanje v težavah?

Nedvonomo. Tudi nas je presenetil tak odziv. Privabili smo 6000 gledalcev v štirih tekmaх, kar je za naš šport res precejšnje število. Odziv Trsta je bil enkraten, kar je tudi posledica »tržaškosti« ekipe, kjer je kar 8/13 ekipe rojenih v Trstu. Za italijansko gibanje je itak pomembno, da se privabi nova središča, drugače smo vedno omejeni na Ligurijo in Neapelj. (I.F.)

Kazahstanci stavijo na naravni sneg, Kitajci na izkušnje

LOZANA - Na zasedanju izvrsnega odbora krovne olimpijske organizacije v Lozani sta se včeraj za izvedbo zimskih olimpijskih iger leta 2022 predstavila kazahstanski Almaty in kitajski Peking dva kandidata. Odločitev bo prireditelju bo padla konec julija. Poudarki Kazahstancov so bili prikaz Alamatya kot zimskošportnega središča, ponujajo pa tekmovanja na naravnem snegu. Kot glavno pomanjkljivost so opazovalci našli pomanjkanje izkušenj, saj doslej ta država ni imela velikih športnih tekmovanj, ter morebitne težave pri nastanitvah. Kitajci pa so poudarili izkušnje z izvedbo poletnih iger leta 2008, 300 milijonov potencialnih zimskih športnih navijačev in zmožnost hitrega ustvarjanja umetnega snega. Pekinski minusi so onesnaženost, oddaljenost med posameznimi načrtovanimi središči izven Pekinga ter strah, da ne bodo mogli zagotoviti dovolj umetnega snega na visokogorskih prioritčih.

PO BAKUJU ŠE RAZLIČICA - Vse večja protiutež evropskim igram v Bakuju postaja tekmovanje European Sports Championships, ki bo premiero doživel med 25. julijem in 12. avgustom 2018 v Glasgow. V Glasgow se bodo na evropskih prvenstvih istočasno zbrali plavalci, veslači, kolesarji na stezi, triatlonci, golfisti, včeraj pa so se pridružili še telovadci.

NOGOMET - Mednarodni turnir Zarja 2015 za kategoriji U13 in U11

Želja po kakovosti

Poleg Zarje/Brega, Krasa in Sovodenj bodo v kategoriji začetnikov igrali še Olimpija, Domžale, Koper in Gorica

nir namenjen cicibanom. Od 10.30 do 15.30 se bodo med seboj pomerile ekipе naših društev: Zarja, Breg, Kras, Primorje, Breg in Sovodenje.

»Želja društva je, da bi v prihodnje še razširili izbor ekip in medse privabil klube iz Avstrije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine ter Madžarske. Morda že prihodnje leto,« je na koncu določil predsednik Kralj. (jng)

SPORED - Petek: 16.00 Zarja - Jadran in Kras - Roianese; 16.45 Gorica - Sovodenje, Ajdovščina - Cgs; 17.30 Olimpija - San Giovanni, Domžale - Koper; 18.15 Zarja - Gorica, Kras - Ajdovščina; 19.00 Jadran - Olimpija, Borovnica - Domžale, Cgs - Koper.

Sobota: 10.30 Zarja - Sovodenje, Kras - Cgs; 11.15 Jadran - San Giovanni, Roianese - Koper; 12.00 Gorica - Olimpija, Ajdovščina - Domžale; 14.30 Zarja - Olimpija, Kras - Domžale; 15.15 Gorica - San Giovanni, Ajdovščina - Koper; 16.00 Jadran - Sovodenje, Borovnica - Cgs;

16.45 Zarja - San Giovanni, Kras - Koper; 17.30 Sovodenje - Olimpija, Cgs - Domžale; 18.15 Jadran - Gorica, Borovnica - Ajdovščina.

Nedelja: polfinalne in finalne tekme od 10.00 do 15.30.

Skupno bo na turnirju 42 tekem. Vsaka tekma pa bo trajala dva polčasa po 15 minut. V nedeljo bo v Bazovici turi tur-

ZSŠDI - Jutri pri Sireni v Barkovljah

Športni aperitiv

Predstavili bodo zgoščenko Skupaj zmoremo in novega ambasadorja ZSŠDI Mitjo Emilija

Šumjenje valov. Sončni zaton. Prijeten morski zrak. Lokacija je odlična. Jutrišnji Športni aperitiv (letošnja novost), ki ga organizira Združenje slovenskih športnih društev v Italiji (ZSŠDI) na sedežu TPK Sirena v Barkovljah pri Trstu, bo simbolično nakazal konec sezone. »Pravzaprav se športna sezona nadaljuje tudi v poletnih mesecih. Za nekatere, predvsem jadralce, pa tudi druge, bodo prihajajoči poletni meseci predstavljal višek sezone. Športni aperitiv je novost. Zarj smo se odločili, da bi pred počitnicami nazdravili s predstavniki vseh naših 57 društev in jim hkrati nekaj podarili,« je obrazložil predsednik krovne športne organizacije Ivan Peterlin in nadaljeval: »Na večeru, ki ga bo vodil Evgen Ban, bo-

mo društvo in našim športnikom razdelili zgoščenko Skupaj zmoremo, ki smo jo snemali v prostorih tržaškega sedeža Rai (v sodelovanju z Radiom Trst A). V njej boste lahko poslušali hite iz letosne Prešernove proslave, ki smo jo prvič v Kulturnem domu organizirali športniki oziroma ZSŠDI. Z nami bodo tudi pevci in pevki, ki so sodelovali pri oblikovanju zgoščenke. Skratka, obeta se prijeten, sproščen večer.«

Pri Sireni bodo jutri predstavili tudi novega ambasadora ZSŠDI Mitjo Emilija. »Proseškega motociklista nismo izbrali naključno. Pred časom nam je Mitja napisal pismo in se ponudil, da bi na svojih kombinezonih natisnil logotip ZSŠDI in nam tako omogočil, da smo še bolj vidni ter razpoznavni. Ko sem

prejel v roke pismo, sem po-klical Mitjo in sva se že naslednji dan se-stala na Prosešku. Hitro sva našla skupni jezik ter se dogovorila za sodelovanje. Mitja, ki sicer izhaja iz nekoliko manj poznanih mo-to-sportov, bo tako tudi naš ambasador slovenskega športa v Italiji,« je še povedal Peterlin in dodal, da bo prisotne čakalo še dodatno presenečenje. Katero? »Ne bom povedal. V četrtek (jutri op. av.) pridi-te ob 19.30 na sedež Sirene.« (jng)

MITJA GUSTINI
Priskočil
je na pomoč
društvu ...

KOŠARKA - Samuel Zidarič iz Prečnika na preglednih treningih pri Pallacanestru Trieste

Šest dni na teden v telovadnici

Z Zidaričem so med sezono v mladinskih ekipah projekta Team 98 trenirala tudi Aleksander Daneu in Simon Cettolo

Potem ko so pri Pallacanestro Trieste predstavili abonmajsko kampanijo in tudi uradno potrdili trenerja Eugenia Dalmassona, je tehnični štab že na delu pred naslednjem sezono. Že drugi teden zapored trenirajo v telovadnici v ulici Locchi najperspektivnejši mladi košarkarji iz Trsta in ne samo. Med njimi je tudi **Samuel Zidarič**, jadranovec (letnik 1998), ki je sicer že tretjo sezono vključen v projekt Team 98, ki deluje pod okriljem Baske-Trieste (satelitski klub prvoligaša Pallacanestro Trieste). »Ob meni trenira še pet mojih soigralcev (Venturini, Ferraro, Murabito in Forza) ter štirje mladi iz Azzurre. Treniramo vsak dan, v glavnem pa pilimo različne taktične sheme,« je pojasnil Samuel, dijak znanstvenega liceja Prešeren. To so v bistvu pregledni treningi, kjer Dalmasson preverja mlade, ki bi lahko prišli v poštev v naslednji sezoni. Od ponedeljka trenirata na Ul. Locchi tudi 20-letni Lorenzo Baldasso iz Turina (Pms Torino, lani pri Materi) in 22-letni Hrvat Armin Marić, ki je lani igral v Mantovi.

Zidarič upa, da bo tudi letos dobil zaupanje Dalmassona in bo torej vključen v trenažni proces članske ekipe Pallacanestro Trieste. Lani je bil tudi na spisku razpoložljivih igralcev, s tem da je na klopi sedel samo enkrat. Kaj več sta mu preprečili tudi poškodbi gležnjev, zaradi česar je izpustil veliko tekem tudi v mladinskih kategorijah. Med okrevanjem je sicer formo skušal ohranjati s pomočjo kondičskega trenerja, tako da je klub vsemu v tem letu napredoval fizično, sam opaža na predek tudi v obrambi, pri metu in vzdržljivosti. Pregledni treningi se bodo po vsej verjetnosti končali ta teden. V klubu napovedujejo, da bo trener Dalmasson najbrž izbral vsaj dva »domača« igralca, ki se bosta redno vključevala v trenažni proces ekip.

Zidarič je v ekipi Team 98 (pod vodstvom Stefana Comuzza) treniral še dve mači jadranovcem **Aleksandrom Daneuem** s Kontovelom in **Simonom Cettolom** iz Mavrhinj (oba letnik 1998). Daneu in Cettolo sta med sezono trenirala tudi s člansko ekipo Jadrana; Daneu je zbral tudi en nastop v B-ligi, vsi trije pa so s tržaško ekipo pod nazivom Pall. Trieste 2004 nastopali v državnem prvenstvu U17 in prvenstvu U19 elite. Ekipa, v kateri redno trenirajo tudi Videmčanina in Gorican, se je izkazala predvsem pri devetnajstletnikih, kjer je osvojila visoko 3. mesto (mladinci Jadrana so bili sedmi), čeprav so merili moči tudi z dve leti starejšimi košarkarji. Več so pričakovali od prvenstva U17: po rednem delu so osvojili 2. mesto, v meddeželnih fazi pa so ostali praznih rok (na koncu so bili 5.). »V tem delu smo igrali tudi proti milanskemu Armaniju, Bielli in Reggiani .. predvsem igralci Armania so bili fizično res izstopali, z ostalimi pa smo se kosali. Nismo izgubili visoko razliko, saj smo dobro igrali prve tri četrtine, odločilni za poraze pa je bil vedno zad-

Samuel Zidarič
(drugi z desne)
na preglednih
treningih

FOTODAMJ@N

nji del,« je pojasnil Cettolo. Z Daneuom sta napredovala predvsem v tehniki in fizično. Režim treningov pri Team 98 je bil kar naporen: igralci so preživeli v telovadnici šest dni (štirje treningi in dve tekmi) skozi celo sezono. Cettolo in Daneu pa sta še največ dvakrat tedensko trenirala tudi s člansko ekipo Jadrana. »Bilo je kar naporno, vendar rezultati so vidni,« je vsekakor zadovoljen Daneu, ki s Cettolom in ostalimi soigralci do konca junija pili fizično moč z utežmi.

Vsi trije bodo v naslednji sezoni še del projekta Team 98: »Izrazili smo željo, da bi se projekt nadaljeval še eno sezono. Naštopali bomo v prvenstvu U18,« je napovedal Daneu. Vsi pa si bodo morali poiskati tudi člansko ekipo. Daneu (visoko krilo) in Cettolo (krilo) naj bi prišla v poštev pri Pallacanestro Trieste, nam je povedal, bi tudi on izbiral med Jadrantom in Sokolom. (vs)

A. Daneu in S. Cettolo

SLOSPORT.ORG

(Kontovel ali Sokol v D-ligi). Prav tako vebla za Samuela Zidariča (krilo-branilec): če ne bo prišel v poštev pri Pallacanestro Trieste, nam je povedal, bi tudi on izbiral med Jadrantom in Sokolom. (vs)

KOŠARKA - Nova imena prvenstev

Odslej C-liga gold in C-liga silver

Jadrani (če se bo do 15. julija vpisal v ligo) bo v naslednji sezoni igral v C-ligi gold, Breg in Bor Radenska pa v C-ligi silver. Košarkska zveza se je v najnovješem pravilniku odločila za nova naziva, pa čeprav v bistvu velikih razlik v ligah ne bo.

V C-ligi gold (državni C-ligi) bo 8 skupin: Jadrani naj bi bil vključen v skupino s 14 ekipami (ali največ 16 ekipami) iz Veneta in Tridentinskega, dve skupini po 16 ekip bosta v Lombardiji, po ena skupina po 14 še v Emiliji Romagni, Laciju in Piemantu/Dolini Aoste. V ostalih deželah, kjer ne premorejo zadostnega števila ekip, pa bo le skupna C-liga. C-liga gold bo enakovredna nekdani državni C-ligi, s tem da bo koordinacija prvenstva slonena kot že lani na deželnih zvezah. V B-ligo bodo napredovali zmagovalci vseh skupin,

koliko ekip po izpadlo v nižjo ligo in podrobnejši potek prvenstva pa še ni znan, saj bodo za vsako skupino izdale pravilnik deželne zveze (za Triveneto najbrž Veneto). C-liga silver pa bo še naprej deželnega značaja, potek in celoten pravilnik pa mora prav tako še izdati deželna zveza.

V primerjavi z lani se stroški za C-ligo gold niso povisili, višje pa bodo odškodnine NAS za igralce. V C-ligi gold bodo morali klubi za igralca, ki ne izhaja iz domačega zelnika, odštetiti 2.500 evrov (lani 2.000), v C-ligi silver pa 1.250 evrov (lani 1.200).

Klubi predvidevajo, da bo pravilnik dovolil tudi v C-ligi gold vključitev vsaj enega tujca (kot lani), možno pa je tudi, da bi se steklo možnih vključitev povišalo. (vs)

ODOBJKA - U13

Val Arcobaleno v finalu brez zmage

V nedeljo je bil v Červinjanu deželni finalni tekmi v ženski kategoriji under 13, na katerem je nastopila tudi ekipa Val Arcobaleno. Deželni prvak je postal ekipa Coselli iz Trsta, ki je po premoči v pokrajinskem prvenstvu, dokazala, da nima enakovrednih nasprotnikov niti na deželni ravni. V polfinalu se je Val pomeril z videmško ekipo Rizzi Volley in klonil z izidom 2:0 (-20, -13). Ekipi sta si bili v prvem setu enakovredni do izenačenja pri 20. točki. Nato je Val zagrešil tri osnovne napake, ki so nasprotnicam omogočile osvojitev niza. Drugi niz so Goricanke začele slabše, koncentracija je padla in Rizziju se niso znale več uspešno upirati. V drugem polfinalu se je izkazal tržaški Coselli, ki je prav tako z gladkim izidom premagal ekipo Assio Fiume Veneto. V tekmi za tretje mesto je Val zaigral proti Fiume Venetu. Nasprotnice so bile bolj uigrane, Val se jim je sicer dobro upiral, na koncu pa je le moral priznati njihovo premoč. »Z nastopom svojih igralk sem zadovoljen, mogoče bi lahko osvojili vsaj en set. Škoda, vendar nič ne de. Pojavilo si zaslujilo vse punce, saj so se lepo borile,« je bil objektiven trener Rok Magajne. (stc)

Finale: Rizzi Volley – Coselli 0:2 (21:25, 18:25); **Tekma za 3. mesto:** Val Arcobaleno – Assio Fiume Veneto 0:2 (19:25, 17:25). Val Arcobaleno: Cotic, Piva, Paulin, Ceresatto, Tomsic, Balta, Kovac, Battistel, Birri, T. in V. Hlede, Ferfoglia; trener: Magajne.

Arcobaleno Mavrica na 1. mestu brez poraza

V soboto se je odvijala v športni palači v Krmnju sklepna faza gorškega pokrajinskega prvenstva under 12. Mešana ekipa Arcobaleno Mavrica je v finalni tekmi za končno prvo mesto z izidom 2:0 (-17, -12) gladko premagala Estvolley in tako ubranila prvo mesto iz rednega dela. Trener Rok Magajne je bil seveda zadovoljen: »Finalna tekma je šla po planu, saj smo doslej zmagali vse tekme – izgubili nismo niti enega seta. Potrdili smo svojo premoč iz rednega dela.« Ekipa Arcobaleno Mavrica je bila neporazena na skupno 16 tekmah in je osvojila vseh 46 odigranih setov v teku prvenstva. (stc)

V letih, ko je nastopal za dolinsko Breg, je na modrem dressu imel zasito številko 7, ki je običajno pripadala krilu, v tem primeru desnemu. Ta vloga je deloma garaška, deloma ustvarjalna, je pa bistvena za uspeh moštva v napadu. Mitja Gustini se je po zaključku kariere na zelenici preselil k bazovski Zarji, kjer je kot član odbora poverjen za tajnika, pravzaprav je bil 43-letni Gustini nekoliko poluradno »krščen« kot odgovorni za delovanje mladinskega sektorja in sodelovanja z Bregom. Podobno kot krilo na nogometnem igrišču je njegovo delo v uradu v bazovskem športnem središču bistvenega pomena: »Veliko je tajniškega dela. Včasih se mi zaradi papirjev skoraj meša, res jih veliko, raje pripravljam manjše igrišča za mladinske ekipe in nastavljam manjše vrata, poskrbim, da ne bodo žejni, na razpolago pa sem vse staršem za katerikoli informacijo. Ob tem še spremjam ekipe. Skratka še skrkat tedensko redno posvečam društvu ali pa sem fizično prisoten ob igriščih v Bazovici.«

Veliko je takih, ki se glasno pritožujejo nad športno birokracijo. Gustini je primer pa je še toliko bolj zanimiv, ker se pogosto srečuje z zamudno registracijo otrok s slovenskim državljanstvom: »Federacija je pri tem zelo stroga, rekel pa bi lahko celo tečna. Pri nas nastopa nekaj otrok iz Slovenije, če pa želijo biti redno registrirani, morejo starši predložiti ne samo rojstni list in potrdilo od družinskih sestav, temveč še potrdilo, da otrok ni bil nikoli registriran v Sloveniji in kar je največji absurd: razdaljo bivališča otroka od športnega igrišča.«

Veliko časa pa gre še za prevajanje ostalih dokumentov. Poleg tega pa zahajam tudi na kvesturo, kjer urejam posebna dovoljenja za prevoz otrok brez spremstva staršev,« pravi Gustini, ki pa se je na takoj uradniško delo privadol in jo že obvlada veliko boljše in hitreje.

Vadba je torej nujna tudi za pisanisko mizo. Pravi nogometni navdušenec pa se bo težko privadol na občutke, včasih pozitivne čustva, kih lahko daje na splošno šport, še več pa delo z otroki: »Sam sem vprašal Zarjine odbornike, ali potrebujejo pomoč, tako da sem si sam po sebi kriv, če sem zdaj toliko vprezen, vendar mi je delo z otroki zadoščenje. Na tekmi turnirja NK Kras so naši začetniki U12 prejšnji konec tedna v finalu za 5. mesto zgubili z 0:3, nato so poskrbeli za neverjetni preobrat s končnim 7:3 in moram povedati, da me je ta uspeh res ganil, ker so dokazali zagrizenost in neverjetno željo po zmagi.« (mar)

ISLAMSKA DRŽAVA - Leto dni po začetku bliskovite ofenzive v Iraku

Kljub nekaterim porazom džihadisti še vedno močni

BAGDAD - Mineva leto dni, odkar so džihadisti Islamske države sprožili brutalno ofenzivo in zavzeli kar tretjino iraškega ozemlja ter nato na osvojeni zemlji v Iraku in sosednji Siriji razglasili kalifat. Čeprav koalicija držav z ZDA na čelu že deset mesecev z letali obstreljuje cilje IS, ta še naprej pobjija in uničuje neprecenljivo kulturno dediščino.

Kljub nekaterim porazom IS ostaja močna

Džihadisti so bili sicer pregnani z dočenimi območji v Iraku, a kljub letu dni bojev in kar 4000 letalskim napadom mednarodne koalicije v njihovih rokah ostaja velik del zahoda države. Še bolj so se utrdili v od vojne opustošeni Siriji. V Washingtonu so se nedavno pohvalili, da je bilo v napadih koalicije ubitih že 10.000 skrajnežev, a ti očitno še hitreje rekrutirajo nove borce, mnoge iz zahodnih držav, odlični pa so tudi pri nabiranju denarja.

Kot piše britanski Telegraph, se je moral IS v minulih mesecih pred letali zahodne koalicije in napadi šiitskih milic resa umakniti iz več krajev v Iraku, a večinoma gre za "majhne in težko izbojevane poraze", ki niso načeli njene sposobnosti, da zmaguje ter širi strah v arabskem in tudi zahodnem svetu. Krvava, več kot štiri leta trajajoča državljanjska vojna v Siriji je služila kot nekakšen inkubator in vadiče za IS, njen vzpon pa je dodatno omogočil nezadovoljstvo iraških sunitonov, ki so šiitski vladi v Bagdadu očitali, da jih marginalizira in zatira.

»Osnovni razlogi za vzpon IS ostajajo. In to pomeni, da bo IS ostala, od tu in tam jo bodo morda občasno pregnali, a še vedno bo v nacionalnem krvnem obotoku, kot septična okužba,« je za francosko tiskovno agencijo AFP ocenil Patrick Skinner iz družbe za varnostno obveščevalne dejavnosti Soufan Group, sicer nekdanji uslužbenec ameriške Cie v Iraku in Afganistanu.

Po bliskoviti ofenzivi glavnino boja proti IS prevzele šiitske milice

V noči na 9. junij lani je IS sprožila bliskovito ofenzivo v provinci Anbar na severu Iraka in v manj kot 24 urah zavzela Mosul, drugo največje mesto v državi. Dva dni zatem je padel Tikrit, prestolnica province Saladin. IS je hitro napredovala proti jugu in se nevarno približala Bagdadu. Čeprav je bila vojska številčno v veliki premoči, je bolj ali manj le bežala. Sčasoma so se iraške sile - ne le vojska, ampak predvsem šiitske milice in tudi kurdske plemene, ki so sicer na čelu boja proti IS v Siriji - vendorle uspele organizirati in po-

Samooklicani kalif Islamske države Abu Bakr al Baghadi

časa pred islamom so med drugim izvedli v muzeju in Mosulu in v antičnih Nimrudu in Hatri ter v več sirskih mestih.

Žrtev džihadistov tudi iraški suniti

V minulem letu so se drastično spremenile meje in demografska slika Iraka. Ko je IS napredovala in so varnostne sile bežale, so nastali vakuum izkoristile sile iraške avtonomne regije Kurdistan. Zavzele so več spornih območij in tako izpolnile svoje dolgoletne ozemeljske cilje. Oblasti v Bagdadu si bodo ta območja le težko priborile nazaj.

Obenem je prišlo do razseljevanja ogromnih razsežnosti, saj je z domov od začetka lanskega leta zbežalo že skoraj tri milijone ljudi. V veliki meri gre za sunite, ki v strahu pred IS bežijo na območja, ki so v rokah Kurдов ali šiitov. Sunitska manjšina, ki se je že takoj ali takoj vse od strmoglavljenja Sadama Huseina počutila zatirano, je tako v veliki meri postala ujetnica med eni strani IS in na drugi strani šiitskimi milicami ter plačuje za grehe skrajnežev.

Šiitske milice sunitom pogosto ne dovolijo vrnitve na domove, s katerih so zbežali v strahu pred IS, češ da to ni mogče, ker bi se tja skupaj z njimi vrnili skrajneži. Poleg tega pripadniki milic pogosto sodelujejo pri plenjenju sunitskih domov in trgovin. Sektaštvu se s tem še dodatno krepi, to pa na koncu koristi džihadistom.

Jasna Vrečko/STA

SIRIJA - Od I. 2011
V konfliktu ubitih več kot 230.000 ljudi

DAMASK - V konfliktu v Siriji je od njegovega izbruba leta 2011 umrlo že več kot 230.000 ljudi, med katerimi je skoraj 11.500 otrok, je sporočila nevladna organizacija Sirski observatorij za človekove pravice. Vsega skupaj so s pomočjo široke mreže aktivistov, borcev in zdravnikov v organizaciji s sedežem v Londonu našeli 230.618 smrtnih žrtev. Med njimi je približno 69.500 civilistov, od tega nekaj manj kot 11.500 otrok in 7300 žensk.

Večina ubitih prihaja iz vrst borcev na obeh straneh. Med mrtvimi je nekaj več kot 49.000 pripadnikov režimskih sil in približno 36.500 borcev iz vrst preostalih vlad zvestih sil. Med njimi je večina pripadnikov lokalnih milic, pa tudi nekaj več kot 800 pripadnikov libanonskega Hezbollaha in 3000 šiitskih borcev iz drugih držav. Med uporniki, sirskimi džihadisti in kurdskimi borgi, je obervatorij našel nekaj več kot 41.000 smrtnih žrtev. Protirežimskih tujih borcev, od tega večinoma džihadistov, je umrlo nekaj več kot 31.000.

Dobrih 3000 žrtev konflikta ostaja neidentificiranih. Poleg tega bilanca smrtnih žrtev ne vključuje približno 20.000 ljudi, ki so izginili po arietacijah, 9000 ljudi v vladnem pridržanju in najmanj 4000 ljudi v ujetništvu Islamske države. Še na tisoči ljudi je po navedbah obervatorija po sponadih izginilo, zaradi česar ocenjujejo, da je dejanski davek, ki ga je v človeških življenjih terjal konflikt v Siriji, višji za več deset tisoč.

LIBIJA - S posredovanjem odpolana ZN Bernardina Leona

Sprt strani začeli nova mirovna pogajanja

RABAT - Sprti strani v Libiji sta v ponedeljek zvečer začeli nova mirovna pogajanja, katerih cilj je oblikovanje vladne narodne enotnosti. V luči svaril pred nadaljnjo krepitvijo vpliva Islamske države zaradi kaotičnih razmer v državi si odposlanec ZN Bernardino Leon prizadeva za dogovor še pred začetkom muslimanskega svetega meseca ramadan 17. junija. »Pred vami leži edinstvena priložnost, da svojo državo obvarujete pred dolgotrajnim konfliktom in brezkončnim začaranim krogom nasilja,« je udeležencem pogajanj v maroškem mestu Skhirat dejal Leon.

Na poganjajih sodelujejo pred-

stavniki dveh parlamentov v Libiji - mednarodno priznanega iz Tobruka in parlamenta s podporo islamistov iz Tripolija. Tриje predhodni krogi pogajanj niso prinesli dogovora. Tokrat je pred pogajalskimi stranmi nov osnutek dogovora, ki predvideva končanje konfliktu. Misija ZN v Libiji je prepričana, da bo tokratni krog odločilen.

Kot je včeraj povedal Leon, so sprtim stranem razdelili osnutek dogovora in odziv je bil "pozitiven", iz pogovorov pa veje "optimistično vzdružje". Opozoril je sicer, da brez podpore oboroženih skupin v Libiji noben dogovor ne more zagotoviti miru. »Varnostni tir je

pomemben. Potrebujemo trdno podporo s strani oboroženih formacij (...) Brez te podpore nam ne bo uspelo,« je dejal.

V zadnjem času z vseh strani načašča pritisk za dosego dogovora. K temu so v nedeljo na srečanju pozvali predstavniki Alžirije, Egipta in Italije, nazadnje pa so razmere v Libiji posebej izpostavili tudi voditelji skupine G7 na srečanju v Nemčiji. Libijski voditelji morajo po njihovem prepričanju izkoristiti priložnost za oblikovanje vlade narodne enotnosti. Ta bi lahko državo popeljala iz krize in kaosa, v katerih se je Libija znašla po strmoglavljenju diktatorja Moamerja Gadafija pred štirimi leti.

SREDOZEMLJE - Po podatkih Visokega komisariata ZN za begunce

Letos že 100.000 migrantov

V zadnjem času se stopnjuje pritisk s turške obale na grške otoke na Egejskem morju

ŽENEVA - V Evropo je letos prek Sredozemskega morja prispele že 103.000 migrantov, so včeraj sporočili Združeni narodi. Visoki komisariat ZN za begunce (UNHCR) bo v odziv na to »dramatično povečanje« v številu prihodov okreplil svojo prisotnost v Italiji in Grčiji. Po podatkih visokega komisariata je 54.000 migrantov od začetka leta prispele v Italijo, 48.000 v Grčijo, še 920 pa v Španijo in 91 na Malto. V nesrečah razmanjih plovil je poleg tega umrlo več kot 1800 migrantov.

V odziv na dramatično povečanje števila beguncov in migrantov, ki prek morja prihajajo v Evropo, UNHCR v Grčiji in na jugu Italije krepi svojo pri-

sotnost, je novinarjem v Ženevi včeraj dejal njegov tiskovni predstavnik Adrian Edwards. Posebno zaskrbljenost je izrazil glede večanja števila tistih, ki prispejo v Grčijo. Tja je lani v celotnem letu po podatkih Mednarodne organizacije za migracije (IOM) prispele 34.000 migrantov.

V zadnjem času se je še posebej počelo število migrantov, ki poskušajo s turške obale doseči grške otoke v Egejskem morju. Otoki dnevno sprejmejo v povprečju po 600 migrantov, ki po večini bežijo iz Sirije, Afganistana in Iraka. Približno polovica jih pristane na Lezbosu, je dejal Edwards. UNHCR po njegovih besedah poziva k nujni okrepitevi tako osebja kot drugih virov državnih služb in

civilnodružbenih organizacij, ki se v Grčiji ukvarjajo s sprejemom beguncov.

Grška obalna straža je samo v zadnjih treh dneh v Egejskem morju prestregla več kot 4000 migrantov. Razmere so po poročanju lokalnih medijev na območju dramatične. Sodelavci humanitarnih organizacij naj bi bili izčrpani, begunci pa morajo v številnih primerih spašati na prostem. Oblasti naj navala beguncov ne bi mogle ustaviti. Tihotapci ljudi migrante pripeljejo neposredno v pristanišča, je dejal predstavnik obalne straže na otoku Ios. Samo maja je po navedbah župana na Iosu Manolisa Vurnusa na otok prispele 3400 migrantov. Vsi želijo naprej v Pirej in nato v zahodno Evropo.

Ladja vojne mornarice Vega je v Crotoneju izkrcala 610 beguncev

ANSA

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.10 TDD predstavlja **20.30** Deželni Tv dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina Estate **10.30** Effetto Estate **11.30** Mezzogiorno Italiano **12.25** Serija: Don Matteo **14.05** 16.40 Estate in diretta **17.40** Nad.: Che Dio ci aiuti **18.50** Igra: Reazione a catena **20.30** TechneTecheTè **21.20** Nad.: Velvet **22.50** Top – Tutto quanto fa tendenza **23.40** Roberto Beigni: Tutto Dante

RAI2

6.00 Nad.: Lena **7.00** Nad.: Streghe **7.40** Nad.: Il tocco di un angelo **8.25** Serija: Il nostro amico Charly **9.50** 13.30 Rubrike **10.50** Cronache animali **11.20** Serija: Il nostro amico Kalle **12.10** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** 17.45, 18.15, 20.30, 23.35 Dnevnik in vreme **14.00** Detto fatto **15.30** Serija: Ghost Whisperer **16.15** Serija: Cold Case **18.00** Sport **18.45** Serija: Il commissario Rex **21.00** LOL **21.10** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **22.00** Serija: Scorpion

RAI3

6.30 Rassegna Stampa **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Reciproca imitazione **10.15** Film: Ladro lui, ladra lei (kom.) **11.55** 14.00, 18.55, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** The Cooking Show – Il mondo in un piatto **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.15** Nad.: Terra Nostra **16.00** Film: La locandiera (kom.) **17.45** Dok.: Geo **20.00** Blob

20.10 Serija: Kebab for Breakfast **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto?

RAI4

11.50 Heroes **12.30** 19.05 Doctor Who **13.30** The Collector **14.20** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **14.25** 90210 **15.05** Heartland **15.50** The Lost World **16.40** Andromeda **17.30** Novice **17.35** Top Secret **20.10** Star Trek Enterprise **21.15** Dominion

22.55 Film: Silent Hill (horor)

RAIS

14.05 Le Alpi viste dal cielo **15.00** Wild Italy **15.50** Film: Anima persa (dram.) **17.35** Scaramouche Scaramouche **17.50** Novice **17.55** Memo – L'agenda culturale **18.25** Grattacieli d'autore **18.50** Una città, tre imperi **19.50** Art of Paesi Bassi **20.45** Passepartout **21.15** I buongustai dell'arte **22.20** Nello studio di Mondrian **23.20** David Leterman Show

RAI MOVIE

13.15 Film: Il grande Jake (western, '71) **15.10** Film: Corsari (pust., '95) **17.15** Novice **17.20** Film: Urban Cowboy (western, '80, i. J. Travolta) **19.40** Film: Fantozzi subisce ancora (kom., It., '83, i. P. Villaggio) **21.15** Film: La verità è che non gli piaci abbastanza (rom., '09, i. S. Johansson, J. Aniston) **23.20** Film: In cerca di Mr. Goodbar (dram., '77, i. D. Keaton)

RAI PREMIUM

10.55 Nad.: Un posto al sole **12.00** 0.05 Nad.: Chiamata d'emergenza **12.50** Nad.: Terapia d'urgenza **13.45** 19.25 Nad.: Terra Nostra **14.30** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **14.35** Film: Senza scampo (dram.) **16.15** The Cooking Show – Il mondo in un piatto **16.45** Nad.: Tutti pazzi per amore **17.45** Novice **17.50** Nad.: Batticuore **18.35** Nad.: La signora in rosa **20.20** Nad.: Provaci ancora prof! **21.20** Made in Sud

RETE4

6.40 Serija: Miami Vice **8.45** Nad.: Cuore ribelle **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Rubrika: Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto 21 **16.35** Ieri e oggi in Tv **16.50** Film: Il colombiano (det.) **19.30** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Dalla vostra parte **21.15** Film: I mostri oggi (kom., It., '09) **23.30** Film: I mostri (kom., '63)

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Film: Chateau Meroux – Il vino della vita (rom.) **16.10** Nad.: Il segreto **17.00** Pomeriggio Cinque **18.45** Caduta libera **20.40** Paperissima Sprint – Estate

21.10 Film: Unknown – Senza identità (dram., '11, i. L. Neeson) **23.30** Matrix

ITALIA1

6.55 Serija: The Middle **7.40** Risanke in otroške oddaje **9.30** Nad.: Smallville **11.25** Serija: Chuck **12.25** 18.30 Dnevnik, vreme in prometne informacije **13.00** Sport **13.45** Nan.: One Piece **14.10** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: American Dad! **15.00** Nan.: Futurama **15.25** Nad.: Pretty Little Liars **17.20** Serija: Royal Pains **19.25** Serija: C.S.I. - Miami **21.10** Film: Pirati dei Caraibi – Oltre i confini del mare (pust., '11, i. J. Depp, P. Cruz)

IRIS

14.30 Film: Arrangiavatevi (kom., It., '59) **16.50** Film: Il principe e la ballerina (kom., '57, i. M. Monroe) **19.10** Serija: A-Team **20.05** Serija: Walker Texas Ranger **21.00** Film: We Were Soldiers – Fino all'ultimo uomo (voj., '02, i. M. Gibson)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** 19.55 Vreme **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.40** Serija: Il commissario Navarro **16.20** Serija: Le strade di San Francisco **18.05** Serija: Il commissario Cordier **20.30** 0.15 Otro e mezzo **21.10** La gabbia

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.15** Chef per un giorno **9.10** I menù di Be-

nedetta **11.00** 20.05 Cuochi e fiamme **13.00** Nad.: Grey's Anatomy **15.00** Serija: Providence **17.00** 19.00 Cambio moglie **18.55** Dnevnik **21.10** SOS Tata

TELEQUATTRO

6.00 13.20, 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **6.30** 12.40 Rubrika: Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **8.30** 13.00, 20.00 Dodici minuti con Cristina **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** 19.00 Trieste in diretta **20.15** Happy Hour **21.00** Azzurro Italia **23.30** Roma InConTra

LAFFE

11.45 18.45 Bourdain: Cucine segrete **13.25** 20.10 Il cuoco vagabondo **15.25** Chef Sara in Europa **17.20** Jamie: Menù in 30 minuti **19.35** 23.00 Un mondo di storie **19.50** Novice **21.05** Davide Oldani: Pop Food per tutti **22.00** Simon Reeve: La via del caffè **23.15** Film: This Is England (dram.)

CIELO

12.00 Junior MasterChef Australia **14.15** Junior MasterChef Italia, finale **15.15** MasterChef Italia **16.15** Buying & Selling **17.15** Case in rendita **18.15** Fratelli in affari **20.15** House of Gag **21.10** Film: Exploding Sun (zf)

DMAX

12.30 19.30 Rimozione forzata **14.10** Cattivissimi amici **15.05** Nudi e crudi **15.55** Turtleman **16.50** A mani nude nella palude **17.45** Airport Security **18.35** Vanilla Ice Project **21.10** La prova del diavolo **22.00** Come è fatto il cibo? **22.55** L'appetito viene di notte

SLOVENIJA1

6.00 Kultura **6.05** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.20** Kviz: Vem! **11.10** Nad.: Moji, tvoji, najnini **11.55** Dok. odd.: Redke zemlje – Umazana vojna **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti in vreme **13.30** Intervju **14.25** Glasnik **15.10** Mostovi – Hidak **15.40** Kviz: Male sive celice **16.25** Globus **17.30** 23.35 Turbulenza **17.55** Novice **18.00** Risanke in otroške serije **18.20** Nad.: Fina gospa **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film: Nisi zame (rom.) **22.00** Odmevi **23.05** Točka preloma

SLOVENIJA2

6.00 otroški kanal **7.00** 8.45 Risanke in otroške odd. **8.30** Zgodbe iz školjke **8.55** Dok. nan.: Slovenski vodni krog **10.15** Dobro jutro **12.50** 19.00, 0.10 Točka **13.35** Pošabna ponudba **14.10** Alpe-Donava-Jadran **14.35** To bo moj poklic **15.15** Dok. odd.: Makalu – 30 let pozneje **16.05** Mostovi – Hidak **16.50** Rokomet: kvalifikacije za EP (m), Slovaška – Slovenija, prenos **18.30** Dok. serija: Noetova barka **19.50** Žrebjanje Lota **20.00** Športni iziv **20.30** Umetnost – Jezik brez meja **21.40** Odd.: Bleščica **22.15** Film: Moje živiljenje z Liberacejem (biogr.)

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Eronovice **14.30** City Folk **15.00** Istrska potovanja **15.40** Vesolje je... **16.10** Vsedanes – Vzgoja in izobraževanje **16.40** Vrt sanj **17.25** Istra in... **18.00** Na obisku **18.25** Village Folk **18.35** Vremenska napoved **18.40** 23.45 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Slovenski magazin **20.00** Najlepše besede **20.30** Webolution **21.00** Boben **22.15** Folkest 2012 **23.00** Arhivski posnetki

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **8.15** 10.10, 11.20, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; **7.15** Jutranji dnevnik; **8.00** Calle degli orti grandi; **8.05** Horoskop; **8.35**, **17.33** Euroregione News; **8.50**, **12.15** Pesem tedna; **9.00** La valigia della vacanze; **9.35** Appuntamenti d'estate; **10.15**, **19.20** Sigla single; **10.25** Televizijski in radijski programi; **10.35**, **11.35**, **14.35**, **18.00**, **19.00**, **23.00** Glasba; **11.00**, **21.00** L'argomento; **13.00**, **22.00** Il cammino del Nord; **13.35** Ora musica; **14.00**, **21.30** Mi ritorni in mente; **15.00** Souvenir d'Italia; **16.00**, **17.35** E... state freschi; **17.00** Playlist; **20.00** Album Charts; **22.30** Sonoricamente Puglia; **0.00** Notte tempo.

KANAL A

7.00 18.00, 19.45 Svet **7.55** Risanke in otroške oddaje **9.25** 16.35 Serija: Novo dekle **10.00** Pazi, kamera! **10.35** 12.35, 12.50 TV prodaja **10.50** Serija: Posel mojega živiljenja **11.45** 18.55 Nad.: Puščica **13.05** 16.15, 23.10 V živo iz hiše Big Brother **13.35** 17.05

</div

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.15 in zatone ob 20.53
Dolžina dneva 15.38

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 1.32 in zatone ob 13.54

NA DANŠNJI DAN 1974 - Najkasnejše sneženje na uradni opazovalni meteorološki postaji pod 500 m nadmorske višine v zadnjih desetletjih (Nomenj v Bohinjski dolini). Ob nočni ohladitvi se je meja sneženja morski spustila pod 1000 m. Do naslednjega jutra je pri Domu na Komni zapadlo 25 cm, na Kravcu 15 cm ter na Gorjušah v Bohinju 10 cm snega.

Na čolnu z migranti v Italijo prispela tudi mačka

RIM - Na otok Lampedusa je na čolnu skupaj z več sto migrantimi čez Sredozemsko morje iz Afrike priplula tudi mačka. S svojo lastnico je v Italijo pripravljala iz Sudana. Ker lastnica zanj ni imela ustreznih dokumentov, je žival začasno v karanteni. »Mački gre dobro. Zdaj jo bomo cepili, lastnici pa smo obljudibili, da ji bomo mačko vrnili, kakor hitro bo mogoče,« je dejal predstavnik zdravstvenih oblasti na Siciliji. Kot poroča italijanska tiskovna agencija Ansa, črnobela mačka sprva ni hotela s čolna z begunci. Posredovali so gasilci, ki so jo uspeli umiriti in spraviti na kopno. Po gasilcu, ki ji je pomagal, je dobila vzdevek Joedo.

LONDON - Sol Campbell se bo potegoval za mesto Borisa Johnsona

Bo naslednji londonski župan temnopolt nekdanji nogometničar?

LONDON - Glavno mesto Velike Britanije ob letu osorej čakajo zelo zanimive županske volitve. Priljubljeni konservativni politik Boris Johnson se je odločil, da se ne bo potegoval za še tretji zaporedni štiriletni mandat župana Londona. Leta pred volitvami so že znani morebitni kandidati. Kandidaturo je napovedal nekdanji nogometničar Sol Campbell.

Johnson se želi v celoti posvetiti svojemu delu izvoljenega poslanca v britanskem parlamentu. Zdajšnji župan, ki ga nekateri vidijo celo kot morebitnega naslednika premiera Davida Camerona, bo funkcijo opravljal do volitev, ki bodo 5. maja naslednje leto, da bi se izognili predčasnim županskim volitvam, hkrati pa bo konservativna stranka lahko v miru predstavila najprimernejšega kandidata za Johnsonovega naslednika.

Med morebitni kandidati konservativcev se omenja tudi nekdanji angleški reprezentant Sol Campbell, ki je pred tremi leti pri svojih 37 letih sklenil uspešno nogometno kariero. Centralni branilec je pred

Campbell v dresu angleške reprezentance

nogometno upokojitvijo nazadnje branil barve Newcastle Uniteda, prej pa je igral še za Tottenham, Arsenal in Portsmouth, za Anglijo pa je zbral 73 nastopov.

Že takoj po koncu tekmovalne kariere je pokazal zanimanje za politiko, zdaj pa napoveduje, da se bo potegoval za županijo.

Ronaldova mati s 55.000 evri na letalo

MADRID - Mario Dolores Aveiro, mama najboljšega nogometnika madridskega Reala, Portugalca Cristiana Ronaldia, so prejšnji mesec ustavili na madridskem letališču Barajas zaradi 55.000 evrov, ki jih je nosila v torbi, poroča časnik El Mundo.

Policija je zadržala 61-letnico zaradi tega, ker je iz države že zelela odnesti več kot dovoljenih 10.000 evrov. Ronaldova mati ni znala pojasnit, od kod ji denar, zato ji je policija zaplenila 45.000 evrov. Potem se je lahko vrnila na Portugalsko.

Denar bo na policiji, dokler Aveirova ne dokaže, od kod ji denar. Poskus iznosa iz države takšnega zneska, kot ga je imela Aveirova, v Španiji ni kaznivo dejanje, temveč administrativni prekršek. Zaradi tega je tudi niso arretirali. Po prevzemu denarja bo morala plačati še denarno kazeno zaradi nespoštovanja zakona. Policia sicer meni, da Ronaldova mama ni imela nikakršnih sumljivih motivov, ampak preprosto ni poznala zakonodaje. Količino gotovine pri izhodu v tujino omejujejo zaradi zaščite pred pranjem denarja in utage davkov. (STA)

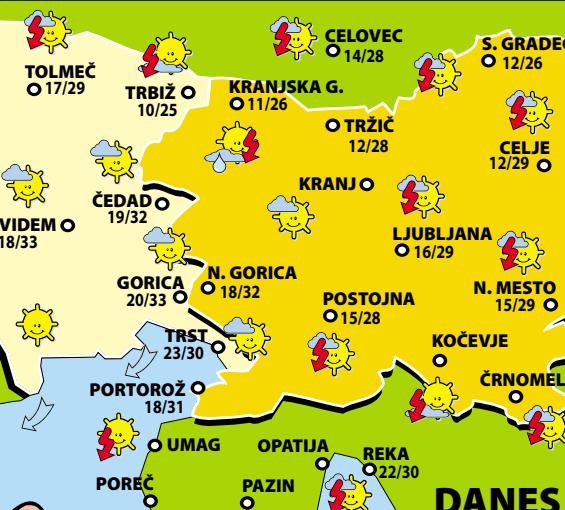
Nad večjim delom Evrope je območje visokega zračnega tlaka, severno od Alp se zadržuje oslabljena vremenska motnja. V vzhodnimi vetrovi bo k nam prišel nekoliko manj topel in prehodno bolj vlažen zrak.

Ob morju in ob nižinah bo še prevladovalo jasno do občasno spremenljivo vreme. Še bo pihala šibka do zmerna burja, v hribih pa bo oblačnost povečana z možnostjo kratkotrajnih padavin.

Danes bo sončno, popoldne bodo predvsem v hribovitem svetu nastale posamezne plohe ali nevihte. Najnižje jutranje temperature bodo od 12 do 16, na Primorskem do 20, najvišje dnevne od 26 do 29, na Primorskem do okoli 32 stopinj C.

Jutri bo še povsod po deželi večinoma jasno vreme. Ob morju bo še pihal burin, v hribih se bo popoldne pooblačilo z občasnimi padavinami in plohami. Po nižinah bo še vroče in soporno.

Jutri bo sončno, predvsem popoldne bo še možna kakšna ploha ali nevihte. Postopno bo spet bolj vroče.

PLIMOVANJE
Danes: ob 4.14 najvišje 4 cm, ob 10.08 najnižje -22 cm, ob 17.19 najvišje 35 cm.
Jutri: ob 0.37 najnižje -24 cm, ob 6.11 najvišje 6 cm, ob 11.25 najnižje -18 cm, ob 18.09 najvišje 39 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 22,6 stopinje C.

TEMPERATURE °C
500 m ..... 22 2000 m 10
1000 m ..... 18 2500 m 7
1500 m ..... 15 2864 m 5
UV indeks sredi dneva ob jasnom vremenu po nižinah doseže vrednost do 9 in v gorah do 10.

Indija: ljudem bodo plačevali za uporabo javnih stranič

AHMADABAD - Oblasti mesta Ahmedabad na zahodu Indije so sklenile, da bodo prebivalcem poslej plačevali za uporabo javnih stranič. Tako želijo privabiti ljudi, da ne bi več urinirali in iztrebljali na javnih mestih. Za vsako uporabo javnega straniča bodo prebivalci Ahmedabada dobili eno rupijo (1,4 centa). Projekt bodo sprva izvedli v 67 straničih, če bo uspešen, pa ga bodo razširili na vseh 300 javnih stranič v mestu. V Indiji številni menijo, da so straniča nehigienska, zato potrebe raje opravijo na prostem. Po ocenah sklada ZN za otrok (Unicef) skoraj 594 milijonov Indijcev ne uporablja stranič.

LONDON - Sol Campbell se bo potegoval za mesto Borisa Johnsona

Bo naslednji londonski župan temnopolt nekdanji nogometničar?

pana Londona. Najprej bo seveda moral prepričati konservativno stranko, kateri se je pridružil lani, potem ko se je sprva nekoliko spogledoval z laburisti. Za toricje se je odločil zaradi po njegovem "norega" predloga laburistične stranke za uvedbo posebnega davka na nepremičnine, vrednejše od dva milijona funtov.

Campbell verjame, da ga bodo konservativci nominirali. Kar bo sicer kar velik podvig. Sloviti nogometni karieri navkljub, je Campbell daleč od tipične predstave o konservativnem politiku, je temnopolt, rojen revnim staršem z Jamajke.

»V kandidaturo se podajam s široko odprtimi očmi, želim spremeniti London prav za vse,« je za britanski Sun Nation dejal Campbell, ki je že nekajkrat dobra stresel britansko javno mnenje. Nazadnje lani, ko je angleško nogometno zvezo FA obtožil sistematičnega rasizma, zaradi katerega ni bil izbran za kapetana reprezentance. Na prijateljski tekmi maja 2005 proti ZDA mu je takratni selektor Sven-Göran Eriksson začasno podelil kapetanski trak, a ga je že po polčasu moral sleči, saj je igrišče zapustil zaradi poškodb.

Campbell bo skušal predvsem nagovarjati glasove navadnih, temnopoltih Londončanov, ki jim je dovolj samozadostne in odtujene politike, ki je izgubila stik s svojimi volivci. Prepričan je tudi, da ne bo večjih težav predstavljala niti okoliščina z začetka kariere, ko si je zlasti v severnem Londonu nabral kar nekaj zamer. Branilec je nogometno pot začel pri londonskem Tottenhamu, leta 2001 pa je prestopil k mestnemu tekmcu Arsenalu.

Protikandidata za nominacijo v stranki sta Zac Goldsmith in Stephen Greenhalgh, da bosta stopila v boj za župansko žezlo pa še napovedala tudi predstavnika laburistov Sadiq Khan in Tessa Jowell. (STA)

NASA - Preizkus se ni posrečil

Leteči krožnik zgrmel proti Tihemu oceanu

Leteči krožnik, s katerim pri Nasi želijo pristati na Marsu

HONOLULU - Ameriška vesoljska agencija Nasa je v pondeljek poslala v ozračje leteči krožnik, s katerim namerava pristati na Marsu, vendar pa se je doslej največje sešito padalo odprlo le deloma in leteča naprava je hitreje, kot je bilo predvideno, zgrmela proti Tihemu oceanu.

Tritonski leteči krožnik je v ozračje ponesel ogromen balon, nato pa se je krožnik ločil, s svojimi raketami poletel še malce višje, na koncu pa zgrmeli proti oceanu nedaleč od Havajev, od koder so ga izstrelili. Padalo premera 30 metrov pa se je deloma odprlo in pristanek ni potekal po načrtih.

Ameriška vesoljska agencija želi s temi letečimi krožniki pristajati na Marsu, kamor naj bi po letu 2030 poslala prvo človeško posadko. Ker je Marsova atmosfera redkejša od Zemljine, je potrebno najti način za pristanek, ki ga bodo astronavti preziveli. Nasa je podobno padalo preizkusila že lan, vendar se je takrat po odprtju razcefalila na kose. (STA)